

Issued—November 1955.

THE ANDHRA LEGISLATIVE ASSEMBLY

DEBATES

SATURDAY, THE 25th APRIL 1955

VOLUME I—No. 3

CONTENTS

	PAGES
I. OATH OR AFFIRMATION BY MEMBERS	45
II. PANEL OF CHAIRMEN	45
III. DISCUSSION ON THE GOVERNOR'S ADDRESS :—	
MOTION OF THANKS	45-120

THE ROYAL PRINTING WORKS,
MADRAS-2.

FOR THE SUPERINTENDENT, ANDHRA GOVERNMENT PRESS,
KURNOOL.

THE ANDHRA LEGISLATIVE ASSEMBLY

MONDAY, the 25th APRIL 1955

The House met in the Legislative Assembly Hall, Kurnool, at eleven of the clock, Mr. Speaker (The Hon. Sri R. Lakshminarasimham Dora) in the Chair.

I. OATH OR AFFIRMATION BY MEMBERS

The following Member took the prescribed oath:-

Sri K. Obul Reddi.

II. PANEL OF CHAIRMEN

MR. SPEAKER: I am to announce that the following hon. Members will constitute the Panel of Chairmen for this session of the Assembly:

Sri M. R. Apparao

Sri G. Jagannadharaju

Sri S. Vemayya

Sri P. Narasimhappa Rao

I have to acquaint the House that on 23rd April 1955 the Governor was pleased to make a speech* to the Members of this House, of which I had for greater accuracy obtained a copy and placed it on the table of the House on the 23rd April itself.

III. DISCUSSION ON THE GOVERNOR'S ADDRESS— MOTION OF THANKS

MR. SPEAKER: Before I call upon Mr. Rajeswara Rao to move his motion, I want to inform the House that I wish to follow the

*Printed as appendix to the Andhra Legislative Assembly proceedings dated 23-4-55.

(Mr. Speaker)

[25th April, 1955]

following procedure. Let Mr. Rajeswara Rao formally move his motion, and after that, let each member who has given notice of amendment move formally his amendment, let it be duly seconded, and then discussion will follow on the main motion and the amendments.

SRI M. RAJESWARA RAO: Mr. Speaker, Sir, under Rule 5(1) of the Madras Assembly Rules, I beg to move the motion which stands in my name, which is as follows -

“That the members of the Andhra Legislative Assembly assembled in this session are deeply grateful to the Governor for the address which he has been pleased to deliver to this House on the 23rd April 1955.”

The motion was duly seconded.

MR. SPEAKER: Now let each Member who has given notice of amendment formally move it and let it be seconded.

Sri P. Sundarayya :—ఈ దిగువ సవరణలను నేను ప్రతిపాదించుచున్నాను.

శిర్కావమునకు చివర ఈ క్రింది విషయమును చేర్చాలి.

“కాని అన్ని రకాల విజయ భూములను వ్యవసాయ కూలీలకు తదితర మీద ప్రజలకు ఉచితముగా పంచివెట్టవలెననెడి అసెంబ్లీ ఏకగ్రీవ శిర్కావానికి భిన్నంగా ప్రభుత్వము ఆ భూములను పేరుమునేసి అమ్మడానికి నిశ్చయించుకొన్నందులకు ఈ సభ విచారము తెలియజేస్తూ యున్నది.”

శిర్కావమునకు చివర ఈ క్రింది విషయమును చేర్చాలి.

“కాని సభి భూపాయలలోను భూమి శిస్తు చెల్లిస్తూ యున్న రైతు కుటుంబాలనుండి ఇక నుండు శిస్తును వసూలు చేయమని ప్రభుత్వము తాము ఇదీవరకు చేసిన ప్రకటనను బుట్టదాఖలు చేసి, వస్తులు యధాతథంగా వసూలుచేయ నిర్ణయించుకున్నందులకు ఈ సభ విచారము తెలియజేస్తూ యున్నది.”

శిర్కావమునకు చివర ఈ క్రింది విషయమును చేర్చాలి.

“కాని ప్రభుత్వము ఇదవస విడిచిరవము, అభివృద్ధి కమిషన్ కేయడానికి, మీద, మధ్య తరగతి రైతుకుటుంబాల మీద కూడ మినహాయింపు లేకుండా ఈ వస్తులు పేరుముడికి నిశ్చయించుకొన్నందులకు ఈ సభ విచారము తెలియజేస్తూ యున్నది.”

25th April, 1955]

(Sri P. Sundarayya)

తీర్మానమునకు చివర ఈ క్రింది విషయమును చేర్చాలి.

“కాని రైతులు పండించే పంటల ధరలు, ముఖ్యంగా వ్యాపార పంటల ధరలు విపరీతంగా పడిపోతూ ఉన్నందున రైతాంగం ఎదుర్కొంటున్న ప్రమాదమునుండి వారిని రక్షించడానికి, రైతుకు గిట్టుబాటుయ్యే ధరను గ్యారంటీ చేయడానికి ప్రభుత్వము ఇదివరకే ఏమి చర్యలు తీసుకున్నది, ఏమి చర్యలు తీసుకోదలచినది వివరించనందులకు ఈ సభ విచారము తెలియజేస్తూ యున్నది.”

తీర్మానమునకు చివర ఈ క్రింది విషయమును చేర్చాలి.

“కాని ప్రభుత్వము ప్రజల జీవితస్థాయిని పెంపొందించలేకపోవడమే గాక తన క్రిందనున్న చిన్న ఉద్యోగస్థులకు ఇస్తూ వచ్చిన ఇంటి అలవెన్సు అపేయదము, అధికధరల అలవెన్సు తగ్గించడానికి ఆలోచిస్తూ ఉండడము, మరోవైపు పెద్దఉద్యోగస్థుల జీతాలను తగ్గించడానికిగాని, ఒక కుటుంబముయొక్క గరిష్ట ఆదాయ పరిమితిని లేదా గరిష్ట భూపరిమితిని నిర్ణయించడానికిగాని ఎట్టి చర్యలు తీసుకొనకపోవడము చేత ఈ సభ విచారము తెలియజేస్తూ యున్నది.”

తీర్మానమునకు చివర ఈ క్రింది విషయమును చేర్చాలి.

“వివిధ సరిశ్రమలలో పనిచేస్తున్న కార్మికులకు కనీసవేతనాలు ఇంకా నిర్ణయించకపోవడమే గాక, నిర్ణయించిన వేతనాలు కూడ ఛిచ్చితంగా అమలు జరిపించడానికి తగిన ఏర్పాట్లు చేయకపోవడంచేతనూ, వ్యవసాయ కూలీలకు ఆసలు కనీస వేతనాలే నిర్ణయించడము ఇంత వరకూ జరగకపోవడముచేతనూ ఈ సభ విచారము తెలియజేస్తూ యున్నది.”

తీర్మానమునకు చివర ఈ క్రింది విషయమును చేర్చాలి.

“చేనేత పారిశ్రామికాలు, గీతపారిశ్రామికాలు, ఇతర చేతివృత్తిదారుల పరిస్థితి బాగుచేయలేక కాలయాపనజేస్తూ ఉండడంచేత ఈ సభ విచారము తెలియజేస్తూ యున్నది.”

తీర్మానమునకు చివర ఈ క్రింది విషయమును చేర్చాలి.

“కాని ఆంధ్రుల జాతీయ వాచ అయిన విళాలాంధ్ర నిర్మాణానికి ప్రభుత్వము ఏమి చర్యలు ఇంతవరకు తీసుకున్నది, ఇకముందు తీసుకో దలచినది వివరించనందులకు ఈ సభ విచారాన్ని తెలియజేస్తూ ఉంది.”

తీర్మానమునకు చివర ఈ క్రింది విషయమును చేర్చాలి.

“కాని, నేటికీ పోలీసు దళాల, ఉద్యోగస్థుల మనోప్రస్థితి, ప్రవర్తనను ప్రభుత్వము మార్చలేనందులకు; నేటికీ ఉత్సవ సందర్భాలలోను గౌరవ కార్యకలాపాలలో చైతన్యము, స్వాతంత్ర్య పూర్వ దినాలలో వలె పోలీసు పటాచీస ప్రదర్శనము జరిపి ప్రజలకు అనేక ఇబ్బందులు కలుగ జేస్తున్నందులకు ఈ సభ విచారాన్ని తెలియజేస్తూ ఉంది.”

(Sri P. Sundarayya)

[25th April, 1955]

తీర్మానమునకు చివర ఈ క్రింది విషయమును చేర్చాలి.

“దూకు జిన్నాలు, లారీలు ఉపయోగించి ఓటర్లను చేరవేస్తే వుండడము, నేటికి కాము చెప్పిన అభ్యర్థులకు ఓటు చేయలేదని అనేక గ్రామాలలో ఓటర్లమీద భూస్వాములు, పెత్తందారులు అనేక దౌర్జన్యము సాగిస్తూ ఉన్నవారిని అపుజేయలేక పోయినందులకు, ఈ సభ విచారము తెలియజేస్తూ ఉంది.”

తీర్మానమునకు చివర ఈ క్రింది విషయమును చేర్చాలి.

“కాని రెండవ వంచవర్ష ప్రణాళికలో చేర్చడానికి వంపిన స్కీములు చాల అసంతృప్తి కరంగా వుండుచేతను ఈ సభ విచారము తెలియజేస్తూ ఉన్నది.”

తీర్మానమునకు చివర ఈ క్రింది విషయమును చేర్చాలి.

“కాని రెండవ వంచవర్ష ప్రణాళికలో పెద్ద పరిశ్రమలను ఏర్పాటు చేయడానికి, ముఖ్యంగా విద్యుచ్ఛక్తిని, కొగ్గును, మైకా, మాంగనీసు, వివిధ రంగుల పరిశ్రమలను; వస్త్రాలు, పోపు, చెప్పలు, సిగరెట్లు, వీనికి కావలసిన ముడి సరకులున్ననూ, అభివృద్ధిచేయటకు తగిన స్కీములు సూచించక పోవుటచేతను ఈ సభ విచారము తెలియజేస్తూ యున్నది.”

తీర్మానమునకు చివర ఈ క్రింది విషయమును చేర్చాలి.

“కాని రెండవ వంచవర్ష ప్రణాళికలో రైలు, తడితర రవాణా సౌకర్యాలు విరివిగా అభివృద్ధి చేయడానికి స్కీములు సూచించకపోవుటచేతను ఈ సభ విచారము తెలియజేస్తూ ఉన్నది.”

తీర్మానమునకు చివర ఈ క్రింది విషయమును చేర్చాలి.

“కాని రెండవ వంచవర్ష ప్రణాళికలో ముఖ్యంగా వీటి కొరత ప్రాంతాలకు కావలసిన వీటి సనదులకు ప్రత్యేకించిన డబ్బు చాల కొద్దిగావున్నందుకు, ముంపు నివారణ స్కీములను అసలు సూచించనందుకు ఈ సభ విచారము తెలియజేస్తూ ఉన్నది.”

The amendments were duly seconded.

Sri Pillalamarri Venkateswarlu :—నేను ఈ దిగువ సవరణలను ప్రతిపాదించుచున్నాను.

తీర్మానమునకు చివర ఈ క్రింది విషయమును చేర్చాలి.

“కాని మద్రాసులోనున్న అంధ్ర ప్రభుత్వపు అసీనులను మన రాష్ట్రములోనికి తరలించు విషయము పేర్కొననందుకు ఈ సభ విచారమును తెలియజేస్తూన్నది.”

తీర్మానమునకు చివర ఈ క్రింది విషయమును చేర్చాలి.

“కాని రాష్ట్రవ్యవహారములలో ప్రభుత్వ కార్యకలాపాల నిర్వహణ, గెజెట్, రిపోర్టు మొదలగు ప్రచురణములు తెలుగు భాషలో జరుగునట్లు చూచనట్లు చేయనందుకు ఈ సభ విచారము తెలియజేస్తూ యున్నది.”

25th April, 1955] (Sri Pillalamarri Venkateswarlu)

తీర్మానమునకు చివర ఈ క్రింది విషయమును చేర్పాలి.

“కాని మన రాష్ట్రములో వ్యవసాయక పారిశ్రామిక అవనరాలకై వ్యవయోగించు విద్యుత్తు క్రింద రేట్లు పెంచుటవలన కలిగిన యిబ్బందులను తొలగించుటకు సదరు రేట్లను తగ్గించు సూచనలను పేర్కొననండు ఈ సభ విచారము తెలియజేస్తూ యున్నది.”

Sri S. Vemayya :—నేను పై సవరణలను బలపరచుచున్నాను.

Sri K. V. S. Padmanabharaju :—నా పేరన ఉన్న సవరణలను నేను ప్రతిపాదించుచున్నాను.

Add the following at the end:

“but regret to note —

the failure of the Government to indicate what they propose to do in regard to the steep fall of agricultural prices and the consequent hardships caused to the agriculturists.”

Add the following at the end:

“but regret to note—

the failure of the Government to indicate the urgency of land reforms:

(a) by fixing a definite date for the abolition of inams;

(b) by allowing concentration of land holdings in Nandikonda Project area and sale of waste lands thus negating the proposal for the restriction of land holdings;

(c) to implement the decision of the previous Assembly to distribute the banjar lands throughout Andhra.”

Add the following at the end:

“but regret to note—

the failure of the Government to implement the decisions of the previous Government regarding exemption of un-economic land holdings from land revenue.”

The amendments were duly seconded.

[25th April, 1955]

Sri R. B. Ramakrishna Raju:—నా పేరున ఉన్న సవరణలను నేను ప్రతిపాదించుచున్నాను.

Add the following at the end .

“but resolves —

to suggest that the phrase “My Government” wherever it occurs in the present address and in future addresses be replaced by the phrase “Our Government.”

Add the following at the end :

“but resolves—

to convey to the Governor the deep sense of disappointment caused to the poor ryots by the decision of the Government not to give effect to exemption to persons paying land revenue of Rs. 10/- and less.”

Add the following at the end:

“but resolves—

to express its regret that while the House appreciates the Government's efforts to construct big irrigation Project no proposals are indicated for taking up small scale net irrigation works in needy areas in the State calculated to provide adequate irrigational facilities on a wide scale in the State especially in the uplands.”

Add the following at the end:

“but resolves—

to express its regret that no special consideration is indicated under planning to Zamindari areas newly taken over by the Government, which are proverbially backward and have been neglected for centuries.”

Add the following at the end:

“but resolves—

to express its regret that while provision is made for proper water supply to Municipalities the address is silent about a similar provision for villages and Panchayats.”

25th April, 1955] (Sri R. B. Ramakrishna Raju)

Add the following at the end :

“but resolves—

to state that the address should have given an indication of the provision made or to be made for the health welfare and protection of the agriculture of tribal people.”

The amendments were duly seconded.

Sri Gottumukkala Jagannadha Raju:—ఈ దిగువ నవరణను నేను ప్రతిపాదించుచున్నాను.

Add the following at the end :

“but regret to note that no date has been fixed.

before which District Board elections would take place and to note that alternative agencies are still being contemplated.”

The amendment was duly seconded.

Sri Vavilala Gopalakrishnaiah:—ఈ దిగువ నవరణలను నేను ప్రతిపాదించుచున్నాను.

Add the following at the end :

“but regret to note the failure of the Government to mention about the declaration of moratorium.”

Add the following at the end :

“but regret to note the failure of the Government to mention about the implementation of land reforms.”

Add the following at the end :

“but regret to note the failure of the Government about the cancellation of heavy penalties levied on Sivaljama lands and distribution of banjar lands to the poor as resolved by the last Assembly.”

Add the following at the end :

“but regret to note the failure of the Government to mention about the implementation of Kuppuswami Committee recommendations.”

(Sri Vavilala Gopalakrishnaiah) [25th April, 1955]

Add the following at the end:

"but regret to note the failure of the Government to mention about the immediate relief for widespread unemployment."

Add the following at the end:

"but regret to note the failure of the Government to mention about the fixation of minimum prices for oil seeds and other agricultural produce."

Add the following at the end:

"but regret to note the failure of the Government to mention about the starting a Cement Factory at Macherla by Government itself."

Add the following at the end:

"But regret to note the failure of the Government to mention about the shifting of the offices from Madras to Andhra."

Add the following at the end:

"but regret to note the failure of the Government to mention about the publication of the Reports of the Committees on Ayurveda and Homeopathi systems."

Add the following at the end:

"but regret to note the failure of the Government to mention about the publication of the Report of the Committee on the Hindu Religious Endowments Act."

Add the following at the end:

"but regret to note the failure of the Government to mention about the publication of the Report of the Committee on Telugu Shorthand and Typewriting."

Add the following at the end:

"but regret to note the failure of the Government to mention about expediting the inclusion of houses in Grama-kanthams and allotting the house-sites to poor by acquisition as resolved by the last Assembly."

25th April, 1955] (Sri Vavilala Gopalakrishnaiah)

Add the following at the end:

"but regret to note the failure of the Government to mention for the opening of an Archaeological Museum in Andhra."

Add the following at the end:

"but regret to note for the cancellation of the exemption of land revenue below Rs. 10."

Add the following at the end:

"but regret to note for the trying for an alternative instead of conducting elections to the District Boards."

Add the following at the end:

"but regret to note for the enhancement of the rates of consumption and installation charges of electricity."

Add the following at the end:

"but regret to note for not extending the Minimum Wages Act for agricultural labour and some provisions of the Employees' State Insurance Act, 1949 to the whole of the State."

The amendments were duly seconded.

Sri S. Ranganatha Mudaliar:—Sir, I beg to move the following amendment:

Add the following at the end:

"but regret to find that no indication is given in the address for the protection of the interests of the minority Tamil community particularly in the Chittoor District in the matter of language, education, culture and trade."

The amendment was duly seconded.

Sri G. Jagannatha Raju:—~~35-4-55 55-55-55 (55-55-55)~~

Add the following at the end:

"but regret to note that there is no mention of steps that are being taken to prevent sea sand drifting rapidly into the Harijan colony and other portions of Bhimunipatnam and to remove existing sand dunes covering some portions in that colony and nearabouts."

The amendment was duly seconded.

[25th April, 1955]

Sri S. Vemayya:—ఈ దిగువ సవరణలను నేను ప్రతిపాదించుచున్నాను.

తీర్మానమునకు చివర ఈ క్రింది విషయమును చేర్చాలి

“కాని చిన్న ఉద్యోగస్థుల జీతాలు హెచ్చుచేయు విషయము, వారి యిండ్ల వసతులగూర్చి వారి నెలపులు కూడ పెట్టకొనుట, కి నెలల కాలవరిమితి చేయడము, రహశ్యవ్యక్తిగత రికార్డు వుంచుట గూర్చి చెప్పనందుకు విచారించుచున్నాము.”

తీర్మానమునకు చివర ఈ క్రింది విషయమును చేర్చాలి.

“కాని అనారోగ్య నివారణోపాయకరములైన మురికి కూవములగూర్చి, మంచినీళ్ల వసతుల గూర్చి, అసువుత్రుల వసతులగూర్చి, అంటువ్యాధులైన క్షయ, కుష్టు, కలరా మనూచి, మలేరియా, డైఫెరియా, నెమోనియా అరికట్టు విధానము తెల్పనందున ఈ సభ విచారము తెలియజేస్తూ యున్నది.”

తీర్మానమునకు చివర ఈ క్రింది విషయమును చేర్చాలి.

“కాని హరిజన, గిరిజన, వెనుకబడిన జాతుల అభివృద్ధికొరకు నిజమైన పథకాలు, తెల్పు నందుకు, అంటరాని కనమును పూర్తిగా జాప్యం, వారికి న్యాయవాది సహాయముగూర్చి, వారిని శివాయి జమూల, మత్తకూములనుండి తరుముటగూర్చి తెల్పనందుకు ఈ సభ విచారము తెలియ జేస్తున్నది.”

తీర్మానమునకు చివర ఈ క్రింది విషయమును చేర్చాలి.

“కాని, ప్రభుత్వ కార్యకలాపాలు త్వరగా జరుగుటకు ఏపాటి వద్దతి కనిపెట్టుటగూర్చి చెప్పనందుకు ఈ సభ విచారము తెలియజేస్తున్నది.”

తీర్మానమునకు చివర ఈ క్రింది విషయమును చేర్చాలి.

“వరసతి సంఘముల కాళి, ఇతర కాళితో అన్యోవ్య వహకారముల పథకాలు లేనందుకు ఈ సభ విచారము తెలియజేస్తున్నది.”

The amendments were duly seconded.

Sri D. V. Subba Rao:—ఈ దిగువ సవరణలను నేను ప్రతిపాదిస్తున్నాను.

తీర్మానమునకు చివర ఈ క్రింది విషయమును చేర్చాలి.

“కాని ప్రభుత్వమువారు కొందరైన రక్షణ సమస్యయొక్క సత్వరావశ్యకతను గుర్తించక అందునిమిత్తము పెంబినే కాళినము ప్రవేశపెట్టు ఉద్దేశ్యము కనువర్చనందుకు ఈ సభ విచారము తెలియజేస్తున్నది.”

తీర్మానమునకు చివర ఈ క్రింది విషయమును చేర్చాలి.

“కాని ప్లాచింగు ప్రణాళికలతో గ్రామముల అభివృద్ధి అనే అభియము నిర్దించుటకు తగినట్టియూ దోహదము యిచ్చునట్టియూ పథకాలు పొందుపరుపబడనందున ఈ సభ విచారము తెలియజేస్తున్నది.”

25th April, 1955] (Sri D. V. Subba Rao)

శీర్షానమునకు చివర ఈ క్రింది విషయమును చేర్చాలి

“ 8-14 సంవత్సరముల మధ్య బాలబాలికలకు ఉచిత ప్రాథమిక విద్య గరవు విధానము ప్రభుత్వము ప్రవేశపెట్టినందులకున్నూ, విద్యావ్యాప్తికొరకు ఉన్నత పాఠశాలల సంఖ్య వృద్ధి పరచుటకు బడులు తగ్గించుట, మూసివేయుట చేయుచున్నందులకును, కళాశాలల్లో విద్యార్థులన మాతృభాషలో జరుపనందున విద్యార్థులకు కలిగే కష్టము ప్రభుత్వము గుర్తించనందునను, ఉపాధ్యాయులకు తగినంత జీవన భృతి యివ్వనందులకును, ఈ సభ విచారము తెలియజేస్తున్నది.”

The amendments were duly seconded.

Sri B. Sankarayya.—నా పేరనఉన్న సవరణలను ప్రతిపాదించుచున్నాను.

శీర్షానమునకు చివర ఈ క్రింది విషయమును చేర్చాలి.

“ రెండవ పంచవర్ష ప్రణాళికకు స్క్రీములు తయారుచేయుటకు జమాబంది జరిపించడం రెండు నెలలు వాయిదా చేయగా జమాబంది జరిగేవరకు వినాల్సిన వసూలు చేయడం ఆవశ్యకమై రైతాంగం, శాసనసభ్యులు పంపిన విజ్ఞప్తులను పాటించి వినాల్సిన వసూలుచేయడం ఆవశ్యమని చెప్పనందులకు ఈ సభ విచారము తెలియజేస్తున్నది.”

శీర్షానమునకు చివర ఈ క్రింది విషయమును చేర్చాలి.

“ తెక్నికల్ కమిషన్ పంపిన సిఫార్సులను పాటించక ఆరువేల క్యూసిక్కుల పీటికి బడులుగా మూడువేల క్యూసిక్కుల పీరు పారుదలయేటట్లు కి.సి. తెనాలిను రీమోడల్ చేయించుచున్నందులకు ఈ సభ విచారము తెలియజేస్తున్నది.”

శీర్షానమునకు చివర ఈ క్రింది విషయమును చేర్చాలి.

“ లక్ష యకరాలకు పారుదలయిచ్చే కలిగిరి రిజర్వాయరు నల్లయి చానలు వెడల్పు చేయాలని రిజర్వాయరు క్రిందనున్న యాములు ఆయకట్టు ననుసరించి రీమోడల్ చేయాలని నెల్లూరుజిల్లా ప్లానింగు బోర్డు యేకగ్రీవంగా శీర్షానము చేసినప్పటికి సరకు శీర్షానాన్ని అమలు జరుపుకొనుచు చెప్పనందులకు ఈ సభ విచారము తెలియజేస్తున్నది ”

శీర్షానమునకు చివర ఈ క్రింది విషయమును చేర్చాలి.

“ రద్దీచేయక మిగిలియున్న ఇనాము శ్రోత్రియంతానీ విధానాన్ని రద్దుచేయుటకు కాలవరిమితి విధయించనందులకున్నూ అ గ్రామాలోని ఇనాం శ్రోత్రియం రైతులు చెరువు మరమ్మత్తులు లేక, వండకపోయినా ఇస్తు రిమిషన్లులేక రైతాంగం చది ఆవస్థలను తొలగించుటకై నా నిర్ణయ ప్రతిపాదనలు తెలుపనందులకు ఈ సభ విచారము తెలియజేస్తున్నది.”

శీర్షానమునకు చివర ఈ క్రింది విషయమును చేర్చాలి.

“ నెల్లూరు జిల్లాలో లక్షమందికి జీవనాధారము తూపుచుండిన మైకా సమగ్రమ సవాటికి గీతించి నేడు ఇరువది అయిదువేల మందికి సరితూపలేని ప్రితి యేర్పడినప్పటికి సరకు మైకా సమగ్రమకు రక్షణ కల్పించే ప్రతిపాదనలను తెలుపనందులకు ఈ సభ విచారము తెలియజేస్తున్నది.”

(Sri B. Sankarayya)

[25th April, 1955]

శిర్కానమునకు చివర ఈ క్రింది విషయమును చేర్చాలి.

“రాష్ట్ర వ్యాపితంగా కౌలుదార్లను భూములనుండి తొలగిస్తూ ఉండగా, వారికి రక్షణ కల్పించుతామనే సూచనకూడ చేయవలదులకు ఈ సభ విచారము తెలియజేస్తు యున్నది.”

శిర్కానమునకు చివర ఈ క్రింది విషయమును చేర్చాలి.

“అంధ్ర దేశములో చదువుకొని డిగ్రీలు సంపాదించి నిరుద్యోగుల విషయముగాని, శరీర కష్టము చేయటకు సిద్ధమై పని దొరక్క అవస్థవడే నిరుద్యోగుల విషయముగాని ఈ నిరుద్యోగ వచస్య రోజురోజుకు విషమ పరిస్థితికి పోతున్నదన్న వాస్తవాన్ని గుర్తించి ఇందుకు విచారణోపాయములను సూచించవలదులకు ఈ సభ విచారము తెలియజేస్తు యున్నది.”

Sri S. Vemayya:—వేమ ఈ సవరణలను విలపరచుచున్నాను.

Sri A. Venkatarama Raju:—నా పేరవ ఉన్న సవరణలను ప్రతిపాదించు చున్నాను.

శిర్కానమునకు చివర ఈ క్రింది విషయమును చేర్చాలి.

“కాని గోదావరిపై నిర్మించాల్సిన ఉప్పురు దామును పేర్కొననందులకు ఈ సభ విచారము తెలియజేస్తు యున్నది.”

శిర్కానమునకు చివర ఈ క్రింది విషయమును చేర్చాలి.

“కాని ఏలేరు, ఎర్రకొల్వ ిజ్జరాయలను పేర్కొననందుకు ఈ సభ విచారము తెలియ జేస్తు యున్నది.”

శిర్కానమునకు చివర ఈ క్రింది విషయమును చేర్చాలి.

“కాని 20 సంవత్సరములకు పూర్వం తయారుచేయబడ్డ బోర్డు స్టాండింగు ఆర్డర్లలో చాలా లాగు ప్రస్తుత పరిస్థితులకు అనుగుణ్యంగా లేనందున అవి తిరిగి వ్రాయటకు పూనికను పేర్కొన నందుకు ఈ సభ విచారము తెలియజేస్తు యున్నది.”

Sri N. Ramulu:—వేమ ఈ సవరణలను విలపరచుచున్నాను.

Sri P. Satyanarayana:—వేమ ఈ దిగువ సవరణలను ప్రతిపాదించుచున్నాను.

శిర్కానమునకు చివర ఈ క్రింది విషయమును చేర్చాలి.

“కాని ఈలోపల నిర్మితములైన పూర్తిగా విజయనగరమునకు చెందిన విషయాన్ని పరిశీలించి రానున్నా త్తి కనుక కొన్ని సూచనలు చేసినప్పటికీ సరకు అట్లాన్ని పూర్తిగా రద్దుచేయాలనే సూచనను చేయవలదులకు ఈ సభ విచారము తెలియజేస్తు యున్నది.”

శిర్కానమునకు చివర ఈ క్రింది విషయమును చేర్చాలి.

“కాని చేపనల్ల తెలకొల్లూరు ప్రాంత నిర్మితములను, అవికాళంలో చేపనల్ల తలకొల్లూరు అంశ నిర్మితములను పూర్తిగా రద్దుచేయవలదులకు ఈ సభ విచారము తెలియజేస్తు యున్నది.”

25th April, 1955] (Sri P. Satyanarayana)

విచారణ కమిటీ పీఠావసరం 1954 ను ఆంధ్ర ప్రభుత్వం ప్రతిఘటిస్తుందని ప్రకటించనందుకు ఈ సభ విచారణ తేలియజేస్తు యున్నది."

తీర్మానమునకు చివర ఈ క్రింది విషయమును చేర్చాలి.

"మిల్లుబిల్లితోనున్న ధర పోటీపల్ల వెనకటికన్న ఎక్కువ గంటలు చేపగ్గంమీద పనిచేసి అప్పటికన్న తక్కువ మజూరీతో మృగుతున్న లక్షలాది ఆంధ్ర చేనేత పనివారికి మిల్లులకు కిక్కిరేటూకి నూలు సప్లయచేసి వారి స్థితిని కొంచెమైనా తాగుచేయే చర్య ఓసికోగలమనే ప్రకటన లేనందుకు, ఈ సభ విచారణ తేలియజేస్తు యున్నది."

తీర్మానమునకు చివర ఈ క్రింది విషయమును చేర్చాలి.

"మిల్లు చీరలు మిల్లు దోపతులు మీద చేనేత పరిశ్రమ రక్షణార్థం అవసరపు అమృతపువన్నె వేసే ప్రయత్నం లేనందుకు ఈ సభ విచారణ తేలియజేస్తు యున్నది."

Sri Vavilala Gopalakrishnaiah:—నేను ఈ సవరణలను ఇలవరచుచున్నాను.

Sri V. Visveswara Rao:—ఈ దిగువ సవరణలను నేను ప్రతిపాదించుచున్నాను.

తీర్మానమునకు చివర ఈ క్రింది విషయమును చేర్చాలి.

"రైతులు వండించు వ్యాపారపంటలకు, అహార పంటలకు ధరలు తగ్గిపోతున్నప్పటికీ రైతులకు గిట్టుబాటున ధరల నిలబెట్టుటకు తగు చర్యలు తీసుకొనే సూచనలు చేయనందులకు ఈ సభ విచారణ తేలియజేస్తు యున్నది."

తీర్మానమునకు చివర ఈ క్రింది విషయమును చేర్చాలి.

"బుడమేరు గుండేరులకు ముంపువిచారణ స్క్రిములను పేర్కొననందులకు ఈ సభ విచారణ తేలియజేస్తు యున్నది."

తీర్మానమునకు చివర ఈ క్రింది విషయమును చేర్చాలి.

"పరిశ్రమలకు, వ్యవసాయమునకు ఉపయోగించే ఎలక్ట్రిసిటీ రేట్లను పెంచినందులకు ఈ సభ విచారణ తేలియజేస్తు యున్నది."

తీర్మానమునకు చివర ఈ క్రింది విషయమును చేర్చాలి.

"1954-55 సంవత్సరం అంతకు లోపు కన్నుమీ. మినహాయించుకూ గత ప్రభుత్వంచేసిన విద్యుదుత్పత్తి మంజూరు అనుబంధ బాధిని తిరిగి పునరుద్ధరించి వసూలు చేయటం విద్యుదుత్పత్తిని నిషేధించినందుకు ఈ సభ విచారణ తేలియజేస్తు యున్నది."

తీర్మానమునకు చివర ఈ క్రింది విషయమును చేర్చాలి.

"ఈ సభకు లోపు అంతకు లోపు మినహాయించుకూ గత ప్రభుత్వంచేసిన విద్యుదుత్పత్తి మంజూరు అనుబంధ బాధిని తిరిగి పునరుద్ధరించి వసూలు చేయటం విద్యుదుత్పత్తిని నిషేధించినందుకు ఈ సభ విచారణ తేలియజేస్తు యున్నది."

[25th April, 1955]

Sri G. Nageswara Rao.—నేను ఈ సభరణలను బలపరచుచున్నాను.

Sri Mohammad Tahsil.—ఈ దిగువ సభరణలను నేను ప్రతిపాదించుచున్నాను.

తీర్మానమునకు చివర ఈ క్రింది విషయమును చేర్చాలి.

“కాని ప్రభుత్వమునారు వెనుకబడిన జాతుల అభివృద్ధికై మలయప్పన్ కమిటీ సిఫార్సులను అమలు జరిపే సూచనలు చేయనందుకు ఈ సభ విచారము తెలియజేస్తు యున్నది.”

తీర్మానమునకు చివర ఈ క్రింది విషయమును చేర్చాలి.

“కాని, మదరాసు ఎస్టేటుల రద్దుచట్టము, ఏజన్సీ ప్రదేశములలోని అన్ని ఎస్టేటులకు వర్తించేయనందుకు ఈ సభ విచారము తెలియజేస్తు యున్నది.”

The amendments were duly seconded.

Sri S Kasi Reddi.—ఈ దిగువ సభరణలను నేను ప్రతిపాదించుచున్నాను.

తీర్మానమునకు చివర ఈ క్రింది విషయమును చేర్చాలి.

‘కాని ఖోష్లాకమిటీ సూచనల ప్రకారం నందికొండ ప్రాజెక్టు కుడికొలవ నిర్మాణం జరిపే సూచనలు లేనందుకు, ఈ సభ విచారము తెలియజేస్తు యున్నది.’

తీర్మానమునకు చివర ఈ క్రింది విషయమును చేర్చాలి.

“బంజర్ భూములు అమ్మకం మొదలగు వద్దకులు లేకుండా నందికొండ ప్రాజెక్టు నిర్మాణం జరుపుటకు హామీ యివ్వనందుకు ఈ సభ విచారము తెలియజేస్తు యున్నది.”

తీర్మానమునకు చివర ఈ క్రింది విషయమును చేర్చాలి.

“వెనుకబడిన ప్రాంతాలలోని ఎల్.ఎస్. అన్నకుళిలను గవర్నమెంటు అన్నకుళిలుగా మార్చే సూచన లేనందుకు ఈ సభ విచారము తెలియజేస్తు యున్నది.”

తీర్మానమునకు చివర ఈ క్రింది విషయమును చేర్చాలి.

“వెల్లూరు జిల్లాలోని మెట్టప్రాంతాల రైతుకులీల కష్టాలను గుర్తించి వారు ప్రభుత్వానికి తెలియజేసిన తీవ్రతల్ని, తక్కువైన వ్యవసాయక ఋణాలను వాయిదాపేసి విషయం ప్రస్తావించవందుకు ఈ సభ విచారము తెలియజేస్తు యున్నది.”

తీర్మానమునకు చివర ఈ క్రింది విషయమును చేర్చాలి.

“అడవులను విజయవాడ ప్రభుత్వంగా మార్చుటకు ప్రజలకష్టాలను, సాగుభూములను వదలుట, సర్వేచేయించుట, గ్రామీణులకు దూరంగా ఉన్న వేయిల పనికొని విజయవాడను వదలుట, వ్యవస్థాపనలకు ఈ సభ విచారము తెలియజేస్తు యున్నది.”

25th April, 1955]

(Sri S. Kasi Reddi)

శీర్కానమునకు చివర ఈ క్రింది విషయమును చేర్చాలి.

“ప్లానింగు పథకాలకు అయ్యే ఖర్చులో గ్రామప్రజలు సగభాగం నిరాశంగా యివ్వాలనే పరకు మెట్టపాగ్గింకాలకు పువయోగకారి కానందున దానిని తగినవిధంగా మార్పుచేయవలెనని ఈ సభ విచారము తెలియజేస్తు యున్నది.”

శీర్కానమునకు చివర ఈ క్రింది విషయమును చేర్చాలి

“విద్యాభివృద్ధిని దృష్టిలోపెట్టుకొని అధిక ప్రోత్సాహకరేని జిల్లాబోర్డు ప్రాస్థావనము మూసి వేయము అని హామీ యివ్వవలెనని ఈ సభ విచారము తెలియజేస్తు యున్నది.”

శీర్కానమునకు చివర ఈ క్రింది విషయమును చేర్చాలి

“మెట్టపాగ్గింకాల అభివృద్ధికి తగిన మైనర్ ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టుల పొదిలి కాలాకా-మేకరేలు ప్రాజెక్టు - దర్శి - గుండ్లకమ్మ ప్రాజెక్టులకు తగిన ప్రాధాన్యతయిచ్చే సూచనలు లేవనెత్తు ఈ సభ విచారము తెలియజేస్తు యున్నది.”

Sri B. Sankarayya:—ఈ సవరణలను నేను ఐలవరచుచున్నాను.

Sri G. Nageswara Rao:—ఈ దిగువ సవరణలను ప్రతిపాదించుచున్నాను.

శీర్కానమునకు చివర ఈ క్రింది విషయమును చేర్చాలి.

“వందికొండ మొదలైన ప్రాజెక్టులకు సంబంధించిన బంజరు భూములను పేదలకు వుచితంగా వంపకము చేయకుండా వేలమువేసే పద్ధతిని పెట్టుటపల్ల ఈ సభ విచారము తెలియ జేస్తున్నది.”

శీర్కానమునకు చివర ఈ క్రింది విషయమును చేర్చాలి.

“గత ఆంధ్ర అసెంబ్లీ ఆమోదించిన బంజరు శీర్కానాన్ని అనుసరించి గతమునుండి పేదలు సాగుచేసుకుంటున్న బంజర్లపై విధించబడుతున్న పెనాల్టీలను రద్దుచేయకపోవుటచేతను ఈ సభ విచారము తెలియజేస్తు యున్నది.”

శీర్కానమునకు చివర ఈ క్రింది విషయమును చేర్చాలి.

“సర్వేకారేదనే పేరుతో వంపకము చేయకుండా ఆవులేయబడిన అన్ని రకాల బంజర్లను పంపిన వంపకము చేసే ఏర్పాటు చేయకపోవుటచేతను ఈ సభ విచారము తెలియజేస్తున్నది.”

శీర్కానమునకు చివర ఈ క్రింది విషయమును చేర్చాలి.

“కొనూరు జమీందార్లను తొలగించి రాజకీయ బాధితులకు యిచ్చిన పట్టాంతు రద్దుచేసి అవలు కొనూరు జమీందార్లకు పట్టాంతు యివ్వకపోవుటచేత ఈ సభ విచారము తెలియజేస్తున్నది.”

(Sri G. Nageswara Rao) [25th April, 1955]

తీర్మానమునకు చివర ఈ క్రింది విషయమును చేర్చాలి.

“గోదావరి కృష్ణ లంకభూములను కంజరు భూముల పథకములో చేర్చి ఎఫ్.ఎల్.సి. సొసైటీలకు, పెనెంటు కో ఆపరేటివ్ సొసైటీలకు పంపకము చేయుటనుగురించి, పంపకము చేసేలోపున ఎకరానికి 25 రూపాయలకు మించకుండా భూసారాన్నిబట్టి రేటు కట్టి ఎఫ్.ఎల్.సి. సొసైటీలకు, పెనెంటు కో ఆపరేటివ్ సొసైటీలకు లీజ్ కు యిచ్చుటను గురించి, 1964 ఫసలీలో ఏర్పడిన లంకవంటల వస్త్రాలకు రిమిషన్లు యిచ్చుటనుగురించి, సదరు ఫసలీలో రిమిషన్లకు సంబంధించి ప్రభుత్వము తారీఫీనీ 2.5 ను 1964 వ ఫసలీ వంట వస్త్రాలకు కూడా అనువర్తించుటను రిమిషన్లను పీటీషన్లు విచారణ జరిగేవరకు జప్తులు ఆపుచేయుటను గురించి, ఎఫ్.ఎల్.సి సొసైటీలకు లీజ్ కు యిచ్చే లంకలలో పొగాకు మొదలయిన వ్యాపారవంటలను వుడిస్తే పెనార్టి విధిస్తామనే షరతును రద్దుచేయుటను గురించి ప్రస్తావించనందుకు ఈ సభ విచారము తెలియజేస్తు యున్నది.”

తీర్మానమునకు చివర ఈ క్రింది విషయమును చేర్చాలి.

“విరళాలమునుండి ప్రభుత్వ పోరంబోకులలో యిండ్లు కట్టుకొని నివసిస్తూఉన్న పేద ప్రజలపై విధిస్తుఉన్న అధిక పెనార్టీలను రద్దుచేసి వారికి వట్టాలు యివ్వకపోవుటచేతను, గత 8 సంవత్సరములలోను పేదప్రజలు పంపుకొన్న యిండ్ల దరఖాస్తుల నన్నింటినీ వెంటనే ఎంక్వైరీ చేసి వదిలి వ్వలాలను ఎంక్వైరు చేసి వారికి యివ్వకపోవుటచేతను ఈ సభ విచారము తెలియజేస్తు యున్నది.”

తీర్మానమునకు చివర ఈ క్రింది విషయమును చేర్చాలి.

“ఆర్థిక సౌండుక విద్యావిషయాలలో ప్రభుత్వము హరిజనులకు కలుగజేస్తున్న ప్రత్యేక సౌకర్యాలను హరిజన క్రైస్తవులకుకూడా అనువర్తించేయక పోవుటచేతను ఈ సభ విచారము తెలియజేస్తు యున్నది.”

Sri S. Vemayya:—నేను ఈ సవరణలను నిలవరచుచున్నాను.

Sri M. Nagi Reddi:—వాపీడునకిన్న సవరణలను నేను ప్రతిపాదించుచున్నాను.

తీర్మానమునకు చివర ఈ క్రింది విషయమును చేర్చాలి.

“కాని జిల్లాబోర్డులను వునరుద్ధరించి ఎన్నికలను వెంటనే జరుపుటకు కార్యక్రమం నిర్ణయించు విషయమై ప్రతిపాదించనందుకు ఈ సభ విచారము తెలియజేస్తు యున్నది.”

తీర్మానమునకు చివర ఈ క్రింది విషయమును చేర్చాలి.

“కాని ద్వితీయ సంవత్సర ప్రజాశక్తిలో అంధ్ర దేశంలో కనీసం స్కూలు పాఠశాలలుగా అతి వృద్ధివరకు మానవల వియవనందుకు ఈ సభ విచారము తెలియజేస్తు యున్నది.”

25th April, 1955] (Sri M. Nagi Reddi)

తీర్మానమునకు చివర ఈ క్రింది విషయమును చేర్చాలి.

“కాని ఎన్నో సంవత్సరాలుగా సాగుచేసుకుంటున్నటువంటి లేదా సాగుకు లాయకైనటువంటి పొరెంట్లు బంజరు భూములను భూమిలేని నిరుపేదలకు ఉచితంగా పంచవిషయమై ప్రస్తావించ సండులకు ఈ సభ విచారం తెలియజేస్తు యున్నది.”

తీర్మానమునకు చివర ఈ క్రింది విషయమును చేర్చాలి.

“జాతీయ మంచినీటి సప్లయ పారిశుధ్యం (National Water Supply and Sanitation Scheme for Rural Areas) అభివృద్ధిచేయుటకు ఆంధ్రదేశంలో నిర్ణయించబడిన నాలుగు యూనిట్లలోను 1954-55 సంవత్సరంలోనే పని ప్రారంభించుటకు అర్హులైన జాతీయ చేయబడినప్పటికి 1955-56 సంవత్సరం జరుగుచున్నప్పటికి యంతవరకు కార్యక్రమం ప్రారంభించుటకు తగు సూచనలు లేనందుకు ఈ సభ విచారం తెలియజేస్తు యున్నది.”

తీర్మానమునకు చివర ఈ క్రింది విషయమును చేర్చాలి.

“కాని అర్ధికంగా వెనుకబడిన ప్రాంతాలలో గ్రామాభివృద్ధి పనులకుగాను కొంత నిధాం కోరకుండానే ప్రభుత్వమే పూర్తిగ్రాంటునిస్తు గ్రామాభివృద్ధి పనులు చేయించు విషయం ప్రస్తావించనందులకు ఈ సభ విచారం తెలియజేస్తు యున్నది.”

తీర్మానమునకు చివర ఈ క్రింది విషయమును చేర్చాలి.

“కాని 1950 సంవత్సర నూతన పంచాయతీ చట్టం ప్రకారం పంచాయతీ బోర్డులకు రావలసిన హక్కులను పొందు విషయంలో రివిన్యూ తదితర కాబాధికారులవల్ల కలుగుచున్న యిబ్బందులను తొలగించుటకు చట్టాన్ని సవరణ చేయనందులకుగాను ఈ సభ విచారము తెలియజేస్తు యున్నది.”

The amendments were duly seconded.

Sri G. Yallamanda Reddi:—ఈ దిగువ సవరణలను నేను ప్రతిపాదించుచున్నాను.

తీర్మానమునకు చివర ఈ క్రింది విషయమును చేర్చాలి.

“కాని ప్రభుత్వము ఎట్టేట్టునుండి తీసుకున్న పొరెంట్లను వెంటనే సెటిల్మెంట్ లేదా గ్రామాలకు అనువైన విధంగా పనికిరాని చిన్న అడవులను వదలి, రిజర్వులైనటువంటి వేలించవలసిన ప్రజలకు గలిగిన యిబ్బందులను గురించి ప్రస్తావించవలసిన ఈ సభ విచారము తెలియజేస్తు యున్నది.”

(Sri G. Yallamanda Reddi) [25th April, 1955]

తీర్మానమునకు చివర ఈ క్రింది విషయమును చేర్చాలి.

“కాని ప్రభుత్వము ఆర్థిక సంబంధమైన ఏ పరతులు లేకుండాను, భౌస్థాకమిటీ సూచించిన స్థాన ప్రకారము పెట్టపాకలకు సంపూర్ణ ప్రయోజనము కలుగునట్లు నందికొండ పోజెక్టును వందవర్ష ప్రణాళికలో చేర్చించజాలని విషయము ప్రస్తావించనందుకు ఈ సభ విచారము తెలియ జేస్తున్నది.”

తీర్మానమునకు చివర ఈ క్రింది విషయమును చేర్చాలి.

“కాని ప్రభుత్వము తక్కువ ఆస్తులను వాయిదావేయని విషయము, జమాబందీ అని పేనార్టీల వసూళ్లు అవుచేయవందువల్ల కలిగిన యిబ్బందులను ప్రస్తావించనందుకు ఈ సభ విచారము తెలియజేస్తూ యున్నది.”

Sri G. Nageswara Rao:—ఈ సవరణలను నేను బలపరచుచున్నాను.

MR. SPEAKER:—Now we shall proceed to the discussion of the motion and the amendments. Sri Rajeswara Rao will now speak.

Sri P. Sundarayya:—అదృష్టవశాత్తూ, వారు మాట్లాడే ముందు ఒకవిషయం మీ దృష్టికి తీసుకరావలసి యున్నది. నేను వంపించిన 18 వ సవరణలో కొంతభాగం వదలివేయడంవల్ల అవసరమైన అర్థకపాతంగా తయారైనది. “బాటుబిమ్మలు, లారీలు వువయోగించి ఓటర్లను చేరజేస్తూ వుండడము, నేటికీ రాము చెప్పిన అభ్యర్థనలకు ఓటచేయలేదని అనేక గ్రామాల్లో ఓటర్ల మీద ఖాస్సాములు పెట్టడాదులు అనేక దౌర్జన్యాలను సాగిస్తున్న వాటిని అవుచేయలేక పోయినందులకు ఈ సభ విచారము తెలియజేస్తు ఉంది” అని మాత్రమే సవరణలో ఉన్నది. కాని నేనిచ్చిన సవరణలోని ఇకర విషయములను ఎందుకు తొలగించారో తెలియకపోయేదు. నా సవరణలోని భాగాలు ఏ కారణంచేత తీసివేశారో తెలియక కార్యదర్శిగారిని అడిగితే, వారు నాకు లోపికంగా తెలియజేసిన దానినిబట్టి “ఎన్నికలు కేంద్ర ప్రభుత్వంయొక్క ఆదీనంలో వున్నట్లునంటే విషయం కాబట్టి దానిని యిక్కడ చర్చించే అవకాశం లేదు, అందుచేత దానిని యిక్కడ వదలివేయడం జరిగింది” అని అనుకొంటున్నాను. ఈ విధంగా సవరణలో కొంత భాగాన్ని తొలగించవచ్చుననిపే తెలియజేసు గోరుచున్నాను. గవర్నరుగారి ఆదర్శములో ఎన్నికల విషయం ఉదాహరించబడినది కనుక వాటి నిర్వహణలో కనుపించిన మంచి చెడ్డల గురించి నా సవరణలో తెలియజేగాను.

Sri L. Lakshmana Das:—అదృష్టవశాత్తూ, 18 వ సవరణ కర్చకు వచ్చినపుడు దాని క్రింద అన్నకు మాట్లాడడం జాగుంటుంది. అందుచేత ఇప్పుడు ఖాసివిషయము చర్చించుకోవడం తమకుంటాను.

25th April, 1955]

MR. SPEAKER:—For Mr. Sundarayya's information, so that he may not make a long speech, I would like to tell him that the conduct of elections is directed by the Election Commission. The Provincial Government has no place in it except to carry out the orders of the Election Commission. The first part which is omitted in Mr. Sundarayya's amendment relates to the putting in the number of the ballot paper against the name of each voter when the ballot paper was issued. That was done under the instruction issued by the Election Commission. This Government or this House is not in a position to amend those rules. That is why I deleted it; for it is a subject relating to the Government of India; and it is also found in the list pertaining to the Government of India.

Sri P. Sundarayya:—గౌరవనీయులైన గవర్నరుగారియొక్క ప్రసంగంలో ఎన్నికల ప్రస్తావన వచ్చినపుడు “The smooth conduct of the election has won universal approbation and I am sure the House will join me in paying a well-earned tribute to all the officers” అని చెప్పినారు. గవర్నరుగారి ప్రసంగంలో ఎన్నికల ప్రస్తావన వచ్చినపుడు, సక్రమంగా ఎన్నికలు జరిగిన వన్నువుడు, అలా జరగలేదు కనుక, జనగనండుకు విచారం సూచిస్తూ సవరణ ప్రతిపాదించే హక్కు వ్యక్తులకు వున్నది. అందుచేత గవర్నరు ప్రసంగంపై నేను తెచ్చిన సవరణలో రహస్య బాలెటు తొగింపు బయటకు తెప్పించి భూస్వాములు, పెత్తందారులు ఒత్తిడిచేసి ఓటర్ల ఎన్నికలలో పక్కామంగా, స్వేచ్ఛగా పాల్గొనేటట్లు చేయలేదని ఆరోపిస్తున్నాను. తర్వాత యింకో క్లాజువున్నది.

MR. SPEAKER:—As the amendment now stands, route buses and lorries (రూట్ బస్లు, లారీలు ఉపయోగించి వోటర్లను చేరజేస్తు ఉండడం) relate to the Provincial subject, namely, road traffic. “నేటికి నామ చెప్పిన అత్యధిక వోటుచేయలేదని అనేక గ్రామాలలో వోటర్లమీద భూస్వాములు, పెత్తందార్లు అనేక దౌర్జన్యాల సాగిస్తు ఉన్నవారిని ఆపుచేయలేక పోయినందుకు.” This is law and order. So I find these two things relevant; and so far as the rule relating to the putting in of the number of the vote against the voter's name while the ballot paper was issued, it was done under the rules issued by the Election Commission; and we are not in a position to amend those rules. As such no discussion would be relevant, or would serve any useful purposes.

Sri P. Sundarayya:—నా సవరణలో వ్యవహారంలో మొదటి క్లాజును గురించి మీకు యేమీ చెప్పడంలేదు, ఓటర్ల స్వేచ్ఛగా ఎన్నికలలో పాల్గొనటానికా భూస్వాములు, పెత్తందారులు ఒత్తిడి చేస్తుంటే, అలాంటి ఒత్తిడిచేయడానికా స్వేచ్ఛగా ఓటుచేయటానికా మేము

(Sri P. Sundarayya)

[25th April, 1955]

పోయాకనేది law and order కు సంబంధించిన విషయంకాదు. అది తప్పకుండా చర్య పీయాలం.

సవరణలో ఉపాహరణముల వివరాలు వుండకము పార్లమెంటు సాంప్రదాయము కాదని చెప్పుతున్నాను. భూస్వాముల, పెత్తందార్ల ఒత్తిడివల్ల ఓటర్లు స్వేచ్ఛగా ఓటు చేయ దానికి పీయాలంపోయింది. ఇందుకు వివరములను సవరణలో చేర్చిన సవరణ పేజీలు, పేజీలు టాకుండి. ఆ కారణంచేతనే specific instances ఇవ్వలేదు

MR. SPEAKER:—I omitted that clause for the reason that it is too vague. Unless you bring specific cases of coercion and oppression, or any of the other kind, it is vague and so I omitted it; and the second clause in the amendment, as it stands, will give you sufficient opportunity to discuss the subject. So let us close the discussion on this matter. The hon Member will be allowed to refer to it in his speech. Now Mr. Rajeswara Rao will proceed with his speech.

*Sri M. Rajeswara Rao:—అదృష్ట, ఆంధ్రరాష్ట్ర అవతరణ జరిగిన తర్వాత ప్రప్రథమముగా జరిగిన ఎన్నికల అనంతరము ఆంధ్రరాష్ట్రములోని అన్ని వర్గాలకు చెందిన ఆంధ్రులందరూకూడ ప్రాతినిధ్యము వహించగల శాసనసభ ఏర్పడి తనకార్యక్రమాన్ని కొన సాగించునున్న యీ సందర్భములో ఆంధ్రరాష్ట్ర నిర్మాణముకొనము అనంతర క్యాగాలచేపి నటుమంటి దేశభక్తి కొండా వెంకటప్పయ్య, కాశీరాథ నాగేశ్వరరావు, న్యాయతి సుబ్బారావు, వీరేశ లింగం వెంకట, అమరజీవి పొట్టి శ్రీరాములుగార్లకు యీ సభవారు జోహార్లు అర్పిస్తారని నేను భావిస్తున్నాను. ఇట్టి సుహృత్తర సమయములో సూతనంగా ఏర్పడిన యీ ప్రభుత్వము ప్రస్తుతము సాగిస్తున్న కార్యక్రమాలను, యికముందు సాగించే కార్యక్రమాలను, ప్రభుత్వ విధా నాలను వివరిస్తూ గౌరవ పీయాలైన గవర్నరుగారి ఉపన్యాసానికి సభవారి తరపున ధన్య వాదలు అర్పించే గౌరవము కాశ్యానికంగా నాకు దక్కినప్పటికి యీ గౌరవము నన్ను ఎన్నుకొన్న వా నియోజకవర్గ ప్రజలకు దక్కినదని నేను భావిస్తున్నాను. నా నియోజకవర్గము యావద్భారత దేశానికి, కమ్యూనిష్టుల కండుకోట అని భావించబడి, అర్థికంగా కాకపోయినా రాజకీయముగా చాలా ముందుకు వచ్చిందని గత ఎన్నికలలో 84% ఓట్లు పోర్ అయినదానివల్ల తెలియగలదు. అధిభారత కమ్యూనిష్టు పార్టీ మూడో కార్యదర్శి చంద్ర రాజేశ్వరరావు, ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతుసంఘ కార్యదర్శిగా చెప్పుకున్న గుంటూరు బావనయ్య పోటీచేశారు. కాము తప్పకుండా గెలిచి తీరుతామని, అట్లు గెలువకపోయినప్పుడు తమ బుద్ధులను గొరిగింకుకొని గాడిదలవెక్కి ఊరేగెదమని వారు ఉపన్యాసాలలో చెప్పుకున్నారు. కాని ఆవిలభారత కాంగ్రెస్ సామాన్య ప్రతినిధులు వారిని ఓడించారు. ఇటువంటి సుహృత్తరమైన యీ నియోజకవర్గములో కాంగ్రెస్ విజయానికి, కాంగ్రెస్ ప్రతిభకు మన ఏకైక నాయకుడైన ఇన్స్పెక్టర్ నేత్రూ నాయ కత్వాదికి వచ్చే తెచ్చిన యీ నియోజకవర్గ ప్రజలకు యీ గౌరవము దక్కినదని నేను భావిస్తున్నాను.

25th April, 1955] (Sri M. Rajeswara Rao)

ఈనాడు గవర్నర్‌గారు తమ పునఃసమీక్షలో అనేక విషయాలనుగురించి వివరిస్తూ ముందు ఎన్నికలను గురించి ప్రస్తావించారు. ఈ ఎన్నికలు సక్రమంగా నిర్వహించబడలేదని ఒక సవరణ పుస్తకంపై సుందరయ్యగారు ప్రతిపాదించారు ఇది చాలా ఆశ్చర్యంగావున్నది. ఈ ఆంధ్ర ఎన్నికలు ప్రపంచ దృష్టిని ఆకర్షించాయి. ఇతర దేశములనుండికూడ యీ ఎన్నికల సంగతి భుజుతాడనికీ అనేకమంది వచ్చారు. ఆంధ్ర ఎన్నికలలో ఒకకోటి పదిహేను లక్షల జనాభాలో 88 లక్షలు ఓటు చేశారు. అంటే 100కి 77 మంది ఎన్నికలలో పాల్గొన్నారు. యిందు వల్ల ఆంధ్రదేశము రాజకీయంగా ఎంత ముందుకువచ్చిందో ప్రపంచానికి తెలిసింది. ఈ ఎన్నికలు ప్రజాస్వామ్యానికి నియంతృత్వానికి మధ్య జరిగిన పోరాటమని నేను భావిస్తున్నాను. ఈ పోరాటములో అన్ని పక్షాల అభివ్యక్తత నాయకులువచ్చి ప్రచారముచేస్తూ యీ ఎన్నికలలో పాల్గొన్నారు. అందుచేత ఆంధ్ర ఎన్నికలు ప్రపంచముయొక్క దృష్టిని కేంద్రీకరించుకొన్నవని నేను భావిస్తున్నాను. ఈ ఎన్నికలలో విప్లవకర శక్తులు ఓడిపోయాయి, ప్రజాస్వామిక శక్తులకు, జాతీయ నాయకులకు అభివ్యక్తతను చేశారనినది. ఈ ఎన్నికలలో ప్రజాస్వామ్య పక్షం విజయానికి తోడ్పడిన ప్రజలకు హృదయపూర్వకమైన ధన్యవాదాల తెలియజేస్తున్నాను. ఈ నాడు జరిగిన ఎన్నికలలో కాంగ్రెస్‌కు వచ్చిన అభివ్యక్తతను 1938 సంవత్సరములో కాంగ్రెస్‌కు వచ్చిన విజయములాంటిది. దేశ స్వాతంత్ర్యము కొరకు పోరాటం జరుపుతున్న ఆ రోజుల్లో కాంగ్రెసుకు లభించిన విజయమునకు ఎంత ప్రాముఖ్యతవున్నదో అట్టిక సమానత్వము కోసము పోరాడుతున్న యీ రోజుల్లో అభివ్యక్తత కాంగ్రెస్‌కు కలిగిన విజయము నకుకూడ అంత ప్రాముఖ్యము వుందని నేను భావిస్తున్నాను. అందుచేత యీనాడు ప్రపంచము లోని రాజ్యాలన్నీకూడ యీ ఆంధ్రదేశ భవిష్యత్తును గురించి చాల అదుర్దకతోను ఆలోచిస్తున్నారని నేను అనుకుంటున్నాను. ఈ సందర్భములో చరిత్రాత్మకమైన యీ ఎన్నికలను నిష్పాక్షిక ముగా నిర్వహించినందులకు ఎన్నికల నిర్వహికి, పోలీసు నిర్వహికి ముఖ్యంగా మన పుల్లారెడ్డిగారికి, నరసింహముగారికి ఎన్నికలలో సహకారమిచ్చిన ప్రజాసేవకునికి, అన్ని ఏర్పాట్లు చేసిన గవర్నర్‌గారికి యీ సభ తమ కృతజ్ఞత తెలియజేస్తుందని భావిస్తున్నాను. ఆంధ్రరాష్ట్రము ఏర్పడిన వెంటనే మన ఆంధ్రదేశం నాయకత్వముక్రింద 18 నెలలు వనిచేసిన మంత్రివర్గము యీ రాష్ట్రమువచ్చిన క్రొత్తలో చాల క్లిష్టపరిస్థితులను ఎదుర్కొనవలసి వచ్చినది. ఇక్కడవున్న ఉద్యోగస్థులకు పనకులను ఏర్పాటుచేసినది, హైకోర్టును ఏర్పాటుచేసినది. Sri Vekateswara University స్థాపించినది. నందికొండ ప్రాజెక్టు విషయమై కేంద్రప్రభుత్వముతో సంప్రదింపులు జరిపి మన విజయము సంపాదించినది. ఇన్ని మనకార్యాలను సాధించిన గత ప్రభుత్వంకూడా యీ అభివ్యక్తత విజయానికి కారణభూతమైనది. అందులకీ సభపాద గత మంత్రి వర్గానికి కృతజ్ఞతలు వుంటారనుటలో సందేహంలేదు. ప్రజాశ్రేయస్సే తమ కర్తవ్యమని భావించి ప్రజాప్రతినిధులను గురించి హెచ్చరించి ప్రజాస్వామికపక్షం అభివ్యక్తత విజయమునకు తోడ్పడిన ఆంధ్రదేశం, ఆంధ్ర ప్రతినిధులకు కాననసమృద్ధులు కృతజ్ఞతలు యుండగలరు. మన గవర్నర్‌గారు చేసిన ప్రసంగమును చర్చించేముందు, ఆయా రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు రాష్ట్ర అభివృద్ధియొక్క సంకల్పసాగిస్తున్న కార్యక్రమం, అనుసరిస్తున్న విధానాలు మన రాజ్యాంగ చట్టంలోని 39, 41, 48 విధింపబడిన అనుగుణముగా ఉన్నవా లేవా అని పరిశీలించవలసివున్నది. జాగ్రత్తగా పరిశీలిస్తే యీ పద్ధత్యము కోసంసాగిస్తున్న కార్యక్రమము, అనుసరిస్తున్న విధానాలు అందుకు అనుగుణంగానే వున్నట్లు

(Sri M. Rajeswara Rao)

[25th April, 1955]

స్పష్టంకాగలదు. ఈ నాడు దేశముయొక్క అభివృద్ధికోసము అభివృద్ధిరత కాంగ్రెస్ అధ్యక్షాన నెలకొల్పబడిన కేంద్రప్రభుత్వము, రాష్ట్రప్రభుత్వాలుకూడ ఎంతో కృషిచేస్తున్నవి. దాదాపు 2,200 కోట్ల రూపాయలు ప్రధమ పంచవర్ష ప్రణాళిక నిర్వహణకు కేటాయించబడినవి. అందులో మన ఆంధ్రప్రదేశ్కు వాటా దాదాపు 58.66 కోట్లు. ఇందులో గత సెప్టెంబర్ చివరకు 84 కోట్ల 68 లక్షలు ఖర్చు అయిపోయినవి. రేపు మార్చి చివరకు దాదాపు 100 కి 70 వంతులు ఖర్చు అవుతుందనిన్నీ గవర్నర్ గారు సూచించారు.

దీనినిబట్టి వచ్చే మార్చినెల నాటికి మొత్తం డబ్బు ఖర్చు అవుతుందని దానివల్ల కొంత ఫలితం పొందగలమని ఆశిస్తున్నాము. ఈ ప్రధమ పంచవర్షప్రణాళిక మూలంగా పెద్దఅభివృద్ధి కార్యక్రమాలు ఏర్పాటు కావడాలు. వాటి ఫలితాలు రావాలంటే కొంతకాలం వేచివుండాలి. ఈ ప్రణాళికను పురస్కరించుకొని రెండు కమ్యూనిటీ ప్రాజెక్టులు, రెండు కమ్యూనిటీ దెవలపు మెంటు బ్లాకులు, 27 నేషనల్ ఎక్స్ ప్లెషన్ స్కీములు వనిచేస్తూవున్న విషయము నిజమే అయినప్పటికీ సామాన్య ప్రజావీరానికి వీటివల్ల ఏమైనా లాభంవున్నదా అని కొందరికి అనుమానం వుంది. వాటి ఫలితాలు పొందడానికి కొంతకాలం వేచివుండాలి. సామాన్య మానవుని అభివృద్ధికోసమే ద్వితీయ పంచవర్ష ప్రణాళికను ప్రభుత్వం సంకల్పించింది. గ్రామాలకు అవసరమైన అభివృద్ధి ప్రణాళికను ఎట్లా సాధించాలనే విషయంలో ప్రభుత్వం ఉత్తరువులు జారీచేసింది. ఆయా గ్రామాల అభివృద్ధికోసము ప్లానింగ్ కమిటీలు వనిచేస్తున్నాయి. ద్వితీయ పంచవర్ష ప్రణాళిక విశేషం ఏమిటి? ఈనాడు ఏ పెద్ద ప్రాజెక్టువల్ల వచ్చే ఫలితాన్ని అనుభవించేవరకు కావలసిన ఆర్థికపోషక సామాన్య మానవునికి లేదు. నిరుద్యోగ సమస్య పరిష్కరించబడినది, 10.16 సంవత్సరాలలో సామాన్య మానవుని ఆదాయాన్ని రెట్టింపు చేయడానికి, అయిదుపేల కోట్ల రూపాయలు ఖర్చుతో ద్వితీయ పంచవర్ష ప్రణాళికను అమలుపరచటానికి కృషిచేస్తున్నారు. అందులో కొంతభాగం మన రాష్ట్రానికి సంబంధించి వున్నది. ఇంతవరకు పంచవర్ష ప్రణాళిక అమలుపరచు ప్రజల అవసరాల మాట అకోదించాల్సిన బాధ్యత కేవలం ప్రభుత్వంమీదనే వున్నది. కానీ వీటిని అమలుచేయడానికి ప్రయత్నం చేయడం, దానికి డబ్బు లేకపోవడం, ఒక వేళ చేసినా ప్రజామోదం పొందనిది కాబట్టి ఎవరిఇష్టం వచ్చినట్లు వారు చేయడంవల్ల నిరుపయోగం కావడం జరిగింది. ద్వితీయ పంచవర్ష ప్రణాళిక ఇట్లాకాకుండా ప్రజల అవసరాన్నిబట్టి జరుగుతుంది. ప్రజలరాజ్యం కాబట్టి, ప్రజలకోసమే ప్రభుత్వం కాబట్టి ప్రజల అవసరాల మాట నిర్ణయించుకోవలసిన బాధ్యత ప్రజలమీదే వున్నది.

అందుచేత గ్రామాల అవసరాలు గ్రామంలోవుండే ప్రజలు నిర్ణయించుకోవలసి వున్నది. అప్పుడు ప్రభుత్వం ముందుకువచ్చి సహాయంచేయడానికి ప్రయత్నిస్తుంది. మహాత్తరమైన ఈ కార్యకలాదాన్ని ప్రభుత్వం సంకల్పించిన రీతిగా పూర్తిచేయడానికి ప్రజాస్వామిక వాడులే కాకుండా అందుకూ కూడా సహకారం ఇవ్వాలని కోరుతున్నాము. ముందుగా, గవర్నరుగారి ప్రసంగం మీదనే వ్యవసాయాభివృద్ధి గురించి, దానికి కావలసిన ఛీటిసాయదళ పోకర్కాలగురించి ప్రభుత్వం అకోదిస్తున్నట్లు గవర్నరుగారు చెప్పారు. వండికొండ, తుంగభద్ర high level channel, వండికొండ ప్రాజెక్టు గురించి చెప్పారు. దాదాపు 122 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చయ్యే వండికొండ ప్రాజెక్టు గురించి గత ఎనవేళ్ళలో, మహాత్తర రాష్ట్రంలోవుండగా కూడా, కాదోవవరాలు

25th April, 1955] (Sri M. Rajeswara Rao)

జరిగాయి. చివరకు ఈ ప్రాజెక్టు నిర్మాణానికి అవకాశం ఏర్పడింది. ఈ ప్రాజెక్టు నిర్మించే వందర్శములో కేంద్ర ప్రభుత్వం సహాయం మనకు విరివిగా కావలసియున్నది. ఈ సందర్భంలో కేంద్ర ప్రభుత్వం కొన్ని షరతులు విధించినది అభివృద్ధి వస్తు వేయడం నీటినుంకాలు వేయడం, బంజరుభూములను అమ్మడం అనేవి యిందు ముఖ్యమైనవి.

ఈ మూడు షరతులను అంగీకరిస్తే ఈ ప్రాజెక్టు నిర్మాణానికి కావలసిన డబ్బు ఇవ్వడానికి కేంద్ర ప్రభుత్వం అంగీకరించినట్లు గవర్నరుగారు చెప్పారు. ఈ షరతులను అందరి ప్రభుత్వం అమోదించింది కాబట్టి వీటినిర్మాణం త్వరలో జరుగుతుందని ఆశించవచ్చును. ఇప్పటికే మాచెర్లనుంచి నందికొండ dam site కు రోడ్డునిర్మాణం జరుగుతున్నది. రైల్వేలైను నిర్మాణం ప్రారంభం అయినది. అయితే ఈ మూడు షరతులు అమోదించినందుకు ప్రభుత్వంవారిని అనేకరకాలుగా విమర్శలు చేస్తున్నారు. బంజరుభూములు ఎందుకు అమ్మాలి? అభివృద్ధివస్తు ఎందుకు వేయాలి? అని అనేకమంది విమర్శలు చేస్తున్నారు. ప్రభుత్వం ఈ విషయం మంచి చెడ్డలు ఆలోచించారని చెప్పడానికి నాకు ఏవిధమైన సందేహం లేదు. 122 కోట్ల రూపాయల విలువగల ప్రాజెక్టు నిర్మించవలసి యున్నది. మనం ఇప్పుడే అప్పులపాలై యున్నాము. ఈ కార్యచరణను మన ప్రభుత్వం భరించాలంటే ఈ డబ్బును ఏవిధంగా సేకరించగలము? ఇప్పటికే వస్తున్న అప్పును ఎట్లాతీర్చగలము? ప్రభుత్వం ఈ ప్రాజెక్టు తలపెట్టినపుడు దీనిక్రింద వుండే భూములు అభివృద్ధి అవుతాయి. విలువలు పెరుగుతాయి. ఈ ఉపయోగాలు పొందినందున వారిమీద ప్రభుత్వం వస్తున్న పేద్రే పొరపాటు కాజాలదు. ఒకప్రాంతం కొంత బద్ధుడైనా అభివృద్ధిలోనికి వచ్చినపుడు ఆ ప్రాంతంలో అభివృద్ధివస్తు వేయడం సామాన్యమైన విషయం. అభివృద్ధి చెందినవారే వస్తులను యివ్వకపోతే, ముందు మనమే కార్యక్రమాన్ని చేసుకోడానికి వీలులేదు. మనం చేసుకొన్న అప్పులు తీర్చడానికి వీలులేదు. ఎవరికీ ఇబ్బందిలేకుండా ఈ వస్తు వేయడానికి ప్రభుత్వం అంగీకరించింది. దీనిని సభ్యులు బలపరచాలని ప్రార్థిస్తున్నాను. బంజరుభూముల అమ్మడం గురించి చాలామందికి ఎవో అభిప్రాయాలున్నాయి. ఈ విషయాన్ని నేను జాగ్రత్తగా ఆలోచించాను. ఇదివరకు శాసనసభలో బంజరుభూములను పేదలకు ఉచితంగా పంచాలని ఒకతీర్మానం పాటైనది. అటువంటి తీర్మానం పాటయిందగా ఇప్పుడు బంజరు భూములను అమ్మాలని చెప్పడం సమంజసం అవుతుందా అని విమర్శలు చేస్తున్నారు కాని మనం ఆలోచించవలసింది ఒకటి వున్నది. ఈ షరతు ఈ ప్రాజెక్టుక్రింద సాగులోనికి వచ్చే బంజరు లకు మాత్రమే సంబంధించినట్టిది. అటువంటి బంజరుభూములను మాత్రం అమ్మకంపెట్టాలి. మిగతా బంజరులు ఇదివరకటి తీర్మానం ప్రకారం ఉచితంగా పంచవచ్చును. పోతే సేవప్రజా వీకం కొనుక్కోడానికి వీలుగా మాత్రం ప్రభుత్వం నేలం విషయంలో కొద్దిపాటి రేట్లను విధి యించడానికి ఆలోచిస్తుందని చెప్పడానికి సందేహం లేదు. ఇక ప్రభుత్వం భూమిమీద వస్తు వేయడమనేది ఏమీ క్రొత్తవంగతి కాదు. ఈ మూడు షరతులు అమోదించారంటే అందరి ప్రజల సర్వతోముఖాభివృద్ధి వత్సరంగా జరగాలనే ఉద్దేశంతో తప్ప పురోకణకాదు. తమకు గౌరవ వస్తులందరూ దీనికి అంగీకరించి ఈ ప్రాజెక్టు నిర్మాణానికి సంబంధించిన భూముల ప్రభుత్వత్వనికి వత్తజ్జత తెలియలేవారని అనుకున్నాను.

(Sri M. Rajeswara Rao)

[25th April, 1955]

మనకు ఇంకా అనేక ప్రాంతాలలో minor irrigation ప్రాజెక్టులు నిర్మాణం కావలసిన అవసరమున్నది. వీటికి చాలాదబ్బు కావలసియున్నది. వీటికొరకై పడికోట్ల రూపాయలు అప్పుగా ఇవ్వవలసినదని కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని మన ప్రభుత్వము కోరడం చాలాసంతోషించదగినవిషయం.

MR. SPEAKER:—The hon. Member will carry on for one minute more.

Sri M. Rajeswara Rao:—అందుచేత వ్యవసాయాభివృద్ధికిగాను ఈ minor projects ను నిర్మించుకోవడానికి కావలసినంత డబ్బు యిప్పుడు మనవద్దలేదు. దాన్ని అభివృద్ధి పన్నుమూలంగా సరిచేసుకోవలసి యున్నది. 1952 వ సంవత్సరంలో ఉమ్మడి మద్రాసు రాష్ట్రములో శ్రీ రాజగోపాలాచారిగారు ఈ అభివృద్ధిపన్నును ప్రవేశ పెట్టవలెనని ప్రయత్నంచేశారు. కాని అప్పుడు అది జరుగలేదు. కనుక ఇప్పుడు మరల ఈ ప్రభుత్వం దానిని విధించదలచారు. ఇది మన ఆర్థిక పరిస్థితులనుబట్టి మాత్రమే వేయవలసి వచ్చిందని నభ్యులందరు అంగీకరిస్తారని ఆశిస్తున్నాను.

తరువాత మన దేశంలో భూమిలేని వీధి రైతాంగానికి వ్యవసాయ కూలీలకు భూమిని పంచాలి చాలాకాలంగా ఆందోళన జరుగుచున్నది. అందుచేత ఈ సమస్యను పరిష్కరించుట కొరకు గత ప్రభుత్వము Land Reforms Committee వేసింది. ఆ కమిటీ ఈ విషయాన్ని పరిశీలిస్తున్నది. ఆ కమిటీ కమిటీ పరిశీలన పూర్తిఅయిన తరువాత ఒక నివేదిక ప్రభుత్వానికి సమర్పిస్తుంది. ఆ నివేదిక ప్రభుత్వమునకు అందినతరువాత, దానిమీద చర్య తీసుకోవలసినది గవర్నరుగారి ప్రసంగముతో సూచించబడినది. ఆ విధంగా ఉన్నాకూడా నభ్యులు దాన్నిగురించి మరల మరల ప్రస్తావించడం చాలా విచారకరంగా యున్నది.

Land reforms తప్పకుండా వస్తాయి. ఇందులో సందేహములేదు. కాని మన రాజ్యాంగంలో Article 31 ప్రకారం, ఎవరి ఆస్తిదైనా స్వాధీనపరచుకోవలసి వస్తే, దానికి వ్యవహారం ఇవ్వవలసియున్నది. ఈ నిబంధనను అతిక్రమించడానికి గాని, రాజ్యాంగాన్ని వ్యతిరేకపరచడానికి గాని మనకు ప్రత్యేకమైన హక్కులులేవు. దీనినిగురించి అక్కడ పార్లమెంటులో తీర్మానాలు pass కావడం, రాజ్యాంగానికి సవరణ తీసుకురావడం మనకందరికి తెలిసిన విషయమే. అసలు, దేశములో అన్ని రాష్ట్రాలకంటే ముందుగా జమీందారీలను రద్దుచేసినటువంటి ఆద్యక్షం మన ఆంధ్రరాష్ట్రానికి దక్కింది. దానికి నాయకులైన కళా వెంకట్రావుగారు యిక్కడే ఉన్నారు. జమీందారీలను రద్దుచేసినటువంటి వారికి ఇనాములను రద్దుచేయాలనేది పెద్ద గొప్పపని కాదు. డబ్బుంటే విముఖంలో చేయవచ్చు. కాని ఈ సంస్కరణ ఏవిధంగా తీసుకురావాలి, డబ్బు ఏవిధంగా సరిచేయాలి? విషయాలను ఆలోచించాలి. మనమెన్నో అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు చేయవలసియున్నది. ప్రాజెక్టులు కట్టవలసియున్నది. ఉద్యోగస్థల తీరాలు పెంచవలసియున్నది. ఇంకా ఎన్నో పనులు చేయవలసియున్నది. వీటిన్నిటికీ డబ్బులేదు. గత సంవత్సరం మన బడ్జెటులో మూడుకోట్లు deficit వచ్చింది. ఈ సంవత్సరంకూడ deficit వస్తుందేమో తెలియదు. ఈలాంటి పరిస్థితులలో మనకు అబ్బుదారు కార్యక్రమాలను సాధించాలని కుతూహల

25th April, 1955] (Sri M. Rajeswara Rao)

ముంజీ, అసలు కొత్తపన్నులు విధించవద్దనడంలోని భావమేమో అర్థంకావడంలేదు. అసలు ఈ 10 రూపాయలలోపు శిస్తు మినహాయింపు రద్దుచేస్తున్నారంటే, ఇది కొంతకాలమువరకు తాత్కాలికంగా మాత్రమే చేస్తున్నారు. ఈ విధంగా చేస్తున్నారంటే, కేవలం మన చిట్టెలు లోటును సవరించడానికే కాకుండా, మన అభివృద్ధి కార్యక్రమాలకొరకు వివిధాంగింపుటకు కూడా చేస్తున్నారేగాని ఇందులో వారికి దురుద్దేశ్య మేమిలేదు. కనుక సభ్యులందరూ ఈ విషయంలో ప్రభుత్వానికి దోహద మిస్తారని అభిప్రాయపడుతున్నాను.

ఇక ఈ నాడు దేశంలో నూటికి 80 మందికిపైగా వ్యవసాయంమీద ఆధారపడిఉండే వ్యవసాయ కూలీలు ఉన్నారు. అందులో 100కి 75 మంది భూమిలేని వ్యవసాయ కూలీలున్నారు. వారికి కనీసవేతనాల చట్టాన్ని 14 గ్రామాలలో అమలు జరుపుతూ, దాని అనుభవమును పురిస్కరించుకొని మిగతాచోట్ల అమలు జరుపుతామనికూడా గవర్నరుగారి ప్రసంగంలో చెప్పబడింది. ఈ సమస్య చాలా ముఖ్యమైనటువంటిది. దీనిని త్వరగా పరిష్కరించకపోతే ప్రమాద మేర్పడుతుందని ప్రభుత్వానికి తెలుసును. అదేవిధంగా Employees State Insurance Act ను ప్రవేశపెడుతున్నారు. దీనివలన గర్భిణీస్త్రీలకు, జబ్బుచేసినవారికి, దెబ్బలు తిన్నవారికి, జీవనాధారం కల్పించడం జరుగుతుంది, ఇది చాలా సంతోషకరమైనటువంటి విషయము.

ఇక హరిజనులకు, చేనేత పరిశ్రామికులకు ప్రభుత్వము చేస్తున్నటువంటి సహాయం మరువరానిది. హరిజనులకు ఉచితంగా ఇళ్ల స్థలాల్నిస్తున్నారు, ఉచితంగా విద్య చెప్పిస్తున్నారు, ఉచితంగా hostels పెట్టిస్తున్నారు; బంజరుభూముల విషయంలోగాని, ఉద్యోగాల విషయంలోగాని వారికి తగు ప్రాతినిధ్యమిస్తున్నారు, దేవాలయ ప్రవేశపట్టము మొదలగు చట్టాలద్వారా వారి అస్సలు క్యతా నివారణకు ప్రభుత్వము కృషిచేస్తున్నారు; ఇప్పటికీ హరిజనులకు చాలాకష్టం ఉన్నట్లు తెలుస్తుంది. అయితే దానివల్ల అనుకొన్నంత ఫలితము రాలేదనే సందేహమున్నది. దీనికి కారణం ఈ హరిజనాభివృద్ధికిగాను ప్రభుత్వము అవలంబిస్తున్న విధానములోని లోపమేనని అనుకొంటున్నాను. హరిజనుల కొరతై ఉన్నపెడుతున్న డబ్బు సద్వినియోగం కావాలంటే, దానికి తగిన ఫలితం రావాలంటే, ప్రస్తుతం ప్రభుత్వం అవలంబిస్తున్న విధానంతో మార్పు తీసుకరావాలి. ఇక చేనేత పారిశ్రామికుల విషయంలో సహకార సంఘాలకు షేడర్లవాన్ని మంజూరు చేయడంద్వారా, రిజేటును యివ్వడంద్వారా State Handlooms Co-operative Society ని వెలకొల్పి ప్రోత్సహించి, అమ్మలుకూడా ఇస్తూ చేనేత పరిశ్రమకు ఈనాడు ప్రభుత్వం చేస్తున్నటువంటి సహాయము మరువరానిది. ఈనాడు చేనేత కార్మికులకు Central Handloom Cess Fund నుండి వస్తున్న సహాయము వారికి తెలుసును. తప్పకుండా చేనేత కార్మికులు ఈ నాడు ప్రభుత్వాన్ని సమర్థించగలిగిన సమ్మతమున్నాను. అదేవిధంగా, వెనుకబడిన జాతులకు, scheduled tribes కు, backward classes కు ప్రభుత్వం ఈ నాడు చేస్తున్నటువంటి సహాయం, వారిమొదల అవలంబించ బడుతున్న విధానం చాలా ఉత్సాహకరంగా ఉన్నది.

Sri R. B. Ramakrishna Raju:—అయ్యో, ఈ ఉపన్యాసాలకు ఏదైనా కొంతమంది ఉన్నదా? ముందుగా తెలివితే, దానికి జరిగినట్లుగాను ఉపన్యాసాల ఏర్పాటుచేసుకోవటం ఏమంటుంది,

[25th April, 1955]

MR. SPEAKER:—I would like to fix half an hour for Leaders and ten minutes to other members to-day. Mr. Rajeswara Rao has already take half an hour and he will close his speech now.

Sri M. Rajeswara Rao :—దయచేసి ఇంకొక అయిదు నిమిషాలు ఇవ్వవలసిందని కోరుతున్నాను.

MR. SPEAKER:—Two more minutes will be given to you.

Sri M. Rajeswara Rao:—అంతేకాకుండా, విద్యకోసం ప్రభుత్వము ఈనాడు 17.6 per cent ఖర్చు పెడుతున్నప్పటికీ ఒక ప్రక్క నిరుద్యోగ సమస్య తగ్గలేదు, నరిగడా నానాటికి ఎక్కువే అగుచున్నది. మరొక ప్రక్క నిరక్షరాస్యత అలాగేవున్నది. “Illiteracy is an inflammable material for political agitation” అని మనందరకు తెలుసు. నిరక్షరాస్యతను వెంటనే నిర్మూలించాలి. నిరుద్యోగ సమస్య తగ్గించడంకోసం 1000 schools పెడతామని అన్నారు. కాని, విద్యావిషయంలో ఖర్చువుతున్న డబ్బు సక్రమంగా ఖర్చు పెట్టబడడం లేదు. ఒక ప్రక్క ఉపాధ్యాయులకు ఉన్న జీతాలే చాలవని అంటున్నాము. కాని అసలు యిప్పుడిస్తున్న కొద్ది జీతాల్లో కూడా మేనేజర్లు చాలా మినహాయింపు చేస్తూ ఉపాధ్యాయులను బాధిస్తున్నారు, అందుచేత విద్యకోసమై డబ్బు జాగ్రత్తగా ఖర్చుపెట్టి, విద్యావిధానంలో కూడ తగిన మార్పు తీసుకురావాలని కోరుతున్నాను. ఈనాడు విద్యావిధానం ప్రజలను బానిసలుగా గుమాస్తాలుగా మూత్రమే చేసే విధంగా ఉన్నదేగాని, స్వతంత్రముగా సంపాదించు కోడానికి వీలులేకుండాయున్నది. అందుచేత ఈ విద్యాబోధనలో కూడ తగిన మార్పులు తీసుకువస్తారని ఆశిస్తున్నాను.

తరువాత, ముఖ్యంగా ఉద్యోగస్థుల గురించి, గవర్నరుగారు తమ ఉపన్యాసంలో చెప్పక పోయినప్పటికీ, ఒక విషయం మనవి చేస్తున్నాను. ఈనాడు నిరుద్యోగులకు, మాజీగత వనివారికి ఉపనాదారము కల్పించే విషయములో ప్రభుత్వము తీసుకొన్న చర్యలగురించి చర్చించడానికి, విమర్శించడానికి అవకాశం లేదు. లచ్చప్పగారు, వీరుకొండ రామరావుగారు ఉన్నారు. కనుక ఆ విషయమై ఇంక భయపడవలసిన అవసరం లేదు. కాని ఉద్యోగస్థుల గురించి, ప్రస్తుతం వరి పాలనలో ఉన్న లోపాలను గురించి మనవిచేస్తున్నాను. వేట మత్తప్రభుత్వం ఉద్యోగస్థులకు గాను 49.8% డబ్బు ఖర్చుపెడుతున్నారు. ఉద్యోగస్థులను గూడ పెంచుతున్నారు కాని వరిపాలనలో ఏమి improvement మూత్రం కనపడడం లేదు. ఇదివరకు వస్తువువంటి delays యేమీ తగ్గడంలేదు, ఎవ్వరూ ఇది Tottenham system వల్ల ఏర్పడిన లోపమేనను కొంటాను. ఏది ఎలావున్నా ముఖ్యంగా N.G.Os. విషయంలో ప్రభుత్వం తగు శ్రద్ధ తీసుకోవలసి యంటుంది, ప్రభుత్వ వరిపాలనలో N.G.Os. మీదనే ఆధారపడి ఉంటుంది. అందరిరాస్తూ అడ్డుదయంకోసమై, శ్రేణులొక్కటైనా కోసమై ప్రభుత్వం చేస్తున్న కృషికి పట్టులంతా తగు చేయాలి. వివక్షనూనీందని కోరుతూ ఇంతటిలో వెంటనే తీసు కొంటున్నాను.

25th April, 1955]

Sri P. Sundarayya:—అధ్యక్ష, గవర్నరుగారి ప్రసంగమునకు అభినందనలు తెలుపుచు.....

Hon. Sri G. Latchanna:—అధ్యక్ష, ఇప్పుడు మన రాజ్యాంగ రావుగారు అభివృద్ధిని తీర్చినందుకు ప్రతిపాదించారు. కనుక దానిని బలపరచేవాడు ఇతర సభ్యులకంటె ముందు మాట్లాడవలసి యుంటుందనుకొంటాను.

MR. SPEAKER:—We may arrange it according to our own convenience. It is already supported by another member. So, the motion is already before the House and for speeches, I will allow them in some order, so that I may give opportunity to both sides.

Sri P. Sundarayya :—అధ్యక్ష, గవర్నరుగారి భాషణమీద అభినందనలు తెలియజేయించిన తీర్మానం నేను బలపరచ జాలనందుకు విచారిస్తున్నాను. ఈ భాషణలో తెలియజేసిన అనేక విషయాలలో నేను ఏకీకరించలేక పోతున్నాను. ప్రభుత్వం యొక్క కొన్ని కార్యకలాపాలు ప్రజలకు వ్యతిరేకముగా ఉండడమువల్ల వాటిని గురించి నా సంతోషాన్ని వెలియించుకూ అభినందించజాలక పోయినందుకు నాయొక్క విచారము తెలియపరచుకోవలసి వున్నది. ఆంధ్ర ప్రజలందరూ కోరుతున్న విశాలాంధ్రను సాధించటానికి ప్రభుత్వం ఏమి చర్యలు చేస్తున్నదిన్నీ, ఏమిచర్యలు చేయబోతున్నదిన్నీ, రాష్ట్ర పునర్విర్మాణ సంఘము ముందు ప్రభుత్వముయొక్క దృక్పథాన్ని ఏ విధంగా తెలియజేసిందిన్నీ గవర్నరుగారి భాషణలో కనపడలేదు. ఇది సహజమే ననుకుంటాను, ఇదంతా తూస్తే ఏ విధంగావున్నదంటే, సవతికల్లి ప్రేమలాగా, విశాలాంధ్ర ఎవరన్నా తెచ్చిపెట్టడం, ఎవరన్నా తెచ్చియిస్తే రావీ, లేకపోతేపోవీ, అనే రోరణి యీ ప్రభుత్వం అవలంబిస్తున్నదా, ఏమీ? అనే అనుమానం ఆంధ్రప్రజలకు కలగడం సహజం. ఈ మధ్య ఉప ముఖ్యమంత్రి శ్రీనిలం సంజీవ రెడ్డిగారు ఆంధ్రరాష్ట్రానికి రాజధానిగావున్న కర్నూలులో ఉపన్యాసము చేస్తూ, మనకు విశాలాంధ్ర వచ్చేవరకూ కూడా కర్నూలులోనే రాజధాని ఉండాలి అని ప్రకటించారు. దాన్నిగురించి మాకు ఏవిధమైన అభ్యంతరముగూడ లేదు. కాని ఉప ముఖ్యమంత్రి గారు అనేక సందర్భాలలో విశాలాంధ్రను చాలా త్వరగా సాధించగలమనిన్నీ, త్వరలోనే రాబోతున్నదని ఉపన్యాసించేవారు. అలాంటి సందర్భములో విశాలాంధ్ర ఎంత త్వరలో వస్తుంది, వచ్చేదానికి ప్రభుత్వం ఏవిధంగా ఏమేమి చర్యలు తీసుకుంటున్నది, అనే విషయాలను గూర్చి ఏవిధమైన ప్రస్తావన గూడా గవర్నరుగారి ప్రసంగములో లేకపోవడము వల్ల, విజంగా విశాలాంధ్ర కొరకు ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకుంటున్నదా అని అనుమానపడవలసి వస్తున్నది. ఈ విషయములో నాకు అనేక రకాల తిరుగులు, చార్జులు వస్తున్నవి. మైదరాబాదు స్టేషను వివిధ భాషా ప్రాంతాలగా విభజించి తిరుగుబాటు ప్రాంతంగావున్న తెలంగాణ ప్రాంతాన్ని వేరే రాష్ట్రంగా విభజించాలనేవిజ్ఞానము అందుకోరకు విశ్వప్రయత్నాలు జరుగుచున్నవనన్నీ ఒక ప్రక్కన వార్తలవల్ల తెలుస్తున్నది. మరొక అంశ కమిషన్ ఎటువంటిరీతిలో యివ్వబోతున్నదో గూర్చి దాని విషయములో అనేక అనుమానాలు వస్తున్నవి. ఈ విషయములో మరింత ఏమిటో

(Sri P. Sundarayya)

[25th April, 1955]

ప్రభుత్వము ఏమిచర్యలు తీసుకుంటున్నదో తెలియలేదు. కనీసము అటువంటి కోర్కె అయినా ఆంధ్రప్రజలు, తెలంగాణ ప్రజలుకోరితేనే, మనము విశాలాంధ్రను సాధించగలము, కనుక ఆంధ్రప్రజల కోరిక ప్రకారము విశాలాంధ్ర ఏర్పడాలనేది అంగీకరిస్తున్నామని గవర్నరుగారి భాషణలో లేకపోవడము చాలా విచారకరము. ఆంధ్ర ప్రజానీకంలో అత్యధికంగా నూటికి 95 మంది తెనుగు భాష మాట్లాడేవారు ఉన్నారు. ప్రభుత్వ వ్యవహారకాండ అంతయు తెనుగు భాషలోనే జరగవలసివుంటుంది. అదేరకంగా మన విశ్వవిద్యాలయాలలో గూడా విద్యా దోహదన అంతాగూడా తెనుగుభాషలోనే జరగవలసివున్నది. అవిధంగా జరిగినప్పుడే ఆంధ్ర ప్రజలందరూ రాజకీయాలలోను, ప్రభుత్వ వ్యవహారాలలోను మరింత సన్నిహితంగా పాల్గొనటానికి అవకాశము కలుగుతుంది. కష్టవిఘ్నాలూ పోగొట్టుకొనే దానికిన్నీ, ఏలవుకుందని మనవిచేస్తున్నాను. అమెరికీని పొట్టి శ్రీరాములుగారి ఆత్మార్పణముతో మనము ఆంధ్ర రాష్ట్రము సాధించుకోగలగడము జరిగింది. ఇప్పటికి ఆంధ్రరాష్ట్రం ఏర్పడి దరిదాపు 18 మాసాలు అయినప్పటికీ కూడా, నేటివరకు ప్రభుత్వ వ్యవహారకాండ తెనుగు భాషలోనే నిర్వహించబడుటకు ఏలాటి ప్రయత్నం జరుగలేదు. అందుకు తగిన కర్మకాండను వెంటనే సాగించుకోవడానికి తగిన కార్యకలాపాలు ప్రభుత్వము తీసుకోవాలి, దీని ప్రస్తావన గవర్నరు భాషణలో ఉదహరించబడక పోవడం రోచనీయంగావున్నది. ప్రభుత్వ వ్యవహారకాండ ఆంధ్రభాషలో జరపలేము అనుకోవడం చాలా దొరకాటు. ఇది జరిగితేరాలి అని అంటున్నాను. ఇప్పటికీ బీహారు, మధ్యప్రదేశ్, ఉత్తరప్రదేశ్ మొదలైన రాష్ట్రాలలో అక్కడ ప్రజల భాష అయిన హిందీలోనే వారి ప్రభుత్వ వ్యవహారకాండను జరుపుకోటానికి నిశ్చయించుకున్నారు. ఇదిగూడా వారు యిదివరకెన్నడో నిశ్చయించుకున్నారు. అందుకుగాను తగిన చర్యలుకూడా తీసుకున్నారు. కాని ఆంధ్రులమైన మనము ఎంతోకాలంగా ఆందోళనజరిపి సాధించుకున్న ప్రత్యేక భాషా రాష్ట్రమైన మన ఆంధ్రరాష్ట్రములో అటువంటి ప్రాతిపదిక లేకపోవడము చాలా విచారకరంగా యున్నది. కనుక మన ఆంధ్రాననననా కాద్యక్రమము తెనుగు భాషలో జరుపుకొనుటకున్నా భాషన సభ్యులు తెనుగులోనే మాట్లాడటానికిన్నీ అవకాశము ఉండాలి. దీనిని ఎవరుగూడా కాదనలేదు. రాజ్యాంగ చక్రము మనకు యిచ్చిన స్వేచ్ఛనుబట్టి ప్రభుత్వ వ్యవహారములు, మన భాషన సభాకార్యక్రమము మన తెనుగు భాషలోనే యింతవరకు ఆరంభించబడక పోవడమునకు మనము చాలా విచారించవలసి వుంటున్నది. అందుకు మనము సిగ్గుతో తలవంచుకోవాలని అంటున్నాను.

మరొక విషయము చెప్పగలము. మనకు ఆంధ్రరాష్ట్రము వచ్చి యిప్పటికి 18 మాసములయినప్పటికీ, నేటివరకు ప్రభుత్వ అసీనులు యింతకు ముద్రానులోనే ఉంటున్నది. అసీనులు అక్కడ వుండవలసివల్ల ఆంధ్రానుద్యోగులు అనేక యిబ్బందులకు గురి అవుతున్నారు. ఆ అసీనులను అక్కడినుంచి తరలించి మన రాష్ట్రములో పాకిస్తాన్ లైనా అమలైన బోర్లలో పెట్టినట్లుంటే ఆంధ్రానుద్యోగస్తులకు ఎంతో నీతిగావుంటుంది. చాటిని గురించి ఏదో వ్యత్యతలో వార్తలు ప్రచురించబడడము తన్ను ప్రభుత్వము ఎలాంటి చర్య తీసుకొన దలచిందన్నీ తెలియదములేదు. పోనీ గవర్నరు భాషణలోనే ఆంధ్రనక్షత్ర కవచంలేదు. ఈ అసీనులు ముద్రానులోవుండడము వల్ల ప్రభుత్వము ఇబ్బందిగా నెట్టబడుతున్నదన్న పంగతి చెప్పవలసరము

25th April, 1955]

(Sri P. Sundarayya)

లేదు. నిజంగా యింత ముఖ్యమైన విషయము గవర్నరు భాషణలో పుడహించబడిన బాపాము పెద్దతోపనుని చెప్పవలసి వస్తున్నది.

మరొక విషయము చెప్పదలచాను. నేటివరకూ ప్రభుత్వ వ్యవహారకాండలో పోలీసులు ఉపయోగించుచున్న కనబడుతున్నది. చూచుచు గౌరవకలాపాలలో గూడా ప్రభుత్వానికి యీ పోలీసు పటాబోపము ఎందుకో, దీని అవసరము ఏమిటో తెలియకున్నది. నేటికి గూడా యీ పోలీసు మనోప్రవృత్తి ఏరీతిగావుంది అని తెలుసుకోటానికి నేను ఒక చిన్న పురాహరణ మీమును టీసుకురాదలచాను. మొన్నటిదినం యిక్కడ గవర్నరుగారు చారి భాషణ కొరకు వారిని అహ్మద్ నగర్ సమయములో, — అది గవర్నరుగారి పూరేగింపు అనండి, మరే మైనా అనండి — ఆ పూరేగింపులో గవర్నరు బంగళానుంచి యీ శాసనసభకు వచ్చే దారి పొరుగున సాయుధపోలీసులు సహాయచేస్తూ, ప్రజలెవరు ఆ దారి నడవకూడదు, నడిచేట్టయితే, పోలీసులకు వెనుక ప్రక్కన రాక్లతోనిండివున్న, అపరికుత్రముగా వున్న ప్రాంతాననే నడవ వలసి యంటుందని చెప్పారు. కానీ, పోలీసుల ప్రక్కనే ఉన్న దారి నే ప్రజలు నడుస్తుంటే, అలా వీలులేదని అడ్డానిస్తూ అపరివరకు ప్రజలను నిర్బంధముచేసి, కాటని చివరివరకు అటకాయించడము జరిగింది. పోలీసులు గవర్నరు అభిమానాన్ని చూరగొనటానికి యిది ఒక మార్గంగా కనబడుతున్నదేగాని, పేరొకటి కాదన్నట్లు కనబడ్డది. గౌరవకార్యకలాపానికి యింత పటాబోపము ఎందుకో అర్థము కావడము లేదు. ఇంతేకాకుండా యీ ప్రజలలో శాసనసభ్యుడైన నేను కూడా వున్నందుచేత, నేను కూడా అగౌరవం పొందవలసి వచ్చింది. చాలా అవమానము కూడా జరిగింది, అయితే శాసనసభ్యులకే యిటువంటి అగౌరవము జరుగుతూవుంటే, యిక సామాన్య ప్రజానికానికి అటువంటి సమయాలలో ఎటువంటి అమర్యాద జరుగుతుందో మీరే పూహించవచ్చు. అందుకోసము యీ పోలీసు పటాబోపము, ఎంతవ్వరగా ముగిస్తే అంతమందిది. ఇదంతామీదనే ఒక పెళ్లికుమారుని పెళ్లికిరమ్మని అహ్మద్ నగర్, వచ్చిన తరువాత అతిథుల నందరిని బంత్రోతులచేత ఎందుకునద్దారు అని దారిపొరుగున తిట్టిస్తే ఎంత చక్కగా వుంటుందో, గవర్నరుగారి భాషణకోసము వారిని యిక్కడికి అహ్మద్ నగర్ వచ్చు, అతిథులైన ప్రజలు యీ అగౌరవము సంపాదించుకోవడం ఆనాటికి వుందని తమకు నిజమైతే చెప్తున్నాను.

అంతేకాదు గవర్నరుగారు ఏ ప్రాంతానికి వెళ్లిననూ మంత్రులుగూడా పోలీసు పటాబోపంతో ఎందుకు వెళ్లవలెనో అర్థముకాకున్నది. ఈ పటాబోపము అంతా చూస్తే, ఏదో పూర్వకాలపు రోజులలో జరిగినట్లు యిప్పుడుగూడా జరుగుతున్నట్లు కనబడుతున్నది. కాంగ్రెసు నాయకులు కానివ్వండి, మరే యితర పార్టీనాయకులు కానివ్వండి, మనకు స్వాతంత్ర్యము వచ్చిన తరువాత యీ పోలీసు పటాబోపము ఏమాత్రము అవసరం లేదని అంటున్నాను. ఈ విషయముతో నేనొకటి మనవి చేయదలచాను. ఈ నాయకులు ప్రజల అభిమానం చూరగొనినంత కాలము, ఏవరూకూడా యీ పోలీసుల సహాయము కోరడము అవసరము లేదని అంటున్నాను. అందువల్ల యిటువంటి గౌరవకార్యకలాపాల సమయములలో, ప్రజాస్వామిక ప్రభుత్వం అనిపించు కుంటున్నప్పుడు, పోలీసు పటాబోపము ఎందుకు అవసరమైనదో అలోచించవలసి వుంటుంది. ఇకమిందైనా, యీ పోలీసు పటాబోపము తగ్గించడము ముందని చెబుతున్నాను.

(Sri P. Sundarayya)

[25th April, 1955]

గవర్నరుగారు ఎన్నికలు సక్రమంగా జరిగినందుకు వారినంతోపాని వెలిబుచ్చారు. రాజే శ్వరకావుగారు ఎన్నికలలో వారిపార్టీ సాధించిన విజయాన్ని ప్రజాస్వామిక విజయం అని వర్ణించారు. వారు అవిదంగా వర్ణించడం వారి కర్తవ్యం, ఆ కర్తవ్యాన్ని వారు నిర్వహించారు. బాగానేవుంది. కాని అసలు ఎన్నికలు స్వేచ్ఛగా జరిగినవా అంటే జరగలేదు. ప్రతి గ్రామంలోని భూస్వాములు, డబ్బు బాగా ఉన్నటువంటివాళ్లు ఎన్నోరకాలుగా ఓట్లు కొనితెచ్చుకున్న వుదాహరణలు వేలకొలది యివ్వవచ్చును ఎన్నికలలో గెల్చినది కాంగ్రెసు పార్టీకాదని ఎవరన్నారు? కనబడుతూనే ఉన్నది. సభలో చాలావు మూడువంతులు పైగా కూర్చున్నపుడు గెలవలేదని ఎవరన్నారు? ఎందుకని గెలిచారు, ఏరకంగా గెలిచారు అనేది మేము చర్చించడమకోలేదు, కాని గవర్నరుగారి ప్రసంగంలో ఎన్నోకలు శాంతంగా, ఓష్యవపాతంగా స్వేచ్ఛగా జరిగిపోయినవని చెప్పకొన్నదానికి మేము ఏమాత్రం అంగీకరించడంలేదు. ఓటర్లకు స్వేచ్ఛగా ఓటుచేసే హక్కు లేకుండా, భూస్వాములు, డబ్బువున్నటువంటివాళ్లు ఒత్తిడిచేసి బస్సులలో, లాఠీలలో ఓటర్లను చేరపేస్తున్నారని చెప్పినప్పటికీ ప్రభుత్వ యంత్రం చర్యతీసుకోకుండా వూరుకుంది. తరువాత బాలెట నంబర్లు ఓటరుపేరు ప్రక్కన వ్రాసుకోవడంవల్ల తరువాత ఎవరు ఎవరికి ఓటుచేశారో తెలిసిపోతుందనే బెడరింపుల ప్రచారంవల్ల ఎన్నికలు స్వేచ్ఛగా జరిగినవని మేము అనుకోడం లేదు. అంతేకాదు, ఈ రోజు యీ విషయాన్ని గురించి సవరణ యివ్వడంలో వాటినిన్నింటినీ చెప్పడంకూడా మా ఉద్దేశంకాదు. అది అంతా “గత జలశేతు బంధనం” చేసినదేదో చేశారు. కాని తమకు ప్రతికూలంగా ఓటుచేశారని భూస్వాములు, పెత్తందార్లు నేటికికూడా ప్రజానీకాన్ని బెదిరించి, హింసపెడుతుంటే ప్రభుత్వం ఎట్టి శ్రద్ధచూపుటలేదు. ఈ నిర్బంధ విధానం ఎందుకు ఆచరణలో పెడుతున్నారని అడుగుతున్నాను. ఈ రోజుకుకూడా వందలాది గ్రామాలలో తమకు వ్యతిరేకంగా ఓటుచేసిన వారిని పోలీసులలోనికి రాకుండా అడ్డుపెట్టడం ఎందుకు చేస్తున్నారు. ఉదాహరణలు చాలావున్నాయి. ఉదాహరణలకు ఇది సమయంకాదు. అందుచేత వివరాలకు వెళ్లడమకోలేదు. గత 3 ఏండ్లుగా కాంగ్రెస్ పార్టీ అధికారంలోవున్నది. మరొక 5 ఏండ్ల పాటు అధికారంలో ఉచ్ఛితంగా ఉంటుందని అనుకుంటున్నాను. ఐనప్పటికీ వారు అవలంబించే విధానాలు ప్రజలకు ఎంత న్యాయంగా ఉన్నాయనే విషయం గమనార్హం. గత 3 ఏండ్లలోను ప్రజల ఆభివృద్ధికి తగు మార్పులు తీసుకురావడానికి ఏ చర్యలు ప్రభుత్వం తీసుకుంది అని అడుగుతున్నాను. గత ప్రభుత్వాలు సాధించిన పలికాలు చాలా నిరాశాజనకంగా ఉన్నవి. ఇది వరకటి ప్రభుత్వం అన్నిరకాల బంజరుభూములను ఫారెస్టుబంజర్లను, ప్రభుత్వ బంజరులను కూడా ప్రభుత్వాధీనం చేసుకుని భూమిలేని వ్యవసాయదారులకు ఉచితంగా యివ్వాలని చెప్పి ఏకగ్రీవంగా తీర్మానిస్తే, ఆచరణలో ఎన్నో మినహాయింపులు తేవడం జరిగింది. నందికొండ ప్రాజెక్టు కావాలంటే యూరోజాన బంజరుభూములు వేలంవేస్తాం అంటున్నారు. ఇదివరకు ప్రభుత్వంలోవున్న మీ వక్షంవారు ఏకగ్రీవంగా చేసిన తీర్మానాన్ని త్రోసిదా జని ఈ రోజున నెను కకు పోయేదానికి ఆరంభించారు అని చెప్పవలసివుంటుంది. నందికొండకు డబ్బు కావాలంటే డబ్బున్న వాళ్ళమీద ఆదనంగా వస్తులుకేయండి. పెద్దపెద్ద భూస్వాములమీద వస్తులువేయండి. పేదలు, బీదలు తరబడి అర్జించే వాళ్ళమీద వస్తు వేయండి. సంవత్సరానికి 30 పేలో 20 పేలో వుండి అంతకు మించి ఆదాయం ఉండకూడని ceiling నిర్ణయించి ఆదనపుడబ్బు తీసికొని

25th April, 1955]

(Sri P. Sundarayya)

నందికొండ ప్రాజెక్టు కట్టండి. అంతేగాని భూములు లేవటమంటే పేద ప్రజానీకానికి విజయవంతంగా పేలంపేసి నందికొండ కడతాం అనడం బీదలనుకొట్టి ధనవంతులకు తిండిపెట్టేరికగా వున్నదేగాని ప్రజల మంఃకోసం అవలంబించిన కార్యక్రమం కాదని స్పష్టంగా చెప్పాల్సి వుంటుంది.

అంతేకాదు. ఇదివరకు 10 రూపాయలలోపు శిస్తుకట్టే పేద ప్రజానీకానికి మిశ్రు రద్దుచేస్తాం అని చెప్పి ప్రభుత్వం తరపున ప్రకటించారు. దాన్ని ప్రకటించినప్పుడు 1½ కోట్లు అదనంగా నష్టపడుతుందని తెలుసు. అయినప్పటికీ పేద ప్రజానీకానికి కొంత పొకర్యం కలుగ చేస్తామని చెప్పి ఆ రోజున నిర్ణయం తీసుకొన్నారు. సంవత్సరానికి 1½ కోట్ల రూపాయలు కావాలంటే ధనవంతులమీద పన్నులు వేసేదానికి ఎటుకోసం పూనుకోరు? ఇంకా అనేక రకాలుగా డబ్బున్నవాళ్ళమీద పన్ను వేస్తే 10 రూపాయలశిస్తు రద్దుచేయవచ్చు. నందికొండ ప్రాజెక్టు నిర్మించుకోవచ్చు. ప్రభుత్వంవారు అభివృద్ధి పన్ను పిడిచాలని, నీటితీరువ పెంచాలని చెప్పారే కాని ప్రజలకువయోగకరమైన కార్యకలాపాలు పూర్తిచేయలేదు. ప్రజలకువయోగించని విధానం ప్రజాస్వామిక విధానం కాదని నేను వారికి తెలియజేయాలివ్వంటుంది. అభివృద్ధిపన్ను వేసేదానికి ముందు భూములకు నీటిసౌకర్యం కలుగజేస్తే బాగుంటుంది. తరువాత అభివృద్ధిపన్ను వేయవచ్చు.

The Hon. Sri K. Venkata Rao:—పేస్తామని దాంట్లోవున్నదా:

Sri P. Sundarayya.—దాంట్లోవున్నదనే అర్థంచేసుకున్నాను. అభివృద్ధి పన్ను పేస్తాం అన్నారు. చిన్నరైతులను, మామూలు రైతులను మినహాయించి భూస్వాములమీద మాత్రం ఈ పన్ను వేయాలి.

కుంగుట్రా ప్రాజెక్టు పూర్తిఅయింది. నీరు రెండు సంవత్సరాలుగా వదలుతున్నారు. లక్షలాది ఎకరాలభూమి సాగుకావలసిన ప్రాంతములో కొన్నివేల ఎకరాలు మాత్రమే సాగువుతున్నది. ఎందువలన? ఈ ప్రాజెక్టుక్రింద భూస్వాముల దగ్గర వేలకొలది ఎకరాలు వుండడమువల్ల వాటిని సాగుచేయుటకు సాధ్యముకాదు. ఆ భూమిని బీద ప్రజానీకానికి ఎందుకు వంచకూడదు? అటువంటి కార్యకలాపాలకొరకు ఎందుకు ఆలోచించకూడదు? నీటి తీరువపేస్తామంటున్నారు. నందికొండ ప్రాజెక్టు క్రిందభూములపైన నీటితీరువ వేయుటకు ఎవరికి అభ్యంతరములేదు. కాని ఇట్టి ఉద్దేశముకోకాదు. ముందుగా నీరులుచ్చి నీటితీర్చివేయడము నలుమూలగావుంటుంది. అందుచేత ప్రజాపరమైన కార్యములనే పేరుతో బీద ప్రజానీకముమీద, చిన్న రైతాంగముమీద పన్నులు వేసేవత్తలి తప్ప పెద్దపెద్ద భూస్వాములవద్దనుంచి వారెంత ధరించగలరో అంత రాబట్టడానికి తలపెట్టలేదు.

పోగా రైతాంగము నుండినే పంటలకుధరలు వదిలివేతున్నది. ముఖ్యముగా వ్యాపార పంటలు చేరుతేవగ, మిర్చి, పొగాకు, వల్లిపాయలు మొదలైనవాటి ధరలు వదిలివేయాలి. రైతాంగాన్ని కాపాడడానికి ప్రభుత్వము యేవిధమైన చర్యలు తీసుకోవలెను. అహోర

(Sri P. Sundarayya)

[25th April, 1955]

ధాన్యాలకు కొంతవరకు ధరలు పడిపోయినాయి. దీనివల్ల కార్మికులకు, బీదప్రజలకు, చిన్న ఉద్యోగస్థులకు కొంత సహాయము కలిగినా అశేషముగా 100కి 80 వంతులు వ్యవసాయముమీద ఆధారపడే ప్రజల ఆర్థికస్థితి పూర్తిగా నశించి అయిందని గుర్తించినపుడు ప్రభుత్వము ఎటు చర్యలు తీసుకొనవలసి వుంటుందో వాటినిగురించిన ప్రస్తావన ఉపన్యాసములో లేకపోవుట వారి విచారకరము. ప్రజల అవసరాలను గుర్తించలేదని చెప్పవలసి వస్తోంది. ఇంజనీర్లు ఈ రోజున వారి వంటలకు ధర పడిపోతున్నందున రైతాంగము నష్టపడుతున్నది. మరొక ప్రక్కన ప్రభుత్వ చిన్న ఉద్యోగస్థుల జీతాలు, ధరలు పడిపోయినవనే కారణంతో తగ్గివాలని ప్రభుత్వము ఆలోచించుచున్నది. ఇదివరకు చినచిన్న ఉద్యోగస్థులకు, lower division గుమాస్తాలు మొదలైనవారికి 9 రూపాయలచొప్పున యింటిఆద్దె అలవెస్తున్నామని, యీ రోజున యీ అలవెస్తు మానిపేస్తామనడం నబలుకాదు. కర్నూలులో కాపురాలన్న వారికి ఇళ్లు యిచ్చామని 100కి 10 రూపాయల చొప్పున మినహాయించుతూ వారికి రోజున యీ 9 రూపాయలూ ఇవ్వకపోవడం జరిగింది. అంతేకాదు, అధికధరల అలవెస్తుక్రింద వారికిచ్చే కత్యములో కూడ 5 వంతువరకు తగ్గించడానికి Cabinet లో నిర్ణయమైనట్లు తెలియవచ్చింది.

The Hon. Sri K. Venkata Rao:—గజకర్ణవిద్య పున్నట్లుండే, మేము అనుకోకుండానే మీకు వినిపిస్తుంటాయి.

Sri P. Sundarayya:—మీరు అనుకున్నారు కాబట్టి తెలిసింది. గోడలకు చెవులు వుంటాయి. మీరు ఆలా అనుకోకపోతే చాలసంతోషము.

The Hon. Sri K. Venkata Rao:—అనుకోలేదు.

Sri P. Sundarayya:—తగ్గించడాని నిర్ణయించినందులకు మా అభివందనాలు.

The Hon. Sri B. Gopala Reddi:—పెంచితే జోహద్లుకూడ యిస్తారు.

Sri P. Sundarayya:—మీరు ఎక్కువచేయ ప్రయత్నించాలే గాని అందుకేమీ లోటు వుండదు. వేలకొలది జీతాలు తీసికొనేవాండ్లకు తగ్గించడానికి ఎందుకు ఆలోచించరు? పెద్దపెద్ద భూస్వాములకు వాండ్ల కుటుంబాలకు కావలసిన భూమిని వదలి మిగిలిన భూమిని పంచడానికి ఆలోచించరు. మీకు చిన్న చిన్న ఉద్యోగస్థులు తప్ప మరెవరు కనిపించరు. ఇది సరైన మార్గముకాదని నేను చెప్పుతున్నాను.

పరిశ్రమలో వున్న కార్మికులకు కనీస వేతనాలు ఇంకా నిర్ణయించలేదు. వ్యవసాయ కూలీలకు కనీస వేతనాలు నిర్ణయించలేదు. 18 వేల గ్రామాలలో 14 గ్రామాలలో మాత్రమే వ్యవసాయ కూలీలకు కనీస వేతనాలు నిర్ణయించామని చెప్పారు. అట్లు చెప్పుకొనకుంటేనే గౌరవముగా వుండేది. అది ఎందుకని చెప్పారో మాకు అర్థముకావడము లేదు.

చేనేత పారిశ్రామికలకు, గీత పనిచారలకు వృత్తిపోయింది. వారికి వృత్తి కల్పిస్తామని అన్నారు. అది క్రొత్తనంగతి కాదు. ఈ గీత పనివాండ్లకు వృత్తులు కల్పించడం గురించి ఏదో

25th April, 1955]

(Sri P. Sundarayya)

ఆలోచిస్తామని అంటావున్నారు. ఈ సందర్భములో ఒక విషయం స్పష్టంగా ముపార్టీ తరపున తెలియజేయాలి. ప్రతి ఒక్కరు త్రాగి తందనాలు అడమనికాదు హుపార్టీ ఉద్దేశము.

Sri S. Narayanappa:—అధ్యక్ష, on a point of Order. ఎన్నికలలో గోడల మీద బాగా పెద్దఅక్షరాలతో “కల్ల సారాయి కావాలంటే కమ్యూనిష్టు పార్టీకే ఓటుయివ్వాలి” అని వ్రాసినారు.

MR. SPEAKER:—There is no point of Order.

Sri P. Sundarayya:—ఆ సందర్భములో త్రాగి తందనాడమని యే కమ్యూనిష్టు సభ్యులు చెప్పలేదు. మద్యపానమువల్ల ఆరోగ్యానికి నష్టము వస్తుందంటే దానిని తగ్గించమని ప్రచారము చేయాలి, కాని ఏట తీసుకున్న చర్యలు త్రాగుడును తగ్గించడానికి దారితీయవు. ప్రజలలో చైతన్యము తీసుకురావాలి. మా అధికారాన్నంతా పనియోగించినట్లయితే, 7 కాదు ఇంకా 70 జైళ్లకూడ వాలవు. కావనాలవల్ల మద్యపాన సీషేధము, అనులు జరుపడము మీతరము కాదు, మాతరము కాదు. మద్యపాన విషేధము ఆ రీతిగా అనులు జరుపడము సాధ్యముకాదు. ఈ మద్యపాన సీషేధంవల్ల మేముగెలిచాము అని కాంగ్రెస్ నాయకులు అనుకోవచ్చు. కాని దానివల్ల గెలువలేదని మీకుతెలుసు; మాకుతెలుసు.

The Hon'ble Sri K. Venkata Rao:—దేనివల్ల :

Sri P. Sundarayya:—ఇది ఎన్నికల సమీక్షకాదు. దేనివల్ల గెలిచారో మీకుతెలుసు అవలంబించిన విధానాలు తెలుసు. ఈ సందర్భంలో ఆవివరాలన్నీ ఆవసరంలేదు కాబట్టి వదలుతున్నాను. ప్రచారంచేసి ప్రజల ప్రవృత్తిలో మార్పు తీసుకువాలి కాని క్రొత్తనేరాన్ని సృష్టించే శక్తిస్తాము అని చెప్పడంవల్ల ఏమీ లాభంలేదు. ఈ నిర్బంధంవల్ల ఎంతో మందికి వనిలేకుండా చేయడం, కొంతమందికి లంచాలకు దారిజూపడం తప్ప మరొకటికాదు.

కొన్ని ప్రాథమిక సౌకర్యాలు తెరిచినట్లు గవర్నరుగారి ప్రసంగంలో వున్నది. ఏప్రభుత్వ మయినా అధికారంలో వున్నపుడు కొన్ని స్కూళ్లు తెరవడం, కొన్ని hospitals తెరవడం ఇరగత తప్పదు. అట్లానేవినందుకు గొప్పతనం ఏమీలేదు. 6-14 సంవత్సరాల మధ్యవుండే బాల బాలికలకు 10 సంవత్సరాల్లో ఉచిత విద్యాబోధన చేయించడానికి రాజ్యాంగం విరహించింది. మరొక అరు సంవత్సరాల్లో ఆందరికీ చదువు చెప్పించడానికి కావలసిన ఏర్పాట్లు చేయడానికి మీకార్యక్రమం ఏమిటి? మీప్రణాళిక ఏమిటి? దానిని అమలుచేయడానికి మీరు ఏమిచర్యలు తీసుకున్నారు? క్రొత్తగా 500 స్కూళ్లు తెరచినంతమాత్రం చేత ఏమీ లాభంలేదు. ఈ దృష్టికోణాపై ప్రభుత్వ విద్యావిధానం చాలా అసంతృప్తికరంగా వున్నదని చెప్పవలసి యున్నది.

ఉన్నతవిద్య విషయం తీసుకువిచూస్తే, ప్రాచీనంగావచ్చే సహాయం రానికారణంగా, తిరిగి బోర్డులు కొన్ని హైస్కూళ్లు మూసివేయాలనుకొన్నాయి. దానివల్ల కొంత అందోళన జరిగిన

(Sri P. Sundarayya)

[25th April, 1955]

ఏమ్మట ఆ నిర్ణయం వాయిదా వేయడం జరిగింది. ఆరు సంవత్సరాలలో జరగవలసిన పని జరగాలంటే ప్రభుత్వం దానర్హత మీద ఆచరపడరాదు. వ్యక్తులమీద భారంవేసి ప్రభుత్వం ఆ బాధ్యతను వదులుకొనడం సమంజసంకాదు. ప్రజాప్రభుత్వం అనేది ఆ రీతిగా చేయజాలదు.

వైద్యవిషయం తీసుకుంటే ఆంధ్రరాష్ట్రంలో వైద్యసౌకర్యాలు సక్రమంగా వున్నట్లు, వాని ప్రసక్తి అవసరంలేనట్లు, గవర్నరుగారి ప్రసంగంలో వదలివేసారు. 1,2 ఆసుపత్రులు అదనంగాపెట్టి, వైద్యకళాశాలలను తెరిచినా లాభంలేదు. ఆంధ్ర రాష్ట్రంలోవుండే ప్రతి ఒక్కరికి ఉచితవైద్య సదుపాయం కలుగచేయడానికి, స్త్రీలందరికీ కానుపు సమయాలలో తగిన మంత్ర సానుల సహాయం కలుగచేయడానికి ఏచర్యలు తీసుకున్నాడు? డాక్టర్లు, మంత్రసానులు - అయిదు సంవత్సరాలు శిక్షణ పొందినవారు కాకపోయినా - తాత్కాలికంగా వైద్యసహాయం చేసే వారివైనా ఏర్పాటుచేయడానికి ఏమిచర్యలు తీసుకున్నారు? ఈ ప్రస్తావనే గవర్నరుగారి ప్రసంగంలో లేకపోవడం సరిఅయినది కాదు.

రెండవ పంచవర్ష ప్రణాళిక గురించి చెబుతూ, గ్రామసీమలనుంచి పైకంట అభివృద్ధి చేయడానికి ఏర్పాట్లు జరుగుతున్నాయని చెప్పారు. 27 జాతీయవిస్తరణ బ్లాకులలోను పని ఏ విధంగా జరుగుతున్నదీ వెల్లడించలేదు. ప్లానింగ్ కమిషనరువారు తమ evaluation report లో ఈపని చాలా అసంతృప్తికరంగా సాగుతోందని అంగీకరించారు. ఆంధ్రరాష్ట్రం పారిశ్రామికంగా, వ్యవసాయికంగా అభివృద్ధి చెందడానికి ప్రణాళికలో సూచించబడిన పనులు చాలా అసంతృప్తికరంగా వున్నాయి. అయిదు పెద్దపాక్షరీలు ఏర్పాటుచేస్తామని అన్నారు. అందులో రెండు చక్కెరమిల్లులు, ఒక సిమెంటుమిల్లు, ఒక textile మిల్లు వుండవచ్చును. ఇదే నా పారిశ్రామిక ప్లానింగు? ఆంధ్రలో మైకా బాగాదొరుకుతోంది. ఈ వ్యాపారం చాలా సంక్షోభంలో వున్నది. మన రాష్ట్రంలో లభ్యమయ్యే మైకాను ఉపయోగించేదానికి వీలుగా ఇక్కడ ఒక పెద్దసంస్థను నిర్మించవచ్చును. పరిశ్రమకు కావలసిన విద్యుచ్ఛక్తి తయారుకు సూచనలు ఏమీలేవు. ఆంధ్రరాష్ట్రంలో గోదావరి నదీప్రాంతంలో బొగ్గు దొరుకుతుంది. ఈ విషయమై ప్లానింగు కమిషనువారు పరిశోధనలు జరుపుతున్నారు అన్నారు. క్రొత్తగూడెం ప్రాంతంలో ఇనుము దొరుకుతుంది, పారిశ్రామికాభివృద్ధికి ఉక్కు-చాలా ముఖ్యమైనది కాబట్టి ఈబొగ్గు, ఇనుము ఉపయోగించి ఒక steel plant నిర్మాణాన్ని మనం కోరవలసియున్నది. ఉక్కు-పరిశ్రమ ప్రతిరాష్ట్రం మాకు కావాలంటే మాకు కావాలని బోటీసరుకుంటే, కమిషనరులో టిగ్ నైటువంటి మూడవరకపు బొగ్గును ఉపయోగించి ఉక్కు-పరిశ్రమ నిర్మాణానికి ప్రయత్నాలు జరుగుతుంటే, శ్రేష్టమైన ఖనిజాలు దొరికే ఆంధ్రరాష్ట్రంలో ఏ ప్రయత్నాలు జరుగకపోవడం కోపనియం. మాంగనీసు, రంగుల్లోనికి సరికివచ్చే అనేక ఖనిజాలు మనకు దొరుకుతున్నాయి. అమ్మ అయినా అడిగితేకాని అన్నంపెట్టకు. కేంద్ర ప్రభుత్వదృష్టి మనవైపు పారేట్లాచేసి, పారిశ్రామికాభివృద్ధికి ప్రభుత్వమువారు పూనుకొంటారేని ఆశిస్తున్నాను.

అదేరీతిగా ఆంధ్రరాష్ట్రములో నెగరెట్లు, నప్పులు, చెప్పుల పరిశ్రమకు కావలసినంత అవకాశమున్నది. పారిశ్రామికాభివృద్ధిని ఇంకా ఎక్కువ చేయడానికిగాను వీలయ్యిందని Plan లో తీసుకొని అభివృద్ధి చేయవలసియున్నది.

25th April, 1955]

(Sri P. Sundarayya)

రవాణా సౌకర్యాలను గురించి ఆలోచించినప్పుడు, ప్రభుత్వము దీనివిషయమై ఆలోచించడం లేదా అంకే, ఆలోచిస్తూన్నది. కాని, ఎటువంటి రైల్వేలైన్లు, ఎటువంటి రోడ్లు, ఎక్కడెక్కడ ఉండవలసినదీ ముఖ్యమైన విషయము. ఆంధ్రప్రభుత్వము కొన్ని రైల్వేలైన్లు కేంద్రప్రభుత్వమునకు recommend చేసింది. నెల్లూరునుంచి నంద్యాలవరకు, కడపనుంచి మైదుకూరు వరకు రైలుమార్గాలు సూచించారు అని ఉన్నది. అవి చాలవు. వాటితోపాటు, కడపనుంచి మదనపల్లి, బెంగుళూరువరకు, మైదుకూరునుంచి కనిగిరి మీదుగా దొనకొండ, మాచెర్ల హైదరాబాదువరకు రైలుమార్గాలు అవసరము. విశాలాంధ్ర ఎప్పటికైనా వచ్చితిరుతుంది, వస్తుంది. దానికి కేంద్రమైన హైదరాబాదుకు ఆంధ్రదేశము నలుమూలలనుంచి రవాణాసౌకర్యాలు చేయవలసియున్నది. కనుక ఈ మార్గాలను తప్పకుండా గొడవ పంచవల్ల ప్రణాళికలో చేర్చుటకు మీరు కృషిచేయాలి. ఢిల్లీలో విచారించగా తెలిసింది. బెజవాడ మద్రాసు మధ్యన ఉన్నట్లువంటి వొత్తిడిని కగ్గించడానికి ఖజీపేటనుంచి మాచెర్లమీదుగా గూడూరువరకు రైలుమార్గాలువేస్తే సమస్య తేలిపోతుందని కొందరు ఇంజనీర్లు సలహా ఇచ్చినట్లు చెప్పారు. దాన్నిగురించి ఢిల్లీ ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తున్నట్లున్నది. ఆ మార్గాలు వేయడానికి పెద్దఅభ్యంతరం ఏమీ లేదుకాని, దానితోపాటు, నెల్లూరుండ, హైదరాబాదు అమధ్య ప్రాంతాలను గూడ కలుపుకొనేది మరచిపోకూడదని నునవిచ్చేస్తున్నాను. అదేరీతిగా విశాఖనుంచి వరంగల్లువరకు ఒక రైలుమార్గం వేయాలనే ఆలోచన చాలాకాలమునుంచి ఉన్నది. అయితే ఆ మార్గము వేయడానికి ఎప్పుడు సాధ్యమవుతుందంటే, విశాలాంధ్ర వచ్చినా రాకపోయినా, అక్కడ ఒక ఉక్కు పరిశ్రమను మనము స్థాపించగలిగినప్పుడే ఆ రైలుమార్గంయొక్క అవసరం, ప్రయోజనం ఏర్పడుతుంది. అప్పుడే అది వేయడానికి సాధ్యము. అంతేగాని ఈ నాడు జనాభాబట్టి ఆ మార్గము వేసినట్లయితే ఆ కొండప్రదేశాలకు ఎవరు వెళ్ళరు. దానిని ఎవరు ఆంగీకరించరు. ఆ మార్గము వేయడం అక్కడి ఉన్న ఉక్కు పరిశ్రమ మీదనే ఆధారపడి యున్నది. అట్లాగే విజయవాడనుంచి, మద్రాసువరకు జననమధ్యం, అనేక రకాలుగా రవాణా ఉన్నది కాబట్టి double lines వేయాలి. కొత్త మార్గాలతోపాటు, అవసరమైనచోట్ల double lines కూడ వేయాలి. ఇప్పుడు ఢిల్లీ ప్రభుత్వము double lines వేయకుండా, కొత్త మార్గాలకు మాత్రం ఏర్పాటు చేశారు. అదీ, ఇదీ రెండు కావాలని అంటున్నాను. అప్పుడే విజయవాడయొక్క అభివృద్ధికి దోహద మిచ్చినట్లవుతుంది.

Minor irrigation schemes : విషయంలో, వర్షపాతము లేనట్లువంటి ప్రాంతాలలో minor irrigation projects కుగ్రామ పదికోట్ల రూపాయలు మాత్రమే పంచవల్ల ప్రణాళికలో తీసుకుంచును కొరుకున్నట్లు ఉన్నది. ఇది చాలావ్యర్థము. ఇది ఏమూలకూ పరిపోషి అని చెప్పవచ్చును. వర్షపాతము లేనట్లువంటి ప్రాంతాలలో చిన్న చిన్న minor irrigation projects తీసుకోవలసి యున్నది. దానికి, కేవలం పదికోట్లు ఎందుకూ చాలను. ఆ మొత్తాన్ని ఎక్కువచేయడానికి ప్రభుత్వం పాటుపడవలసి యున్నది.

పంటలుగా వండుతున్న ప్రాంతాల్లో వేరదముంపుదువల్ల పంటలు చాలా నష్టమై పోతున్నాయి. కనుక ముంపునివారణ స్కీములు చాలా అవసరం. కాని, దీని ప్రపక్షే గురవర్తయ్యగారి ఉపన్యాసంలో లేకపోవడం చాలా విచిత్రకరంగా యున్నది. ఇది ఒక తోనమని నేను అనుకుంటున్నాను.

(Sri P. Sundarayya)

[25th April, 1955]

అధికి స్థానిక పరిపాలన విషయంలో, జిల్లాబోర్డు ఎన్నికలను వాయిదావేస్తూ, దాన్ని గురించి త్వరగా నిర్ణయం తీసుకోకుండా ఉన్నారు. జిల్లాబోర్డులను తిరిగి స్థాపించడం అనవసరమనుకొంటాను. వీరికిగా రాష్ట్రం మొత్తానికి సంబంధించిన వ్యవహారాలను శాసనసభ్యులు చేస్తూ ఉంటారో జిల్లాకు సంబంధించిన విషయాలు, అజిల్లాలోని ప్రజలచే ఎన్నుకోబడిన వాకు చూడవలసి యుండుట సహజము. కేవలం పంచాయితీబోర్డులు ఏమి చేయజాలవు ఈ పంచాయితీ బోర్డులు ఇప్పుడున్న రీతిగా ఉంటే సరిపోదు. ఇవి కేవలం మాట్లాడేటటువంటి బోర్డులక్రింద తయారవుతున్నవి. వాటికి ఏలాటి అధికారాలు లేవు. వాటిపైన Executive Officers ఉంటారు. సభ్యులు మాత్రం వట్టిమాటలు మాట్లాడుకొంటూ కేలువేయవలసిందే తప్ప మరేమి చేయలేదు. వీరికేమి powers లేవు. కనుక వీటిని గురించి ప్రభుత్వము చర్య తీసుకోవాలి.

అందున, గవర్నరు పరిపాలన ఎట్లున్నప్పటికీ, ఈ రోజు అత్యధికసంఖ్యతో కాంగ్రెసు పార్టీ ఉన్నప్పటికీ, ఆంధ్రప్రజల అభివృద్ధికోసం మేము కొన్ని సూచనలు చేశాము. అవి కమ్యూనిస్టు పార్టీకరవున చేశాము. కమ్యూనిస్టుపార్టీ చేసిందిగదా అవి, మంచివి చెప్పినప్పటికీ వాటిని మీరు నిరాకరించిన యెడల, దానివల్ల మీకే నష్టము సంభవిస్తుంది. అధికారంనుంచి దిగి పోవలసి యుంటుంది. ఈ సందర్భంలో మరొక విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. గ్రామాలలో ఎక్కడ ఏ చిన్న తగాదావచ్చినా, కాంగ్రెవ్ కు, కమ్యూనిస్టులకు తగాదా వచ్చినట్లు చెప్పడం జరుగుతున్నది. అతగాదాలు విచారించేటప్పుడు, “మిమ్ము కమ్యూనిస్టులు. కొట్టారా, కమ్యూనిస్టులు దొంగతనం చేయమన్నారా” అని అవిధంగా పరిశోధనలు జరుగుతాయి. అటువంటి విధానం ప్రజాభిప్రాయానికి ఏమాత్రం దారితియ్యదని వారికి మనవిచేస్తున్నాను. ఈ మధ్యన ప్రభుత్వానికి ఒకవిషయం గుర్తుకు తెచ్చారట. ప్రతిజిల్లాలో కొన్ని గ్రామాలు కమ్యూనిస్టులయొక్క కంచుకోటలు అయి పోయినాయని, అక్కడకు ఎవరిని రానివ్వడంలేదని, ప్రభుత్వపు అర్థర్లు అక్కడ ఏమాత్రం సాగడంలేదని, ప్రభుత్వము ఉన్నట్లే అక్కడ తెలియదని చెప్పారట. గుంటూరుకు 3, 4 మైళ్లలో ఉన్నటువంటి గ్రామాలలోను, తరువాత తెనాలికి 2, 3 మైళ్లలో ఉన్నటువంటి గ్రామాలలోను, ప్రభుత్వము ఉన్నదనిగాని, ప్రభుత్వోద్యోగస్తులు ఉన్నారనిగాని తెలియదట. అవి కమ్యూనిస్టుల కంచుకోటలుగా ఉన్నవట. దానిమీద ప్రభుత్వము ఒక circular కూడ issue చేసినట్లు తెలిసింది. అది ఎంతవ్వని అయిన తరువాతనే. ఈ గ్రామాలలో కాకిల్లారు మొదలుకొని అందరు ఉద్యోగస్తులు ఎటువంటివి కావాలన్నవి ప్రభుత్వము ఉన్నదని వారికి సస్పెన్షన్ వలసిందిగా అందులో చెప్పారట. ఈ విధంగా ఎవరో రిపోర్టులు సంపాదించాకని వాటిని విచారించకుండా ప్రభుత్వము అవిధముగా భావించి చేర్య తీసుకోవడం సరియైనది కాదు. ఈ రకంగా ఒక వాతావరణాన్ని కల్పించిన కమ్యూనిస్టులలో ఒక ఆశాంతిని కల్పించడానికి పూనుకోవడమే తప్ప మరేమీకాదు. మీరు అటువంటి వాతావరణాన్ని కల్పించిన ఆంధ్రదేశమును అల్లకల్లోలం చేసేందుకు పూనుకుంటే ఆ వాద్యత మీదేమి చెప్పుచున్నాను. ఆంధ్రప్రజలను అభివృద్ధిపరచడానికి మీకు మరొక అవకాశం దిక్కింది. దానిని సక్రమంగా

25th April, 1955] (Sri P. Sundarayya)

వినియోగించుకొని చేస్తారా, మంచిదే, లేకపోతే అధికారము మీచేతులలో ఉన్నదని చెప్పి, ప్రజాధి ప్రాయానికి వ్యతిరేకంగా, ఏ కొద్దిమంది లాభాలకోసమో దాన్ని వినియోగించుకొంటే ఈ రోజున మీకువచ్చిన విజయమునకు మరెన్నోరెట్లు పరాజయం సంభవిస్తుందని చెప్పుచున్నాను. ఎప్పు టికిని, ఆంధ్రప్రజల అభివృద్ధికొరకు, వికలాంధ్ర స్థాపనకొరకు, అంకరు కృషిచేయవలసి యున్నది. ప్రభుత్వం ఇందుకు ప్రత్యేకంగా శ్రద్ధ వహించవలెను. ఒక్క-విషయం మాత్రం జ్ఞానకం పెట్టుకోవలసిందని మనవి. ఆంధ్రప్రజలయొక్క అభివృద్ధికిగాను చేసే ప్రతిపనికూడా కమ్యూనిస్టుపార్టీ బలపడేస్తుంది. దానికి వ్యతిరేకంగాచేసే దానిని, ఓర్మొగమాటంగా విమర్శించుటకు వెనుదీయదు. ఈ విషయములు ప్రభుత్వదృష్టికి తెస్తూ, అధ్యక్ష, మీరు ఎంతో ఓపికతో ఇంతకాలాన్ని నాకు ఇచ్చినందుకు మీకు నమస్కారములు తెలియజేస్తూ విరమిస్తున్నాను.

* Sri Addepalli Satyanarayana Murthi.— అధ్యక్ష, శ్రీ పుచ్చలపల్లి సుందరయ్యగారు elections పాక్షికంగా జరుపబడినవని చెప్పారు. ఇంకాకు నేను ఒకటే సమాధానం చెప్పదలచాను. ఆయన ఏవేవో కారణాలు చెప్పాడని elections ఆ విధంగా జరగలేదు. అవి అందరికీతెలుసు. వాస్తవంగా మన గవర్నమెంటువారు freedom ఆపరిమితంగా యిచ్చారు. ప్రపంచములో ఏగవర్నమెంటుగూడా యీ విధమైన స్వేచ్ఛ యివ్వలేదని మనవిచేస్తాను. మన కమ్యూనిస్టు సోదరులు వ్యక్తిగతంగా యిక్కడగ్గరకువచ్చి, అనినబూతుమాటలు, చేసిన హాంమా అంతా సహించరానివిగావున్నవి. హత్యలుచేస్తామని, యింకా ఏవేవో చేస్తామని ఓటర్లను, కాంగ్రెసు అభ్యర్థులను ఏవిధంగా బెదిరించారో యీసభలో కూర్చునివున్న కమ్యూనిస్టు సోదరులకు, వారిలో వారికేతెలుసు. Elections అయిన తరువాత నేను మా constituency లో ప్రతి గ్రామమునకు వెళ్ళాను. Elections కు ముందు మన communist సోదరులు చేసిన వుపన్యాసాలలో వారు ఏమిచెప్పిందన్నీ వారికేతెలుసు. Elections అయిన పదిరోజులువరకు గూడా, ముఖ్యంగా మా constituency లో కమ్యూనిస్టు నభ్యులుచేసిన నివాదాలు యింతయని చెప్పనలవికాదు. Elections లో కాంగ్రెసు వారికి, ఓటుచేసిన వారికిన్నీ, అందులోని నాయకులకున్నూ, పదియవతారీఖున బుద్ధిచెబుతాము అని చెప్పారు. పదియవ తారీఖుఅంటే సభవారికి అర్థంకాకపోవచ్చు. ఆ తేదీన వారు మీటింగు పెట్టుకున్నారు. ఆ రోజున అల్లర్లు సాగిస్తారనే వదంతులు బయలుదేరినవి. ఈ విధంగా కొంతమందికి వుత్తరాలుగూడా వచ్చాయి. నాకుగూడ వుత్తరమువచ్చింది. అందులో “మీనంటి కాంగ్రెసువాళ్ళీ మేము పులవము, జాగ్రత్త” అని వ్రాశారు. ఆ వుత్తరం నాకువచ్చింది. అది నాదగ్గతవున్నది. ఇదంతా కమ్యూనిస్టులు చేసినఅల్లర్ల. Elections పాక్షికంగా జరిగినవని అంటున్నారు. అవి సక్రమంగా నిర్వాహితంగానే జరిగినవి. Election ప్రచారములో వారు ఆ విధంగా అల్లర్లు, బెదిరింపులు సాగించినప్పటికిని ప్రభుత్వము వారిమీద చర్య తీసుకోకుండానే elections జరిపారు. కమ్యూనిస్టులు ఎంతటి దౌర్జన్యము చేసినప్పటికినీ కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకే అణచి విజయంకలిగింది. ఇందులో ప్రజలు సహనం బుద్ధిచెప్పిందిన్నీ చూడవలసింది. అందువల్ల కమ్యూనిస్టులకు తగిన అవమానంవల్ల వారు ఆ విధంగా చెబుతున్నారని గుర్తేమికాదు. అంతే కాని elections పాక్షికంగా జరిపారు అనేదం అన్యాయమని అనిపిస్తుంది.

(Sri Addepalli Satyanarayana Murthi) [25th April, 1955]

గవర్నరుగారి ప్రసంగములో నందికొండ ప్రాజెక్టుకుగాను యింకా మన ఆంధ్రదేశానికి ఎన్నో ప్రాజెక్టులకుగాను అనేక కోట్లరూపాయలు ఖర్చు పెట్టబోతున్నామని చెప్పారు. అందుకు తగిన స్పీ-ములుగూడా తయారైనవి. వని ప్రారంభించబోతున్నామని గూడా చెప్పారు. ప్రాజెక్టు విషయములో యింకా కోరమని యిప్పటికి ప్రభుత్వము చేసింది సరిలేదని అంటున్నారు. ఇంకను మన ప్రత్యర్థులు చెప్పినమాటలుచూస్తే, ఏదో చుట్టిపిల్లవారు ఎట్టిసవెంటనే, వారు భోజనము చేశాడో లేదో, లేకపోతే వ్రాశాడో లేదో, యీ ఎనెంట్లీలో కూర్చున్నాడోలేదో అన్నట్లుగా, వారు చెప్పేది వారు జాగా ఆలోచిస్తే వారికే తెలుస్తుంది ఏ విషయానికైనా కాలపరిమితి కావాలి. అంతా ఒకేపారి మ్రింగాలంటే కష్టము. ఈ నాడు ప్రభుత్వం ఎన్నోకోట్ల రూపాయలు ఖర్చుచేస్తున్నప్పుడు, ఏదో కొంతపని ప్రారంభమైనప్పుడు, యింకా చాలదనడం ఒకేచారి మిరియిని మ్రింగాలంటే యెంతకష్టమో, యిదికూడా అంతకష్టమేనని అంటాను. ప్రాజెక్టు వసులు gradual గా జరుగుతున్నవి, తొందరపడిన ప్రయోజనములేదు. అందివల్ల గవర్నరు యిచ్చిన speech కి మనము ఆశీస్సవించాలి.

ఇక ప్రాజెక్టువిషయములో, గోదావరి waters ను గురించి గవర్నరు speech లో ఏమియూ చెప్పబడలేదు. ఈ విషయములో నేనొక సంగతి చెప్పదలచాను. మా గోదావరి జిల్లాలో శివరి రిజర్వాయరు చాలా అవసరమై యున్నది. మా ఉభయ గోదావరి జిల్లాలలో ప్రధమపంటకు కొంతవరకున్ను, రెండవ పంటకు పూర్తిగాను నీరులేకుండా రైతులు చాలా బాధలు పడుతున్నారు. అందుకు యీశివరి ప్రాజెక్టును త్వరలో కట్టినట్లయితే, యింకను పోలవరంవద్ద మరొక డాముకట్టినట్లయితే, రైతులకు పుష్కలంగా నీరు సప్లయ అవుతుంది. వీటికిగూడా కొంతదబ్బు అవసరము గనుక, ప్రభుత్వము యివి రెండున్ను కట్టిస్తారని అశిస్తున్నాను. తక్కువ మొత్తంలో యీపని జరుపనయ్యను, కాబట్టి వెంటనే యీపని ప్రారంభించుటకు తగు ఏర్పాట్లు చేయవలెనని కోరుచున్నాను.

Industries విషయంలో యంతవరకు మనకు కొన్ని licenses యిచ్చారు. ఆంధ్రదేశములో ముఖ్యంగా textiles, sugar మొదలైన industries కు అవకాశంవున్నది. ఈ industries ను ఎవరైతే co-operative basis మీద నడుపుతారో, వారికే కేంద్ర ప్రభుత్వమువారు తప్పకుండా సహాయము చేస్తారని చెప్పారు. అందువల్ల యీ industries ను co-operative basis మీద నడిపేవారిని ప్రోత్సహింపవలెనని, వారికే licenses యిచ్చేటట్లుగాను, యితరుల కెవ్వరికి యివ్వకుండాను చేయమని ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. ఈ విధంగానేనే co-operative సంస్థలను, సహకార విధానమును, వృద్ధిలోకి తేవచ్చునని నా అభిప్రాయము.

ఇకపోతే, weavers విషయములో ఒక విషయము మనవిచేస్తాను. Co-operative societies ద్వారా యీ weavers కు సహాయము చేస్తున్నప్పటికినీ, ఒక్క విషయము మాత్రము గమనించవలసి వుంది. మిల్లులలో తయారయే బిల్లులలో రోవకులు, పీరలలో కపిసము, నగభాగము (50%) అయినా మిల్లులలో తయారు చేయడము జగ్గీంపడేది, అభాగమును weavers చేత తయారుచేయించి, మార్కెటులో యీ weavers తయారు

25th April, 1955] (Sri Addepalli Satyanarayana Murthi)

చేసిన సరకునే కొనేటట్లుగా చేస్తే weavers కు మరొక విధంగాగూడా సహాయము చేసినట్లవుతుంది. అందువల్ల, weavers కు co-operative societies ద్వారానే కాకుండా, యీ విధంగా కూడా సహాయముచేయుట మంచిదేనని నా అభిప్రాయము.

మరొక విషయం వున్నది Municipalities కు ఒకకోటి రూపాయలు అప్పురూపంగా యివ్వబోతున్నారని గవర్నరుగారి ఉపన్యాసంలో చెప్పబడింది. ఇది చాలా బాగానేవున్నది, ముఖ్యంగా రెండవ తరగతి, మూడవ తరగతి మునిసిపాలిటీలు చాలా వెనుకబడి యున్నవి. ఈ మునిసిపాలిటీలు ఏర్పాటు కాబడ్డవే గాని, యివి పల్లెలు కాకుండా, పట్టణములు కాకుండా వున్నవి. వీటిలో drainage and water schemes చాలా అవసరముగా వున్నవి. ఇప్పుడు ఒక కోటి రూపాయలు మునిసిపాలిటీలకు అప్పు యిస్తారంటే అదబ్బు మునిసిపాలిటీ లన్నింటికీ చాలాదు గనుక కేంద్ర ప్రభుత్వమువారికి సచ్చజెప్పి drainage and water schemes యీ మునిసిపాలిటీలలో త్వరగా వచ్చేటట్లుగాను, అందుకుగాను యింకను కొన్నికోట్ల రూపాయలు కేంద్ర ప్రభుత్వాన్నుంచి పొందవలెనని 25% contribution యివ్వవలెనని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

మరొకవిషయం మనవిచేస్తాను. ఈమధ్య electricity విషయములో యంతవరకు చాలా దబ్బు ఖర్చుచేసినట్లుగా గవర్నరుగారి speechలో చెప్పబడింది. అయితే దానిపై returns చూస్తే చాలా తక్కువగా వుంటున్నవి. ఎక్కువగా return వచ్చేదానికి, యీ మధ్యరేట్లు పెంచినారు. ఇదివరకటికంటే యిప్పుడు పెద్ద industries విషయములో రేటు 187% పెరిగింది. Small industries విషయములో 400% పెరిగింది. తరువాత heating circuits కు 850% పెరిగింది. మనము ఆదాయం రాబట్టుకోవాలి గనుక, జనుఖర్చులు సరి పోతుండాని గనుక, రేట్లు పెంచడం అవసరమే. Industrialists నూ, consumers నూ, small scale industrialists నూ encourage చేయాలి గనుక, మన current వారు తీసుకోవడానికి హామీలు చేయాలి గనుక. వాటికి హెచ్చురేట్లు వేస్తే మనం ఖర్చుపెట్టిన సొమ్ము అక్కడ ఆలాగే వుండిపోతుంది. గనుక, ఆలా కాకుండా వాటికి యీ రేట్లను reasonable గా వేయాలని అంటున్నాను. అప్పుడు యీ 800%, 500% వున్నదానిని తగ్గిస్తే ఎక్కువమంది electricity ని వుపయోగించుకొనుటకు వీలువుతుంది. అప్పుడు మనకు income గూడా జాగ్రత్తగా వస్తుంది. కారణమేమంటే, ఒక 0-0.5 లాభము రావాలంటే sales ఎక్కువగా వుంటవి, 0.1-0.5 లాభము రావాలంటే తక్కువగా వుంటవి, 0.4-0.5 లాభము రావాలంటే sales యింకా తక్కువగా వుంటవి. అంటే అది business లక్షణమని మా వుద్దేశ్యము. అది business చేసేవారికే తెలుస్తుంది కాని బైటవారికి తెలియదు. అందువల్ల electricity కు cheap rates లో సప్లయ చేసినట్లయితే, consumers జాగ్రత్తవుంటారు, లాభముగూడా రావటానికి ఎక్కువ అవకాశాలుంటవి. అందువల్ల నేనిచ్చేసలహాను పొందేది ఎక్కువ గ్రామాలకు electricity ని cheap గా supply చేయించినట్లయితే, ఎక్కువగా income రావటానికి వీలు అవుతుంది. కాబట్టి వెంటనే గ్రామాలలో వున్నవారికి తక్కువ రేట్లకు electricity సప్లయ చేయమని కోరుతున్నాను. మునిసిపాలిటీలకున్న ప్రజలకుయిస్తే

(Sri Addepalli Satyanarayana Murthi) [25th April, 1955]

చాలా లాభమువస్తుంది. కాని హెచ్చురేట్లకు electricity ని supply చేస్తే సామాన్య ప్రజానీకం అధిక సంఖ్యాకులుగా వున్నప్పటికిని, వారు electricity ని కొనుక్కోలేరు. గనుక, హెచ్చురేట్లతో జిల్లాబోర్డులకు మునిసిపాలిటీలకు తప్ప యితరులకు సప్లయచేయటానికి అవకాశము వుండదు. అప్పుడు income గూడా తగ్గిపోతుంది, గనుక అధిక సంఖ్యాకులన్న గ్రామాలకే electricity ని ముందు సప్లయచేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. టైము అయినందున నేను యంతటితో విరమిస్తున్నాను.

Sri S. Narayanappa:—అధ్యక్ష, ఆంధ్రరాష్ట్రము ఏర్పడిన తరువాత సాధారణ ఎన్నికలు జరిపించడం అయింది. ఈ ఎన్నికల చరిత్ర యావద్ధారక దేశాన్నేగాకుండా ప్రపంచ దృష్టినికూడా ఆకర్షించింది. దాదాపు అయిదు మాసాలలో ఎన్నికలు జరిగిన తరువాత గవర్నరుగారు శాసనసభకువచ్చి వారి వుపన్యాసముద్వారా ఆంధ్రరాష్ట్రములో రాజీవు అభివృద్ధికరమైన పనులనుకూర్చి సూచనలు చేశారు. ఇంతకుముందు సుమారు మొదటి 18 మాసాలలో ఆంధ్రరాష్ట్రములో ముఖ్యమంత్రిగావున్న ఆంధ్రకేసరి ప్రకాశం వంతులుగారి నాయకత్వాన ఉప ముఖ్యమంత్రి శ్రీ వీలం సంజీవిరెడ్డిగారి సారధ్యాన ఎన్నో కార్యకలాపాలు, వ్యవసాయకంగా, పారిశ్రామికంగా, విప్లవాత్మకమైన కార్యక్రమాలు వారివల్ల సాధించబడ్డవి. అయితే ఆ కార్యకలాపాలనన్నిటిని సమీక్షచేసి గవర్నరుగారు విశదీకరించారు. ఇంకను విద్యా బోధన విషయంలోనూ, వైద్యవిషయంలోనూ, ఎన్నో గొప్ప మార్పులు ప్రభుత్వంచారు తల పెట్టినారు. అయితే వైద్యం విషయములో ముఖ్యంగా ఆయుర్వేదం, హోమియోపతి వైద్య విధానాలను అభివృద్ధికి తేవటానికి వంతులుగారు రెండు కమిటీలను ఏర్పాటు చేశారు. ఆ కమిటీలు విచారణజరిపి నివేదికలు ప్రభుత్వానికి అందజేసినవి. ఆ విషయములో ప్రభుత్వ విధాన మేమిటో, ప్రభుత్వం ఏమిచేయ తలపెట్టిందిన్నీ, గవర్నరుగారి ఉపన్యాసంలో ఏమాత్రంగానూ తెలువబడలేదు. కమిటీవారు చేసిన సూచనల దృష్ట్యా ప్రభుత్వం వైద్యం విషయంలో తగిన విధానములు ప్రణాళికలు తయారుచేయించి, ఆ కమిటీవారి సూచనలను అనులు పరుస్తారని విశ్వ శిస్తున్నాను.

అయితే అనుభవజ్ఞులైన శ్రీ గోపాలరెడ్డిగారి నాయకత్వాన ప్రస్తుత మంత్రివర్గము పనిచేస్తున్నది గనుక, దేశంలోని అన్నిజాతుల, అన్నివర్గాల అభివృద్ధికి అనుగుణంగా తగిన పథకాలు, ప్రణాళికలు అమలులోకి తెస్తారని ఆశిస్తున్నాను ఇప్పటికి ప్రథమ వంచపర్షప్రణాళిక నిర్వహణ పూర్తికావచ్చింది. ఇక రెండవ వంచపర్షప్రణాళిక ఆరంభంకాబోతున్నది. ఈ రెండవ వంచ పర్షప్రణాళిక నిర్వహణకు ప్రజల శ్రమదానం అత్యవసరమని చెప్పి కేంద్ర ప్రభుత్వంచారు తెలియ జేశారు. గ్రామాలలో నిరుద్యోగం నానాటికి పెరుగుతూవున్నది. గ్రామాలలో శ్రమదానం ఎంత ఫలకర లాభదాయకమో, ప్రభుత్వం తలపెట్టివటవంటి యీ ఆశయం యొకవరకు ఫలించగలదో మోక్షమని యున్నది.

చేనేత పారిశ్రామికాల విషయంలో కేంద్ర ప్రభుత్వంచారు యిచ్చివటవంటి పెన్షనర్స్ వినియోగ విధానం ఉపన్యాసంలో కనపరచినందుకు చాలా సంతోషం. గత 18 మాసాల్లో ప్రభుత్వం

[25th April, 1955] (Sri S. Narayanappa)

చేనేత పారిశ్రామికలకు, సౌసయిటీలకు పని కల్పించారు. 660 సౌసయిటీలు పనిచేస్తూఉండేవి. వాటిలో ఇప్పుడు కొన్ని సౌసయిటీలు పనిచేయకుండా స్తంభించిపోయినాయి. అందుచేత ప్రభుత్వం వాటికి తగినటువంటి ఆర్థిక ప్రోత్సాహం కల్పించగోర్తాను. చేనేత పరిశ్రమకు రక్షణ విషయంలో కేవలం సెనెఫండ్ ద్వారా కొన్ని ఎంపోరియంలకు రిజేటు యివ్వడంతోనే సదుపాయాలు చేయడంతో ప్రజానీకానికి వున్నట్టి బాధలు తీరవు. చేనేత పారిశ్రామికలకు నూలు తక్కువధరలకు లభ్యమయ్యేటట్లు చేయాలి. రిజేటు నగదురూపంలో యివ్వడంవల్ల ఎలాంటి లాభమూలేదు. రిజేటును నూలురూపంలో యిస్తే ఎంతో ఉపయోగకరంగా వుంటుంది. ఈ విధానాన్ని అమలుపరిస్తే చాలా బాగుంటుంది. అంచు పంచలను, రంగు చీరలను చేనేత పారిశ్రామికలకు కేటాయించవలెనని మద్రాసు రాష్ట్రంలో సర్వపక్షాలు ఏకగ్రీవంగా చేసిన తీర్మానాన్ని రాజగోపాలాచారిగారు కేంద్ర ప్రభుత్వంవారికి పంపించారు. దీన్నిగురించి కొంత ప్రచారం జరిగింది. ప్రచారం గట్టిగా జరిగిందే గాని పని జరగడంలేదు. ఇప్పుడు గ్రామాలలో సౌసయిటీలు పని చేయడంలేదు. ఈ సందర్భంలో ప్రభుత్వం collective centres ప్రారంభించి పనిలేనివారికి పని కల్పించి నిరుద్యోగ సమస్యను కొంతవరకు పరిష్కరించవచ్చు.

వ్యవసాయాభివృద్ధికి పెద్ద పెద్ద ప్రాజెక్టులు కలపెట్టి, నండికొండ ప్రాజెక్టుకు కేంద్రప్రభుత్వం వారి ఆమోదాన్నిపొంది ప్రారంభించినందులకు సంతోషాన్ని వెల్లెబుచ్చుతున్నాను. ఏ విధమైన పాక్షికదృష్టిలేకుండా ప్రభుత్వం ముందంజవేసి కేంద్రప్రభుత్వ సహాయం తీసికొని లక్షలాది ఎకరాలను సాగుచేసే యీ ప్రాజెక్టును నిర్మించి దేశంలో కరువు కాటకాలు లేకుండా చేస్తుందనే అభిప్రాయాన్ని మేము అంగీకరిస్తున్నాం. దానితోపాటు కరువు కాటకాలకు గురైన రాయలసీమ వారి బాధలను పోగొట్టే నిమిత్తం కుంగభద్ర ఎగువ కాలువను ప్రారంభించే ప్రయత్నంచేసి రాయలసీమను సకళ్యామలంగా చేస్తారని ఆశిస్తున్నాను. గవర్నరుగారు యిచ్చినటువంటి ఉపన్యాసంలో చూస్తే అదేదో ఔక్కికలు మ్రూటినీ క్రింద ఉన్నట్లు తొడపడుతోంది. మైసూరు ప్రభుత్వానికి ఆంధ్ర ప్రభుత్వానికి తగువులున్నప్పటికీ వాటిని పరిష్కరించి యీ సంవత్సరంలోపు గానే కుంగభద్ర ఎగువకాలువను ప్రారంభిస్తారనే అభిప్రాయం కనపడినది. అందుకు సంతోషం. అదేరీతిగా వంశధార ప్రాజెక్టు, ఇతర చిన్న ప్రాజెక్టులు ప్రారంభిస్తారని ఆశిస్తున్నాను. తరువాత గ్రామార్లో త్రాగుటకు మంచినీటిని సరఫరాచేసే పథకములకుగాను డబ్బుయివ్వలేని వాడు శ్రమ దానం యిచ్చే వద్దతిని జయప్రదంగా సాగిస్తారని ఆశిస్తున్నాను.

వయోజన విద్యావిషయంలో కనీసం రాత్రిపూటయినా బడులు పెట్టించే పథకాన్ని అమలు పరుస్తారని ఆశిస్తున్నాను. ఉపాధ్యాయల కష్టాలను తొలగించేటందుకు ప్రభుత్వం పూనుకుంటుందని ఆశిస్తున్నాను. ఉపాధ్యాయల కష్టాలగురించి మనకు నాయకుడుగా వున్నట్టి శ్రీ గోపాల రెడ్డిగారు బాగా అర్థం చేసుకుంటారని, వహాయం చేస్తారని యీ విషయమై కొంత మొత్తాన్ని రాబోయే బడ్జెటులోనైనా కేటాయిస్తారని ఆశిస్తున్నాను.

10 రూపాయల కిన్నె కట్టి విషయంలో కాక్కాలికంగా ఆపాదన్నది సంతోషించకగ్గ విషయం. కాని దానిని కాక్యకంగా రద్దుచేసే అవకాశాలను గురించి యోచిస్తున్నారనుకుంటాను.

(Sri S. Narayanappa)

[25th April, 1955]

అసలు 8 కోట్ల రూపాయలలోటుకాకుండా యీ 10 రూపాయల శిస్తు మాసీవలన ఏర్పడబోయే 4½ కోట్లలోటును ఏవిధంగా భర్తీచేయాలో ఆలోచించి, వచ్చే 6 మాసాల బడ్జెటులో వరిశీలించి పేదరైతులకు యిచ్చినటువంటి వాగ్దానాన్ని నిలుపుకుంటారని ఆశిస్తూ గవర్నరు ప్రసంగాన్ని ప్రశంసించే యాతీర్థానాన్ని బలపరచుచున్నాను.

Sri B. Rathnasabapathy Setty.—అద్యక్ష, శ్రీ రాజేశ్వర రావుగారు గవర్నర్ గారి ప్రసంగాన్ని అభినందిస్తూ మాట్లాడుతూ గత ఎన్నికలలో ప్రజా స్వామికపక్షం అఖండ విజయము సాధించినాయని చెప్పారు. అంతకంటే కాంగ్రెస్ పక్షము అఖండ విజయము సాధించివుందని చెప్పివుంటే చాల బాగుండేది. ఎందుకంటే కాంగ్రెస్ పార్టీ ప్రజా స్వామిక పక్షముగా పరిగణించబడడం అనేది వివాదాంశము. గత ఎన్నికలలో కాంగ్రెస్ వారు చేసిన చర్యలు ప్రజాస్వామిక సిద్ధాంతాలకు అనుగుణముగా ఉన్నాయని నాకు నమ్మకములేదు. అందు వల్ల ప్రజాస్వామిక పక్షములనే దానికంటే కాంగ్రెస్ పక్షము అఖండ విజయము సాధించినది అని చెప్పివుంటే బాగుండేది. దానిని గురించి సందేహము ఎవరికిలేదు. ఈ రోజున కాంగ్రెస్ పక్షము Assembly లో పెద్ద majority పక్షముగా కూర్చోనివుంది. ఆంధ్రదేశ ప్రజాసీకము కాంగ్రెస్ ను పెద్ద మెజారిటీతో గెలిపించి పంపించింది, కాంగ్రెస్ వారు ఏమి చేయదలచుకున్నారో అని ఆంధ్రప్రజలు ఎదురుచూస్తున్నారు. అటువంటి సమయముతో యీ అసెంబ్లీలో గవర్నర్ గారు ప్రసంగము చేయడము జరిగింది. గవర్నర్ గారి ప్రసంగములో ప్రజల కష్టాలతీరే విషయాలుగాని, వాండ్లను ఎదుర్కొన్న సమస్యాలపరిష్కారములు గాని కనిపించక పోవడము చాల నిరాశాజనకముగా కనిపిస్తున్నది. ముఖ్యముగా అధిక సంఖ్యాకులైన రైతాంగాన్ని ఎదుర్కొంటున్న సమస్యలను పరిష్కరించుటకు ఏలాంటి పథకము యీ ప్రసంగములో కనిపించడము లేదు. ఈ రోజువున్న సమస్యలలో ముఖ్యముగా రైతాంగము నెదుర్కొనే సమస్య రైతులందరించే వంటలకు ధరలు తగ్గి పోవడము. ఎక్కువ దాన్యము మార్కెట్టుకు రావడము వల్ల ధరలు తగ్గడము జరిగింది. ఇప్పుడు ప్రభుత్వంవారు పోయిన సంవత్సరము procure చేసిన దాన్యమును తక్కువధరకు విడుదల చేస్తున్నారు. అందువల్ల ధరలు తగ్గినది. అంతే కాకుండా రైతుకు కావలసిన వస్తువుల ధరతగ్గలేదు, ఈ విషయం ముఖ్యముగా ప్రభుత్వం గమనించవలసి యున్నది. దీనిని గురించి గవర్నర్ గారి ప్రసంగములో ఎక్కడకూడా ప్రస్తావించక పోవడము చాల శోచనీయము, పోయిన సంవత్సరము బియ్యము ధరలు ఎక్కువగావున్నాయనే ఉద్దేశముతో ప్రత్యేకించి గవర్నరుమెంటు surplus షిల్లాలో ప్రొక్యూర్ చేసినది. ఆ surplus షిల్లాలో మొదటి రకము దాన్యమునకు 20 రూపాయలు, రెండవ రకము దాన్యానికి 14-15 రూపాయలు ధర ప్రజలు అందోళన చేసినందు వల్ల నిర్ణయించారు. ధరలు నిర్ణయించడముతో రైతు కొనుగోలు శక్తిని, రైతుకు కావలసిన వస్తువులధరలను దృష్టిలో పెట్టుకొని నిర్ణయించారు. కాని యీ సంవత్సరము గత సంవత్సరముకంటే ఉత్పత్తి ఎక్కువైంది. గవర్నరుమెంటు procure చేసిన దాన్యాన్ని తక్కువ ధరలకు ఇప్పుడు release చేయడం జరిగింది. అందువల్ల ఇది వరకు 20 రూపాయలకు యిస్తున్న దాన్యమును యీ సంవత్సరము 12 రూపాయలకు యిస్తున్నారు. ఇరిపరకు 14 రూపాయలతో కొనుగోలుచేసిన దాన్యమును యీరోజు 7 రూపాయలకు మార్కెట్టులో అమ్మకము చేస్తున్నారు. ఇటువంటి పరిస్థితులలో దాన్యానికి మార్కెట్టు లేకపోవడము,

25th April, 1955] (Sri B. Rathnasabapathy Setty)

రైతులకు చాల కష్టాలు కలుగడము జరిగింది. ఆంధ్రదేశములో procure అయిన ధాన్యమును వ్యాపారస్తులు తీసుకొనకపోవడం జరిగింది. అందువల్ల రోజు ఆంధ్రదేశములో ఉత్పత్తి అయిన దియ్యము ఇక్కడనే నిలువ అయిపోవడము, రైతులకు కావలసిన వస్తువులకు ధర తగ్గకుండా వుండడము ప్రభుత్వానికి తెలుసు. గవర్నర్ గారి ఉపన్యాసములో యీ విషయము తెలుపక పోవడము చాల శోచనీయము.

ఈనాముల విషయము ప్రత్యేకించి చెప్ప నవసరములేదు. ప్రజాసోషలిస్టుపార్టీ తరపున మేము కరివెనలో సత్యాగ్రహము చేశాము. మూడువేల ఇనాములు వున్నాయని ప్రభుత్వముకూడ సూచనలు యిచ్చింది. ఈ రోజు అధికారములో వున్న ముఖ్య మంత్రి గారి అధ్యక్షతను ఇనాములను రద్దుచేయడానికి ఆంధ్రప్రదేశ్ కాంగ్రెస్ కమిటీ తీర్మానించింది గూడా. గవర్నర్ గారి ప్రసంగములో కొద్దికాలములో ఈనాముల విషయములో ఒక reform తీసుకువస్తామని సూచించబడినది. ఈ ప్రభుత్వంచేసిన సవరణవల్ల కేవలము పెద్దపెద్ద భూస్వాములకు రక్షణ కల్గిందడం మాత్రమే అవుతుంది. ఇది చాల విషాదకరము.

ఈ రోజునకూడా కరివెనవంటి ఈనాము గ్రామములలో అనేకమంది పేదరైతులు బాధలు పడుతున్నారు. గవర్నమెంటు చేసినచట్టం ఇంతవరకు ఎవరికీ ఏవిధంగాను ఉపయోగపడలేదు. రైతులు ఇదివరకు చేసుకునే భూములు తీసుకోవడంవల్ల చాలా కష్టాలు పడుతున్నారు. కట్టకున్న ఇండ్లకూడా శ్రోత్రియందార్ల చేతుల్లోవున్నాయి. ఈ విషయం గమనించకుండా ప్రభుత్వం కేవలం గ్రుద్దిగాపోతోంది. అర్థిసెన్సు వచ్చిన తరువాతకూడా ఆదోనిదగ్గర మంచెలఅనే ఈనా గ్రామములో కొంతమంది పేద రైతులను ఈనాండాలు తొలగించారు. అప్పుడు గవర్నరుగారికి వెంటనే తెలిపితే, ఆయన బాధ్యతవహించి కొంత రక్షణ కల్పించడం జరిగింది. ఈ మాత్రం కూడా ప్రజా ప్రభుత్వం చేయకపోవడం శోచనీయం. ఆ తీర్మానం కాంగ్రెస్ కమిటీ ఆమోదించి నపుడు గోపాలరెడ్డిగారు కాంగ్రెసు ప్రెసిడెంటుగా వున్నారు. వారు అధికారంలోనికి వచ్చి కూడ సరియైన చట్టాన్ని తీసుకురాకపోవడం శోచనీయం. ఈ విషయములో తగిన సవరణలు ప్రభుత్వం వారు తేస్తారని ఆశిస్తున్నాను. గవర్నరుగారి ప్రసంగానికి ధన్యవాదాలు చెప్పలే నందుకు విచారిస్తున్నాను.

*Sri M. Venkataraju.—ఆధ్యక్ష మహాశయా, గౌరవనీయులైన గవర్నరుగారు ఇచ్చిన ప్రసంగానికి అభినందించే రాజకీయక రావుగారి తీర్మానాన్ని నేను బలపరచుచున్నాను. వారు మనవిచేసిన అన్ని విషయాలలోను మాకు ఏమీ ఆక్షేపణలేదు. అయితే రెండు ముఖ్యవిషయములపై ప్రభుత్వదృష్టి తీసుకురావటానికి నేను మాట్లాడదలుచుకున్నాను. వ్యవసాయ జూరీలగురించి, చిన్న రైతులగురించి బహు తక్కువకూపు చూపుచున్నారు. రాష్ట్రంలో వారినంభ్య చాలా హెచ్చుగావున్నది. వారివోట్లు కూడా 80% వరకు వున్నాయి. రు 10 లు శిస్తు మివహాయంవును రద్దుచేసారు. ఏమైనా 1, 2 ఎకరాలువుండే రైతులకు శిస్తుబాధ లేకుండా చేయకతప్పదు. దావ్యం అమ్మకం ధర నిర్ణయించి దానిపై శిస్తునేయండి లేకుండా అంచెలవారిశిస్తు వెయ్యండి. ఏదోమార్పు తీసుకురాకపోతే వారు భోజనానికి వడేబాధ భరించలేకుండా ఉన్నారు. అనేక సంవత్సరాలుగా కాంగ్రెసువారు బ్రిటిషువారిని పలెసింది చేయడానికి చిన్న రైతులకు పన్ను లేకుండా చేస్తామని అనేక

(Sri M. Venkataraju) [25th April, 1955]

సార్లు వాగ్దానాలు చేసేవున్నారు. వాటిని సాదించకుండా వుండడానికి వీలులేదని మనవిచేస్తున్నాను. 70 % వ్యవసాయ కూలీలు వున్నారు. వారికి సంవత్సరానికి మూడుమాసాలు, నాలుగు మాసాలకంటె కూలీ దొరకదు. పాక్టరీలలో పనిచేసే కూలీలకు అనేకమైన విషయాలలో సహాయం చేస్తున్నారు. వారికి సంవత్సరము బొడుగునా కూలీవుంటుంది. ఉచితంగా విద్య, మందులు ఇచ్చిస్తున్నారు. వ్యవసాయ కూలీలకు ఇటువంటి ఏర్పాట్లులేవు. మూడుమాసాలకు వచ్చే కూలీపోతే మిగతా 9 మాసాలు వారికి గండి, గుడ్డ దొరకవు. ఇటువంటి వాళ్ళకుకూడా భూములు ఇచ్చే విషయములో వేలం వేయకూడదు. కొద్దిదర తీసుకోవచ్చునుగాని ఎక్కువదర ఆశించి వేలం వేయరాదని అంటున్నాను.

మైనదబోర్డులను గురించి గవర్నరుగారు చెప్పారుకాని ప్రభుత్వం ఎక్కువక్రెడీట్ తీసుకున్నట్లు లేదు. మాగుంటూరు జిల్లానుంచి ఎన్నోకోట్ల విలువైన పొగాకు, వేరుశనగ, మిర్చి విదేశాలకు ఎగుమతి చేస్తున్నాము. నిజాంపట్నం, చీరాల రేవుల అభివృద్ధిగురించి ఇంతవరకు క్రెడీట్ హించ లేదు. విశాఖపట్నం, మచిలీపట్నం రేవులనుంచి ఎగుమతులు ఎంతో వ్యయప్రయాసలకు ఓర్చి చేయవలసివచ్చుచున్నది. చీరాల, నిజాంపట్నం రేవులను అభివృద్ధిచేస్తే ఈ పొగాకు ఎగుమతి విషయములో ఎన్నో యిబ్బందులుపోయి, సౌకర్యంగా వుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను. రహదారి సౌకర్యాల విషయంలో కేవలం ప్రభుత్వం చాలా అక్రమచేసింది. కొన్ని రహదార్లు వెంజడి కాల్లు పోలేవు సరికదా, దున్నబోతుల బండ్లుకూడా నడవలేని స్థితిలో వున్నాయి. జిల్లాబోర్డులు కూడా ప్రభుత్వంలో ఒకభాగమే. వాస్తవిక పరిస్థితులను చక్కదిద్దకుండా ప్రభుత్వం ఎన్ని సిద్ధాంతాలను ప్రకటించినా ప్రజలు హర్షించలేని స్థితిలోవున్నారు. ఈ రోడ్లపై గుంటలులేకుండా ప్రయాణ సౌకర్యాల వుంటేనే హర్షిస్తారు. అందుచేత వాటిని బాగుచేయవలసిందిగా మనవి చేస్తున్నాను. 4,5 పాక్టరీలకు licence యిచ్చామని అంటున్నారు. వారికి ఎన్ని లైసెన్సులు ఇచ్చినా ప్రజలకు గాని ప్రభుత్వానికిగాని లాభములేదు. ముఖ్యంగా సిమెంటు పాక్టరీలు వున్నాయి. ప్రైవేటు వ్యక్తులకు ఈ విషయంలో అక్షయి ఇచ్చే బదులు ప్రభుత్వమే నందికొండ, విజయవాడలదగ్గర పాక్టరీలు నిర్మించి ప్రాజెక్టుకు కావలసిన సిమెంటు తామే తయారు చేసుకుంటామని అంటే కేంద్ర ప్రభుత్వం వారు అభ్యంతరం చెప్పరనుకుంటాను. మైకాగనుల విషయంలో ఒక co-operative సంస్థస్థాపించి వ్యాపారం చేయవలసిందిగా మనవి చేస్తున్నాను. కాంగ్రెసువారి సిద్ధాంతంకూడా co-operative commonwealth స్థాపన కాబట్టి ఈరకంగా చేస్తే బాగుంటుంది. దీనికిగాను చిన్నవ్యాపారాలు co-operative సంస్థలద్వారా జరిగేట్లా చేయడం చాలాఅవసరం. దానివల్ల ఎక్కువలాభం సంపాదించి ప్రభుత్వానికి కలుగుతుంది. పన్నులు వేయరాదని చెప్పడంలేదు కమ్యూనిష్టులు మాదిరిగా. పన్నులు వేయండి కాని చిన్నవారిమీద వడ్డకూడదు, చిన్నరైతులు కూలీలమీద వడ్డకూడదు. పెద్దవారిమీద పన్నులువేసి ప్రజలకు సహాయంచేయాలి. సుందరయ్యగారి మాదిరిగా దోపిడీదబ్బు తీసుకువచ్చి చేయమని చెప్పడంలేదు. పన్నులు సరిగావేసి ప్రజలకు సహాయం చేయాలని ప్రార్థిస్తూ విరమిస్తున్నాను.

*Sri T. Jalayya:—అధ్యక్ష, ఈరోజున ప్రొజెక్టరరావుగారిచే ప్రతిపాదించబడిన గవర్నరుగారిని అభినందించే తీర్మానమును నేను జరిపదస్తున్నాను. ముఖ్యముగా గవర్నరుగారి ఉపన్యాసములో ఓదలయొక్కయు, భాగ్యవంకలయొక్కయు సంగతి ధిరిగిగా కనిపిస్తున్నది గాని,

25th April, 1955]

(Sri T. Jalayya)

మధ్యరకపు వర్తకాలసంగతి గాని, రైతులయొక్క ప్రస్తావనగాని లేనందుకు విచారిస్తున్నాను. ముఖ్యముగా ఈగవర్నమెంటు చాలా ఉత్తమమైన గవర్నమెంటు అని నమ్ముచున్నాను. ఎందుకనగా ఈ ప్రభుత్వనాయకుడు చాలా ఉత్తమమైన తెలివితేటలు గలవారు. అందుకో చాటిక్యని బోలిన శ్రీ కళావెంకటాచార్యుగారు మొదలగు మంత్రులు ఉండడంవల్ల ఈ ప్రభుత్వము ప్రజలకు ఎక్కువగానే సదుపాయాలు కలుగజేస్తారని నా అభిప్రాయము మద్రాసు రాష్ట్రములో శ్రీగోపాల రెడ్డిగారు Finance Minister గా ఉండినప్పుడు sales tax ను కామధేనువుగా వర్ణించారు. ఇప్పుడు శి కోట్ల రూపాయలు deficit వచ్చిందంటే ఇందుకు కారణం ఏమిటో వారు విచారించినట్లు లేదు. దీనికి కారణం ఆ కామధేనువుకు సరిగా మేతపెట్టక, పీళ్లుపోయకుండా పోవడమే. అందుకనే ఆ కామధేనువు సరిగా పాలు ఈయలేదనే నా ఉద్దేశము మధ్యవర్తకాలకు ఎంతగట్టిగా రక్షణఇచ్చి పోషించితే కామధేనువు అంత ఎక్కువగా sales-tax ను ఉత్పత్తిచేస్తుంది దానివల్ల బాగా లాభం రాగలదని నమ్ముచున్నాను. అంతేకాక ఈ multi-point sales-tax మూలాన చాలాకష్టం కలుగుచున్నది. అట్లుకాకుండా single-point sales-tax విధించినట్లయితే, గవర్నమెంటుకు ఇప్పుడు కావలసిన శి కోట్లు మాత్రమే కాకుండా, ఇంకా ఎక్కువ పరుమానం వస్తుందని నా ఉద్దేశ్యం ఈ multi-point sales-tax వేయడంవల్ల చిన్నవర్తకులు వ్యాపారంచేసుకొనుటకు చాలా కష్టంగా ఉంటుంది. ఈ విషయంలో ప్రభుత్వానికి సరియైన సలహాలు ఇవ్వవలసియుంటుంది ఏ చదువుకొన్నవారినో లేక ఏ డిగ్రీహిందినవారినో ఈ కమిటీలో సభ్యులుగా నేసిస్తంతమాత్రం చేత సరిపోదు. వర్తకములో కొంత అనుభవము గలవారిని సలహాలు తీసుకొని అవిధంగా ఈ revenue ను వృద్ధిచేసుకోవలసిందని గవర్నమెంటును ప్రార్థిస్తున్నాను. ముఖ్యముగా దరలు తగ్గిపోయిన కారణంచేత sales-tax పూర్తిగా పసూలు అవుటలేదు. మాజిల్లాలో అంతటా ప్రచారంచేసి sales-tax తగ్గకుండా చేసే పడుపాయాలు ఎన్నో చేసినాము. కనుక ఈ చిన్నవర్తకాలమీద ప్రభుత్వం సానుభూతిమానించి, single-point sales-tax ను అమలు జరుపవలెనని మనవి చేస్తున్నాను.

తరువాత పెద్దపెద్ద మునిసిపాలిటీలలో గవర్నమెంటు స్థలాలలో బీదవారు గుడిసెలు వేసుకొనుట ఎక్కువ అయిపోయింది. రాసురాసు ఈ గుడిసెలు పట్టణానికి అందవికారంగా తయారవుతున్నాయి. ఇదివరలో గవర్నరుగారు గుంటూరు వచ్చినపుడు “మీ పట్టణము అందంగా లేదే” అని అన్నారు. మొన్నటిరోజున మరల రాజభవనం విందులో కలుసుకొన్నప్పుడు “మీ పట్టణము బాగు చేసుకొన్నారా” అని ప్రశ్నించారు. గుడిసెలు ఎక్కడవడితే అక్కడ వేసుకోవడంవల్ల పట్టణంయొక్క అలంకారము చెరుతుంది. అందుచేత బీదవాళ్లకు గుడిసెలు వేసుకోడానికి ప్రభుత్వమువారు ప్రత్యేకస్థలాలు ఇచ్చి, వారికి తగు సదుపాయము లిస్తూ పట్టణంయొక్క అందమునుగూడ పెంపొందించుటకు ప్రభుత్వము శ్రమాయము చేయవలెనని కోరుతున్నాను. మునిసిపాలిటీవారు ఏదిధమైన ఐదుపు పెట్టుకోలేదు. కనుక పట్టణాన్ని అందంగా ఉండుటకు ప్రభుత్వమువారే తగిన చేయూతనిచ్చి బాగుపరచవలెనని కోరుచున్నాను.

Elementary grade ఉపాధ్యాయులకు ఇచ్చే జీతాలు వారికి సరిగా అందక వారు ఎంతో కష్టపడుతున్నారు. ప్రజలందరికి విజ్ఞానమునిచ్చి పెద్దచేసేటటువంటి ఉపా

(Sri T. Jalayya

[25th April, 1955]

ధ్యాయులను ఈవిధంగా కష్టపెట్టడం చాల విచారకరముగా యున్నది. కనుక ఉపాధ్యాయ లకు జీతాలు వక్రముగా ఇచ్చి వారికి తగిన పోషాహము ఇవ్వవలసిందని నేను కోరుతున్నాను.

ముఖ్యంగా సుందరయ్యగారి ఉపన్యాసంలో మొన్నటి ఎన్నికలలో ఏమోమో జరిగిందని ఏదేదోచెప్పాడు. కాని గుంటూరు పట్టణములో కమ్యూనిస్టులు ప్రజలను పెట్టినంతబాధ చెప్ప నలవికాదు. ఎక్కడచూచినా బజార్లవెంబడి కార్లువేసుకొని ఎంతో హడావిడిచేస్తూయూరే మేము హడలిపోయాము. కమ్యూనిస్టులు బీదవాళ్లంటారు కాని ఇంత ప్రచారానికి డబ్బు ఎక్కడనుంచి వచ్చిందని ఆశ్చర్యపోయాము ముఖ్యంగా వాళ్లు ప్రజలను పెట్టిన బాధలు, వారి బెదిరింపులు చెప్ప సాధ్యముకాదు. ఓట్లు ఇవ్వకపోతే ఏంచేస్తామో చూచుకొమ్మని బెదిరించారు. కాని కాంగ్రెసువాళ్లు గాని, పోలీసులుగాని ఏలాటి దౌర్జన్యానికి దిగలేదు. ఒక గుంటూరు పట్టణమేకాదు మాజిల్లా యావత్తుకు సంబంధించిన విషయము చెప్పచున్నాను. కాని ఎన్నికలను పోలీసుఉద్యోగ స్థులు చాలా సవ్యంగా నడిపించారు. వారిని అందుకు అభినందిస్తున్నాను. ముఖ్యంగా ప్రభుత్వానికి ఒక మనవి చేస్తున్నాను. ఈకమ్యూనిస్టులు ఎప్పుడూ మంచిని చెడుగాను, చెడును మంచిగాను వర్తిస్తూ యుంటారు. కనుక వారుచెప్పిన మాటలను రెక్కచేయక, ప్రజానికానికి కావలసిన సదుపాయాలు మాత్రము చేయవలసిందని కోరుతూ విరమిస్తున్నాను.

Sri P. Venkatasubbayya:—అధ్యక్ష మహాశయ! ఈ దినము గవర్నరుగారి ఉపన్యాసమునకు అభినందన తీర్మానం ప్రతిపాదించబడి, ఆ ఉపన్యాసంగురించి చర్చ జరుపు కొంటున్నాము. ఈ అభినందన తీర్మానాన్ని నేను కూడ బలపరుస్తూ, గవర్నరుగారికి అభినందనలు తెలియపరుస్తున్నాను. 1954-55 సంవత్సరములో హరిజనులకుగాను 10 లక్షల రూపాయలు కేటాయింపుచేసి, వాళ్లకు యిళ్ల స్థలాలకు ఖర్చుపెట్టటకు నిర్ణయించారు. 1955-56 లో మళ్ళీ 2.6 లక్షల కేటాయింపుచేసి 10 లక్షల రూపాయలు ప్రత్యేక నిధిక్రింద కేటాయింపు చేసినట్లు గవర్నరుగారి ఉపన్యాసంలో కనిపిస్తున్నది. ఈ 10 లక్షల రూపాయలు వారికి నివేశన స్థలాలకు గాను ఖర్చుపెట్టటకు నిర్ణయించారని చెప్పడం చాలా బాగా ఉన్నది. కాని ఈ పది లక్షలరూపాయలు ప్రతి సంవత్సరం ఖర్చు పెడుతున్నారా లేక అది అలాగే ఉండిపోతున్నదా అనేటటువంటిది ఆలోచించవలసి యున్నది. ఈ ఇళ్లస్థలాలు acquire చేయడంలో చాలా సాధకబాధకాలు ఉన్నవి. వీటిని గురించిన ఆర్డీలు 10, 12 ఏండ్లుగా pending లో ఉండిపోతున్నవి. ఈ స్కీము క్రిందపనులు చాలా వెనుక బడుచున్నవి. చురుకుగా జరగడంలేదు. ఈ పది లక్షల రూపాయలలో గత సంవత్సరం ఎంత ఖర్చు పెట్టబడిందో మంత్రుల ఉపన్యాసములలో చెప్పితే బాగుంటుందని మనవిచేస్తున్నాను.

తరువాత local development schemes క్రింద హరిజనులకుగాను బావులు త్రవ్వ వలసినదే వాటికయ్యే ఖర్చులోనూటికి 50 వంతులు హరిజనులు కట్టవలసియున్నదని కలెక్టరుగారు చెప్పుతున్నారు. కాని హరిజనులు ఈ సగము బాగముకూడ పెట్టుకోలేని స్థితిలో ఉన్నందువల్ల, అనేక బావులను cancel చేసినట్లు కలెక్టరుగారు District Planning Committee లో తెలియజేశారు. హరిజనులు ఏమాత్రం ఖర్చు భరింపలేరు గనుక, వారికి ఉచితంగానే మంచినీటి వసతినికల్పించవలెనని నేను మనవిచేస్తున్నాను.

25th April, 1955] (Sri P. Venkatasubbayya)

తరువాత గవర్నరు గారి ప్రసంగంలో ప్రాజెక్టుల విషయం గురించి ప్రస్తావిస్తూ వంశధార, నందికొండ ప్రాజెక్టుల త్వరలో అమలు కాగలవని చెప్పారు. తుంగభద్ర హైలెవెల్ కెనాల్ విషయం గురించి మైసూరు గవర్నమెంటుతో సంప్రదింపులు జరుగుతున్నవని, ఆ సంప్రదింపులు ముగిసిన తరువాతనే దీనిని తీసుకొనుటకు సాధ్యమౌతుందని చెప్పారు. తుంగభద్ర హైలెవెల్ కెనాల్ కడప వరకు వచ్చి అనేక లక్షల ఎకరాలను సాగు క్రిందికి తీసుకొనివచ్చే అవకాశముంది, కనుక వెంటనే ప్రభుత్వము కృషిచేసి దీనిని రెండవ పంచవర్ష ప్రణాళికలోనైనా చేర్చి అమలు జరుపవలసిందని ప్రార్థిస్తున్నాను.

ముఖ్యంగా, కడపజిల్లా, రాజంపేట తాలూకాలో ఏ ప్రాజెక్టు పనితీరుగా లేకుండా నీటివనరులకోసం ప్రజలు చాలా కష్టాలకు గురిఅవుతున్నారు. అక్కడ బావివనగడ్డ ప్రాజెక్టు అనేటటువంటిదాన్ని గురించి అనేక సంవత్సరాలుగా ఆందోళన చేస్తూవచ్చాము దాని Original scheme నుత్రోనే రాజని అక్కడ చెయ్యబట్టిన చిన్న చెరువులు కట్టడానికి నిర్ణయం జరిగింది ఆ చెరువులను అట్టే లాభములేదు. Original స్కీమునే అమలుపరచాలి. మతీయు ఆతాలూకాలో కోడూరుదగ్గర వాగేటికోన ప్రాజెక్టు అనేటటువంటిది ఉన్నది. పోయిన సంవత్సరం దాన్నిగురించి ప్రస్తావనచేశాము. ప్రభుత్వము పరిశోధన చేసిందికూడా. అయితే దానిఫలితము ఏమైందీ తెలియదు. ఈ వాగేటికోన ప్రాజెక్టు పనికూడ తీసుకోవలసిందని మనవిచేస్తున్నాను.

కడపజిల్లాలో జమ్మలమడుగు తాలూకా తలమంచినట్టణంలో మాత్రం national extension service schemes వున్నవి, ఇదిగాక K. C. canal area అంతా గూడా community project area లో వున్నది. రాజంపేట, రాయచోటి, బద్వేల్ తాలూకాలలో ఏమాత్రం అభివృద్ధికరమైన పనులుచేయటానికి వీలులేకుండా వున్నది. ఏవమలు చేసినా గూడా యీ community project scheme లోనూ national extension service blocks లోనే జరుగుచున్నవి. ఈ national extension blocks లోని పనిపూర్తిగా అమలుపరుస్తామని అనుకుంటున్నాము. కనుక రాజంపేట తాలూకాలో గూడా national extension service blocks ను community project schemes ను ప్రవేశపెట్ట వలసిందిగా కోరుచున్నాను.

Electricity విషయముతో మాచిఖండు ప్రాజెక్టు పని పూర్తి అయిన తరువాత, 1956 వ సంవత్సరములోనే అనేక గ్రామాలకు విద్యుచ్ఛక్తి సప్లయ అవుతుందని, యిప్పటికి 315 గ్రామాలకు విద్యుచ్ఛక్తి సప్లయ చేయబడుతున్నదని చెప్పారు. ఇకరాబోవు పంచవర్ష ప్రణాళికలో 1800 గ్రామాలకు విద్యుచ్ఛక్తి సప్లయ చేయబడుతుందని చెప్పారు. కడప కోడూరు మధ్య electric line వేస్తూవున్నారు. అప్పుడు ఒక thermal station కట్టి విద్యుచ్ఛక్తి సప్లయ చేయడానికి సంకల్పించబడింది. అయితే చిత్తేల్, జిఖిలి ఏర్కాలో విద్యుచ్ఛక్తి సప్లయలేనందున అక్కడి రైతులు వ్యవసాయానికి కష్టపడుతున్నారు. వ్యవసాయానికి బావులు త్రవ్వితే చాలా ఉపయోగపడుతవి. ఆ ప్రదేశాలలో బావులు త్రవ్వితే, సంవత్సరము పొడుగునా బావులలో నీరు వుంటుంది. ఇప్పుడువున్న బావులలోనుంచి నీరుతోడుకోటానికి 500, 600 చూపాయలు పెట్టితే గాని ఎడ్డులు దొరకవలసివుంటుంది, అంతదబ్బు పెట్టి కొనటానికి రైతులవద్ద డబ్బులేక అనేక కష్టాలు

(Sri P. Venkatasubbayya) [25th April, 1955]

వతుతున్నాడు. విద్యుచ్ఛక్తి సప్లయచేస్తే యంత ఖరీదుపెట్టి ఎద్దులు కొన నవసరముండదు. రైతులు అంత ఖరీదుపెట్టి ఎద్దులు కొనుక్కోలేకుండా ఉన్నప్పుడు విద్యుచ్ఛక్తి వుంటే, వాళ్ళకు చాలా వుపయోగముగా వుంటుంది. వ్యవసాయము సులభముగా సాగించుకోగలరు. అందు వల్ల చిప్సేల్ నుంచి కోడూరుకు 15 మైళ్ళ దూరము విద్యుచ్ఛక్తి రైనువేయమని కోరుతున్నాను. మఱియు ఓబిలినుండి చిప్సేలికి ఒకరైను వేయమని కోరుతుతున్నాను. ఈ రైనువేస్తే, ఆప్రాంత మంతా విద్యుచ్ఛక్తి సప్లయ చేయటానికి వీలవుతుంది.

Co-operative సంస్థలను గురించి నేనొక విషయము మనవి చేస్తున్నాను. Co-operative సంస్థల అభివృద్ధిగాను కేంద్ర ప్రభుత్వమువారు బ్యాంకుల ద్వారా 40 లక్షల రూపాయలు అప్పుగా యివ్వటానికి శాంక్షను చేశారని తెలుస్తున్నది. ఈ సొమ్ము ముఖ్యంగా బావులు త్రవ్వటానికి, oil engines కొనటానికి electric motor pump sets కొని ఉపయోగించుటకు యిచ్చినట్లు తెలుస్తున్నది. ఈ వైకము co-operative సంస్థలద్వారా వినియోగించేటట్లయితే, అందువల్ల లాభము, ప్రయోజనము వుండదు. కారణమేమిటంటే, యంతవరకువున్న co-operative societies ఎంతవరకు అభివృద్ధిగాంచినవో ప్రభుత్వము గమనించాలని అంటున్నాను. ఈ సొనైటీలు ఏమైనా అభివృద్ధికరంగా పనిచేస్తున్నవా అని అడుగుతున్నాను. ప్రభుత్వోద్దేశము జయప్రదమయిందా అని పరిశీలించి సమూహించుకొన్న తరువాతనే ప్రభుత్వము యీ సొమ్ము ఖర్చుచేయ వీలవుతుంది. ఇంతవరకు రెవిన్యూ డిపార్టు మెంటు ద్వారా బావులు త్రవ్వటానికి, ఎద్దులు కొనుక్కోవటానికి రైతులకు అప్పలిస్తూవచ్చారు. ప్రతి రైతుకూడా అప్పు తీసుకునేవున్నాడు. ఆ అప్పులు యంతవరకు వసూలుకాలేదు. మరల యీ సొమ్ముకూడా సహకార సంస్థల ద్వారా ప్రభుత్వము అప్పలిస్తామనుకుంటే, ఏ దొంగ చాటుగానో బినామీలోన్ను సృష్టించుకొని అప్పులు తీసుకోటానికి ప్రయత్నిస్తారు. ఇదివరకు యిచ్చిన సొమ్ము ఏవిధంగా దుర్వినియోగమయిందో, సొమ్ము కూడా అదేవిధంగా దుర్వినియోగమే అవుతుందిగాని, ప్రయోజనము వుండదు. ఇప్పటికీ నా స్వానుభవమువల్ల, నాకు తెలిసినంతవరకు ఒక ఉదాహరణ చెప్పతాను. కడప జిల్లా రాజంపేట తాలూకాలోవున్న సొనైటీలు చాలామటుకు mismanagement లో వున్నవి. ఆ సొనైటీల అధ్యక్షులు కార్యదర్శులు పెత్తందార్లుగా వుండడమువల్ల, Central Bank నుంచి డబ్బుతీసుకొనివచ్చి బినామీ అప్పులు వుట్టించి అంతా స్వాహాచేశారు. ఇక ముందుకూడా అదే జరుగుతుంది. కేవలము రైతులకు వుపయోగపడడము లేదు. వాళ్ళ యిబ్బందులు ఎన్నటిమాదిరిగానే వున్నవి. కాబట్టి కోఆపరేటివ్ సంస్థలద్వారా అప్పు యిస్తే డబ్బు చాలామటుకు దుర్వినియోగమే అవుతుంది. కనుక co-operative societies ద్వారా డబ్బు యివ్వవద్దంటాను. ఇంతవరకు వున్న co-operative societies యొక్క management ఏ విధంగా వున్నదీ ఒక committee వివేచనర్యాప్తుచేయాల్సివున్నది. (Interruption by an hon. Member) కడపలో దుర్వినియోగము ఆయిందని గట్టిగా చెప్పగలను. అది నాకు తెలుసును, నేను యీ co-operative సంస్థలమీద 15 సంవత్సరములు Inspector గా పనిచేశాను. వాటి విజ్ఞాపి నాకు బాగా తెలుసును స్వానుభవమువల్ల చెబుతున్నాను. దీనిని ఎవరూ కాదనలేదు, కనుక యీ co-operative సంస్థల నిష్క్రమీకరణమనే అంటున్నాను. ఈ సంస్థలకు బదులు మరేమైనా

25th April, 1955] (Sri P. Venkatasubbayya)

సంస్థలు నెలకొల్పిననూ పరచలేదు. ఈ co-operative సంస్థలు బాగా పనిచేయటానికి, యింకను మన State లో సరియైన వాతావరణం పుట్టలేదనే నా నమ్మకము. ఈ సంస్థలు స్వార్థపరుల చేతులలోలేకుండా విస్తార్థపరులకు అప్పజెప్పి తే బాగా పనిచేస్తవి. అంటే self interest తో పనిచేసేవారుండికూడదు. అప్పుడే యీ సంస్థలు అమోఘంగా పనిచేస్తవి. ఈ co-operative societies ను వృద్ధికితేవాలని ప్రభుత్వము ఉద్దేశించినట్లయితే, ముందు primary schools లోనూ, high schools లోనూ, colleges లోనూ యీ co-operation ను పాఠ్యభాగముగా పెట్టించి, విద్యార్థులకు co-operation అంటే యేమిటో, దాని ప్రయోజనములేమిటో నేర్పిస్తే, ఆది వారు ఆర్థము చేసుకోగలరు పౌరులకు యీ సంస్థల ఉపయోగము తెలియగలదు. అటువంటి నమ్మకము ప్రభుత్వానికి కలిగిన తరువాతనే యీ సంస్థలు నెలకొల్పితే యివి దిగ్విజయముగా పురోభివృద్ధి పొందగలవు. అందువల్ల యిప్పుడు ఉన్న co-operative societies ను అసి, ఒక కమిటీ ద్వారా దర్శాప్తు చేయించి, వాటిలోని లోపాలను సవరించి అటుపిమ్మట యీ సంస్థలు నడిపించితే మంచిది. ప్రభుత్వము యీ విషయములో నా సలహా పాటిస్తారని ఆశిస్తున్నాను. అంతవరకు యీ సంస్థలు ఆనమని ప్రభుత్వానికి విన్నవించుచున్నాను

అధ్యక్షులవారు నాకు మాట్లాడటానికి అవకాశ మిచ్చినందులకు వారికి నా కృతజ్ఞత తెలుపుతూ, యింతటితో నెలవు తీసుకుంటున్నాను

MR. SPEAKER:—The House will now adjourn for lunch and meet, for the convenience of the members, at 3 p.m. We will sit for half an hour more in the evening i.e., till 5-30 p.m.

The House then adjourned for lunch.

AFTER LUNCH 3 P.M.

MR. SPEAKER:—The House will now resume discussion on the motion of thanks to the Governor.

*Sri R. B. Ramakrishna Raju:—అధ్యక్ష మహాశయా, మనము యీ దినము గవర్నరుగారి భాషణగురించి చర్చిస్తున్నాము. ఈభాషణ గవర్నరుగారి ముఖతా వెలువడినా కూడా, యిందులో ఉన్నది ప్రభుత్వంవారి అభిప్రాయాలని మనకందరికి తెలిసినదే. మనము యిప్పుడు చేసేచర్చ కేవలము గవర్నరుగారివిగూర్చి చేసేచర్చ కాదనిన్నీ, గవర్నరు మెంటువారి ఉద్దేశ్యాలు, వారి పాలసీలు మొదలైన వాటిని గురించిన చర్చ అనేదికూడా మనకందరికి తెలిసిన విషయమే. అందువల్ల మనము యిప్పుడు యీచర్చ ఏవిధంగా జరగవలసిందిన్నీ గుర్తిస్తే, దీన్నిగూర్చి విశేషంగా చర్చచేయవలసిన అవసరంలేదని నాఅభిప్రాయము. గవర్నరు మెంటు ఏర్పడి ఏకొద్దిరోజులో అయింది. ఇప్పుడు మనకున్నట్లే ఎనిమిదిమంది మంత్రులలోనూ యిద్దరు తప్ప మిగతావారు కొత్తవారు. ఇందులో శ్రీ N. V. Rama Rao గారు అప్పవ్యవధిగా మద్రాసులో ఉన్నారు. వారు త్వరలో స్వస్థులై యిచ్చటికివచ్చి వారి కార్యభారము విర్వహించగలరని మీ అందరికీరకు ఉన్న

(Sri R. B. Ramakrishna Raju) [25th April, 1955]

అశిస్తున్నాను. మంత్రివర్గములో యిప్పుడువున్న శాసనసభ్యు యింతేనా, యింకా పెంచబడు తుండా, యింకా ఎవరెవరు వుంటారు, వారిశాఖలు ఏవేవి, అనే విషయాలు యింకా పూర్తిగా నిశ్చ యింపబడినట్లు లేదు. ఇటువంటి సందర్భములలో మన గవర్నరుచేసిన ఉపన్యాసము అంతయు మన మంత్రులయొక్క పాలసీలు, వారియొక్క ఉద్దేశ్యాలు తెలియవరచేదా, లేకపోతే కేవలము మధ్యకాలములో గవర్నరుగారు చేసిన పనులను గురించి తెలుపుచున్నదా అని తెలుసుకోవలసి యున్నది. పాపము, ఈ గవర్నరుమెంటు ఏర్పడి కొద్దిరోజులే అయింది.

The Hon. Sri B. Gopala Reddi:—పాపం.

Sri R. B. Ramakrishna Raju:—ఔను, పాపము: ఎందుకంటే, ఇంత త్వరగా యీనభను ఏర్పాటుచేయడము కూడా, ఒకవిధంగా వీరికి కష్టమేనని భావిస్తున్నాను. ఈమధ్య ముఖ్యమంత్రి గోపాలరెడ్డిగారు నాకు ఒకవుత్తరము వ్రాశారు. అందుకు నేను బదులు గూడా వ్రాశాను. అందులో “యిప్పుడు యీనభను ఏర్పాటుచేయడము మీకు కష్టమే, రాబోవు బడ్జటువిషయములో మీరందరూ కొంత ఆలోచించుకోవలసి వుంటుంది, మీపాలసీలు ఏమిటి, దేనిదేనికి ఎంతెంత డబ్బు కావలసివుంటుంది, మీ వృద్ధేశ్యాలు ఏమిటి, మీ ప్రణాళికలు ఏమిటి, యివన్నీ ఆలోచించబానికీ మీకు కొంతవ్యవధి కావలసి వుంటుంది గదా! ఇవన్నీ అవసరమే కాబట్టి, మీ యిష్టప్రకారము నభనుఏర్పాటు చేసుకోవచ్చును” అని వ్రాశాను. కాబట్టి యీ భాషణలో, ఏదో సూచనగా, కొన్ని కొన్ని రూపుప్రకారం విధిలేకుండా వుండవలసి వుంది కాబట్టి, వారు ఏవో కొన్ని విషయాలు చెప్పారు కాని, గవర్నరుమెంటువారి ఉద్దేశ్యములు సంపూర్ణంగా యిందులో పేర్కొనబడినవనిగావి, వాటిని గురించి విశేషంగా చర్చించవలసింది అనిగాని మనం ఆభిప్రాయపడము చాలా పొరబాటు అని నా ఉద్దేశ్యము. గవర్నరుగారి భాషణలోని విషయములు చెప్పినంతవరకు సమంజసముగా వున్నసా, లేక పొరబాటు ఏమైనా వున్నసా అన్నవిషయము మాస్తే చాలు అని నా ఆభిప్రాయము. గవర్నరుమెంటువారు చేయవలసిన విషయాలు అనేకములున్నవి. అవి చక్కగా ఆలోచించి, వారు చేయగలిగినటువంటి వాటిన్నీ టిని బడ్జటులో సమకూర్చి, వారు వుండగల యీ ఆయిదేండ్ల కాలవ్యవధిలోగా వారు ఏమేమి చేయగలరో అవన్నీగూడా బడ్జటుస్పీచ్లో వివరింపగా చెబుతారని అశిస్తున్నాను. అయితే ఈసందర్భంలో, ఒకవిషయము చెప్పవచ్చును. గవర్నరుమెంటువారి ఉద్దేశ్యాలు తెలియవరచి నవచ్చును వాట్నిగురించి చర్చ అవసరం లేదంటే, మీరు సవరణలు ఎందుకిచ్చారు అనేవిషయం రావచ్చును. త్వరలో బడ్జటు ఏర్పడుతుంది, బడ్జటుస్పీచ్ రాబోతుంది గనుక దేశాభివృద్ధి ననుసరించి ఏ ఏ ప్రణాళికలు అవసరమో అవి ఆలోచించేటప్పుడు సూచనప్రాయంగా నేనుచేసే సూచనలు ప్రభుత్వం గ్రహించవలసిందని చెప్పుటే నాసవరణల ఉద్దేశం. ఇక ఈపునన్యా సముపై చర్చించేముందు ఒక point of order కూడ. మన Communist పోక్షరుడు సుందరయ్యగారు లేవడీశారు. ఈ point of order లో పై ruling ఇవ్వబడినప్పటికిని ఎన్నికలగురించి చర్చించవచ్చునని సా ఆభిప్రాయము. Election commission వారు elections కు కావలసిన విధులను ఏర్పాటుచేసేవారు. అది వారికర్తవ్యంగా వున్నప్పటికీ కూడా వాటిని నడిపించింది మన గవర్నరుగారే. ఇవి చక్కగా నడిపించబడినవా, లేక అందులో

25th April, 1955] (Sri R. B. Ramakrishna Raju)

లోపాదున్నా, మనకు ఏదైనా కష్టాలు ఏర్పడినవా అనే విషయాలు పరిశీలించి చూస్తే, మనకు ఏఒక్క కష్టంగాని రూపుకువిరుద్ధంగాని కనబడలేదు. కాని మన సోదరుడు సుందరయ్యగారు చెప్పిన విషయాలలో నేను ఏమాత్రం వారితో ఏకీభవించను నామటుకు నేను ప్రభుత్వంపార్టీలో చేరినవాణ్ణికాదు. నేను కాంగ్రెసులో లేకుండా, స్వతంత్రుడుగానే ఎలెక్షనులో నిలిచి గెలుపొందాను. నేను ప్రభుత్వపార్టీలో లేనివాణ్ణి కాబట్టి, నేను చెప్పేవాటలు ప్రభుత్వ పక్షానికి సహాయకరంగా చెప్పుడములేదు. కాబట్టి నామాట మీరందరూ సంపూర్ణంగా విశ్వసించాలి. నాకు తెలిసి నంతవరకు, మచిలీపట్నం జిల్లాలో ఎలెక్షనులకు సంబంధించినంతవరకు ఏవిధమైన అకృత్యముగాని, ఎవరివల్లనూ వచ్చిందిగాని, అటంకములుగాని జరుగలేదు. నా ఎలెక్షను సక్రమంగా సవ్యంగా జరిగినది. ఇంకను నేను కాంగ్రెసుకు విరుద్ధంగానే ఎలెక్షను ప్రచారము చేశాను అటువంటివన్నీ గూడా కాంగ్రెసు మిత్రులవల్లగాని, అధికారులవల్లగాని, ఎవరివల్లనూ గూడా నాకెట్టి అటంకములుగాని కష్టములుగాని రాలేదు. ఇంతేకాకుండా నాకు పోటీగా Communist అభ్యర్థిగా వేయ్యి అనే ఆయన నిలబడ్డారు. ఆయన నాకు చాలా మిత్రుడు. నాకు కావలసినవాడు. అతడుగూడా చెప్పగలడు. అతనికిగూడా ఏవిధమైన కష్టముగాని, అటంకముగాని రాలేదని నేను గట్టిగా చెప్పగలను, కాబట్టి ఎలెక్షనులు చాలా సక్రమంగాను, సవ్యంగాను జరిగినవేగాని, అన్యాయమేమి జరుగలేదు. ఇందుకు నిదర్శనము ఎలెక్షనులు జరిగి ఎన్నోరోజులైనప్పటికిగూడా, యితరవంతు మన ఆంధ్రదేశమునుంచి ఒక election petition గూడా రాలేదు అని వింటున్నాను. అట్లా ఏదైనా వచ్చినవని నిరూపించగలిగితే, నేను నామాటను సవరించుకోవడానికి సిద్ధంగావున్నాను. అందువల్ల ఎలెక్షనులు సక్రమంగా జరిగినవని చెప్పటానికి అక్షేపణ ఎంతమాత్రము వుండదు. గవర్నరుచెప్పిన అన్ని విషయాలగురించి, “నేను చాలాసంతోషిస్తున్నాను” అంటే దానిని అందరూ సంపూర్ణముగా ఆమోదించవచ్చుననుకొంటాను. అందువల్ల వారికి మన అభివృద్ధిని తెలియపరచడములో తప్పేమీ లేదు ఎటువంటి అక్షేపణ వుండటానికి చోటులేదు. అయితే గవర్నరుగారి భాషణకు అభివృద్ధిని తెప్పటంలో తప్పేమీ లేదు, అన్ని విషయాలు ఒప్పుకోవచ్చునని చెప్పినప్పటికీ, మీరు సవరణ ఎందుకుపెట్టారు అని నన్ను మీరు ప్రశ్నించవచ్చు. భాషణలోని సంగతులకు నేను ఒప్పుకుంటున్నప్పటికీనీ, అందులో లోపాలు లేకపోలేదు. నేను ఒకేఒక సవరణ యిచ్చాను, గవర్నరు మన ఎలెక్షనులు జరిగే పందర్బాములో చాలాశ్రద్ధగా పనిచేసి, ఎన్నికలు సక్రమంగా నడిపించి నిర్వహించారు. గవర్నరుమెంటును పరిమిత స్థితిలోవుంచి, యిప్పుడు మన మంత్రివర్గము చేతులలో పెట్టారు. ఇకముందు యీ ప్రభుత్వాన్ని ఎలా నిర్వహించాలి అనే బాధ్యత, భారము అంతయు మన మంత్రిలదే. కాబట్టి మన గవర్నరు యంతవరకు ఎంతో జాగ్రత్తతో, శ్రద్ధగా పరిపాలనను నిర్వహించినందులకు వారిని నేను అభినందించక తప్పదు. సంపదనప్రజాశిక్షకు సక్రమంగాను, సవ్యంగాను జరచవలసిగాను ప్రోత్సహించిన పుస్తకాలు అచ్చువేయించి, గ్రామగ్రామాలకు పంపించి ప్రజలకు పంచిపెట్టించారు. అందులో ప్రజలు ప్లాను విషయములో ఎట్లానుకుడుతుకోవాలి అనే instructions విపులీకరించి ప్రజలకు సహాయపడ్డారు. ప్లాను కేడీలతో సహా పరిపాలనావిజ్ఞులు పరిపాలనని జరగాలి, అంటూ దేశమంతటా జిల్లా ప్లానులు, కాలాకా ప్లానులు ఎప్పుడెప్పుడు ఏవేది కావలసిందిన్నీ అచ్చువేయించి అందజేసింది మన గవర్నరుగారే. వారు యంతశ్రద్ధగా పనిచేసినందుకు వారిని అభినందించడములో తప్పేమీ లేదు. వారికి మన యొక్క కృతజ్ఞతను తెలుపవలసిన బాధ్యత మనమీద వున్నదని నేను విశ్వసిస్తున్నాను.

(Sri R. B. Ramakrishna Raju) [25th April, 1955]

ఇక నానవరణ విషయములో నేనొకమాట చెప్పదలచాను. గవర్నరుగారి భాషణలో ఎక్కడచూచినా “My Government” “My Government” అని వ్రాయబడుతున్నది. అంటే “నాగవర్నమెంటు” అన్నమాట. అయితే యిప్పుడు యిది “ప్రజాస్వామిక ప్రభుత్వమా”, “నియంతృత్వ ప్రభుత్వమా” అనే సందేహము కలిగింది. ఈమాటలు యిప్పటికి 8½ సంవత్సరములుగా, నేను యిదివరకు మద్రాసులో Legislative Council Chairman గా వున్నప్పటినుండి, వింటూంటే చాలా బాధపడేవాణ్ణి. మరల యిక్కడగూడ యివే మాటలు వినబడుచున్నవి. ఈ “My Government” అనేపదము యిదివరకు ప్రాచీనకాలంలో బ్రిటిషురాజ్యములో ప్రభువు దైవాంశసంభూతుడనే అభిప్రాయాన్ని అనుసరించి యీపదము ఉపయోగించ బడుతూండేది. ఇకను సీమలో ప్రభువు దైవాంశసంభూతుడు అని, ఆయనకు వంశ పరంపరగా రాజ్యానికి హక్కువుండడముచేత, ఆయన ప్రభువుగనుక ఆయన విషయములో యీ పదము వుపయోగించడము కద్దు. ఆయన ఒక్కడే అక్కడ రాజ్యము నిర్వహించక పోయినప్పటికినీ, మంత్రులు, ప్రజలచేత నియమింపబడిన వారైనా కూడా, ప్రభువే వారిని ఏర్పాటుచేసినట్లనూ, King's Government అనే అభిప్రాయముతో, ప్రభువు అక్కడికి వచ్చినప్పుడు “My Government” అని చెప్పట వాడుక అయినది.

అదేవిధంగా మనంకూడా “My Government” అని చెప్పవలసిన కారణం యేమిటి? ‘నావిష్టః పృథివీపతిః’ అనేది పాతకాలంనాటి మాట ఇప్పుడు విప్లువులేదు, పృథివిలేదు. రాజులు దైవాంశసంభూతులనే రోజులు మాదిరిగా యిప్పటికి గవర్నరుగారు ‘నాగవర్నమెంటు’ అనడం బాగులేదు. మన రాజ్యాంగవట్టం ఏర్పడిన తరువాత ‘మన గవర్నమెంటు’ అని చెప్పడం మీకు, మాకుగూడా గౌరవప్రదం అని నాఅభిప్రాయం. ఈ చిన్నవిషయం ముఖ్యంగా ఆమోదించినట్లయితే యీ నవరణతో గవర్నరుగారి భాషణపైన అభినందిన తీర్మానమును మనం ఆమోదించవచ్చు. రెండోది చాలా ఆందోళన కలిగించే విషయం. 10 రూపాయలలోపు శిస్తు రద్దువిషయం ప్రస్తుతానికి నిలిపేకాము అన్నప్పుడు నిరాశ, ఆకాభంగం కలుగచేస్తుంది. వ్యక్తిగతంగా నాకు ఆకాభావంవుంది. కేవలం పదిరూపాయల శిస్తు రద్దువల్ల గొప్పలాభం ఒరుగుతుందనిగాని రైతులు చాలా బాధపడుచున్నారనిగాని చెప్పడంలేదు. ఈప్రభుత్వంలో గత ప్రభుత్వం తాలూకు సంఠిని రెడ్డిగారు, సంఠీవయ్యగారు - రెండు సంఠీవులు - వున్నారు. ప్రాజులుపోకుండా వారు రైతులను కాపాడవచ్చు. ఈ పదిరూపాయల శిస్తు మాఫీగురించి నేను విన్నప్పుడు ఒక సంవత్సరం మాత్రం రద్దుచేస్తారేమో అనుకొంటిని. సంపూర్ణంగా land revenue తీసివేస్తారని తెలిసినప్పుడు చాలా ఆశ్చర్యపడితిని. ఎందుకంటే, యిందులో ఒకగొప్ప సూత్రమున్నది. నాపుడేకంలో నీటితీరువ అనేది, land revenue అనేది వుండకూడదు. అందరికీ income-tax వేయాలి. ఆదాయం మీద tax వేయాలి. ఖామి దున్నితమైన తీరువ కట్టవలసిన అవసరంలేదని నాఅభిప్రాయం. సంవత్సరానికి వచ్చిన వరుంబడిపై tax వేయాలి. మిగతా వృత్తులవారికి సంవత్సరానికి రు. 4,000 వరుంబడివరకు వున్నలేదు. అదేవిధంగా ఖామిదున్నేవానికి ఒకసంవత్సరం వంటి మరొక సంవత్సరం వండకు కనుక వచ్చే ఆదాయాలపైననే పన్ను వేయాలి. మినిష్టరుగారయినా సరే ఎవతయినా సరే నిష్కర్షగా నిష్పక్షపాతంగా యోచిస్తే సారిగ్రామాల్లో కష్టాలులేని రైతులు లేరనీ, అటువంటి రైతులపై తీరువవేయడం అన్యాయం అని అంగీకరిస్తారు. వ్యవసాయం చేసు

25th April, 1955] (SRI R. B. Ramakrishna Raju)

కొనే వారివైకూడ వ్యవసాయమునకయిన ఖర్చులుపోగా మిగిలిన వరంబడించిన ఆదాయపువస్తు వేయవలసి యున్నది అని నాయొక్క అభిప్రాయం. చిన్నచిన్న రైతులను విడిచిపెట్టాలి. ఈ అభిప్రాయాన్ని నునకెంచి వచ్చేజిద్దెట్టులో తగినమార్పులు చేయుదురని ఆశించుచున్నాను దేశాన్ని పోషల్విస్తు వ్యవస్థగా చూచిస్తామన్న ఆశయం సంతోషించగలిగింది. ఈమార్పు చాలా అవసరం. P.S.P. అయిన K L P అయిన కమ్యూనిష్టులయిన యీ ఆశయంతో సహకరించగలరని నమ్ముతున్నాను. నామట్టుకు నేను అందుకు సహాయంచేయగలనని తెలియజేస్తున్నాను. తరువాత, మన గవర్నరుగారి భాషలో గొప్పగొప్ప ప్రాజెక్టులను కడుతున్నారని చెప్పారు. కట్టవలసినదే. మాకు సంతోషమే. మాచిత్తూరు జిల్లాలోను - మాచిత్తూరు జిల్లావలెనే శ్రీకాకుళం, విశాఖపట్నం జిల్లాల్లోను నేను చూచినంతవరకు - ప్రజలు వంటలకు వర్షములమీద ఆధారపడుతున్నారు. అదైవ మాతృకలని, దైవమాతృకలని భూములు రెండురకాలు. దైవమాతృకలు దేవుడిచ్చే వర్షంపైన ఆధారపడేవి, అదైవమాతృకలనగా వర్షంతో నిమిత్తంలేవి. మాచిత్తూరుజిల్లా, విశాఖపట్నం, శ్రీకాకుళం జిల్లాలు దైవమాతృకలు. వంశధార, నందికొండ, తుంగభద్ర ఎగువకాలువలకు 2, 3 వందలకోట్లు ఖర్చుపెడతామని చెప్పినందుకు సంతోషిస్తూ, చిన్నచిన్న ప్రాజెక్టుల విషయం అశ్రద్ధచేయరాదని మనవి చేస్తున్నాను. జమీందారీలను ప్రభుత్వం తీసుకున్న తరువాత చెరువుల మరమ్మత్తు వెనుకపడింది. అందుచేత పెద్దప్రాజెక్టులతోపాటు చెరువుల మరమ్మత్తుకూడా చేస్తే యీ స్థితిలో సమస్తప్రజలకు ఉపకారం జరుగుతుందని, యీవిషయాలు వచ్చేజిద్దెట్టులో యోచించి ముఖ్యమైన యీసూచనలను గమనించి తగుమైన ఏర్పాటుచేయగలరని ఆశిస్తున్నాను.

Minor irrigation projects కట్టటకు గాను 10 కోట్లరూపాయలు కేటాయించారు. కాని details యివ్వలేదు. ఒకజిల్లావారు మాకేమి చేసినారని అడిగితే, యింకొకజిల్లాలో పనులు ముగించుకొని వస్తామంటే చాళిమురేడు. 10కోట్లు కాకుండా 11 కోట్లు కేటాయించి ప్రతి జిల్లాకు కోటి రూపాయలు చొప్పున ఖర్చుపెట్టి చిన్నచిన్న ప్రాజెక్టులు కట్టితే మీ పేరు, మీ కీర్తి కాళ్ళవరకు ముగా వుంటవి. ఇది special గా planning మంత్రిగారికి చేసేవివేతి. జమీందారీ యిలాకా లోని రైతులు చాల బాధలు పడుతున్నారు. ప్రభుత్వము జమీనులను తీసికొన్నది. ఈ జమీందారీ యిలాకాలోని ప్రజలు తగిన సదుపాయాలరేక, జీవయాత్రకు కావలసిన సామాన్యసౌకర్యాలు కూడ లేకుండా బాధపడుతున్నారు. అలాంటి సందర్భములో జమీందారీ యిలాకాలోని వారిని గవర్నమెంటు యిలాకాలోని వారితో సరిపోల్చి చూచటం సమంజసముకాదు. జమీందారీ యిలాకా వారికి ప్రత్యేక సౌకర్యాలు కలుగజేయవలెను, వారు త్రాగుటకు నీళ్లులేని పరిస్థితిలోవుంటే బావులు త్రవ్వడానికి అయ్యే ఖర్చులో వారు సగముయివ్వాలని కోరడము న్యాయముకాదు. గ్రామ ప్రజలకు ముఖ్యంగా కావలసినదీ రోడ్లు. రోడ్లు అంటే కంకర రోడ్లు కాకపోయినా గ్రామ గ్రామ మునకు రానుపోను తగిన బాటలైనా వుండవలెను, ఈవిషయాన్ని మన ప్లానింగు మంత్రిగారు గమనించి జమీందారీ area లో special గా ఇటువంటి సౌకర్యాలను ఏర్పాటుచేస్తారని వారిని ప్రార్థిస్తున్నాను. తరువాత మునిసిపాలిటీలలో నీటి సౌకర్యాలకుగాను కోటిరూపాయలు, ఏర్పాటుచేశామని గవర్నర్ గారు తమ ప్రసంగములో చెప్పారు. ఐతే గ్రామాలలోకూడా నీటి సౌకర్యాలకుగాను ఏర్పాట్లు జరుగవలసి ఉన్నదని ప్రభుత్వమువారు గమనించవలెను. గ్రామాలలో నీటి సౌకర్యాలు మునిసిపాలిటీలలోకంటే అధ్వాన్నముగావున్నాయి, మునిసిపాలిటీలలో కూడ నీటి సౌకర్యాలేమింక

(Sri R. B. Ramakrishna Raju) [25th April, 1955]

బాగులేవు. తిరుపతిలో జనాభా విశేషముగా పెరుగుతున్నది. ఆ పట్టణములో ఇప్పుడుండే నీటి సౌకర్యాలు చాలవు. పట్టణాలతోబాటు గ్రామాలలోను పంచాయితీలలోను ప్రత్యేక నీటిసౌకర్యాలు చేయడానికి తగిన ఏర్పాటుచేసి వాటికి కావలసిన ధనము కేటాయింపుచేస్తారని ఆశిస్తున్నాను. ఇక scheduled castes కు, tribes కు ప్రత్యేకమైన అసౌకర్యాలు బాధలు వున్నాయి. ఉమ్మడి మద్రాసు రాష్ట్రములో scheduled castes కుగాను కోటి రూపాయలు కేటాయించామని చెప్పారు. ఆ కోటి రూపాయలు ఏలా ఖర్చుబండ్లో నాకు తెలియదు. సంజీవయ్య గారికి తెలుసు. ఒక కోటి ఖర్చుచేసి కూడా మూజిల్లాలో మాగ్రామానికి ఏమీ సౌకర్యాలు చేయించి వది చూడలేదు.

The Hon Sri B. Gopala Reddi:—పోయిన సంవత్సరము 76 లక్షల రూపాయలు ఖర్చు అయింది.

The Hon. Sri Kala Venkata Rao:—ఇప్పటికి 270 లక్షలు ఖర్చుఅయింది. ఈ సంవత్సరము 50 లక్షలు కేటాయించబడింది.

Sri R. B. Ramakrishna Raju:—70 కోట్లు ఖర్చు పెట్టమని నా ఉద్దేశము. నేను పోయినచోట్ల డబ్బు ఏవ్రకారంగా ఖర్చుపెట్టారో గ్రామాలలో కనబడనే కనబడదు. మీరు యెంత ఎక్కడ ఖర్చుచేశారో చెప్పవలసివుంటుంది. నా నియోజకవర్గ గ్రామాలలో తిరిగినాను. ప్రతి గ్రామములోను నీళ్లులేవు. ఖర్చుచేశామంటే ఏమిలాభము? ఎట్లా ఖర్చుచేశారు? మూజిల్లా గ్రామాలలో తిరగండి. నీటి సౌకర్యాలు చేయించమని అడుగుతున్నాను. డబ్బు ఖర్చుపెట్టింది ఎక్కడ?

MR. SPEAKER:—The hon. Member will please address the Chair.

Sri R. B. Ramakrishna Raju:—I am sorry, Sir. I was giving that advice to my friend, but I forgot it myself. (laughter). ఇప్పుడు schedule castes దగ్గరపోయి మనఉద్దేశాలు చెప్పేటప్పుడు వాండ్లు అడిగేప్రశ్నలకు జవాబు చెప్పలేక పోతున్నాము. మాకు ఏమిచేశారని అడుగుతారు. వాండ్లతో మాట్లాడుట చాల కష్టము. మీకు కూర యీ అనుభవముంటుంది. ప్రతివారు అనుభవించారు. ఎన్నికలలో కమ్యూనిస్టుల ప్రచారంవల్ల హరిజనులు మోసపోతుండా చేయడానికి ఎంత బాధపడినామో మనకు తెలుసు. ఆరవేతిలో వెతుంతము చూసిస్తామనే కమ్యూనిస్టు ప్రచారానికి హరిజనులు లోసుకాకుండా చేయడానికి మనము ఎన్ని బాధలుపడింది తెలుసు సామాన్యమైన యీ చిన్న విషయాలగురించి క్రద్దపహించి వారలకు కావలసిన సౌకర్యాలుచేస్తే బాగుంటుందని నా ఉద్దేశము.

Sri A. Kaleswara Rao:—మానసియ అధ్యక్ష, శ్రీ రాజేశ్వరరావు గారు, ఇతర గౌరవనీయులు నెలవిచ్చినట్లు గవర్నరుగారి ప్రసంగం ప్రస్తుత ప్రభుత్వముయొక్క అవిప్రాయాలను తెలుపుతున్నది. ఇది సాంప్రదాయం అని మనకందరికి తెలిసినదే. కాని మంత్రివర్గం వారు నెలవిచ్చినట్లు, కొద్దిరోజుల క్రితమే వారు అధికారంలోకి వచ్చినారు. వారు పాలనలను నిర్వహించడానికి కార్యక్రమం వేయడానికి తగిన అవకాశం లేకపోయింది. జూన్ నెల మధ్య

25th April, 1955] (Sri A. Kaleswara Rao)

భాగంలో కర్నూలు వస్తాము అని అందరూ అనుకున్నాము. ఆకస్మికంగా ఏప్రిల్ 22 వ తేదీన అనెంట్లినమానేళం అవుతుందని ప్రకటించబడేవరకు మాకు ఎవరికీ తెలియదు. గవర్నరుగారి address అంటే ఇప్పటివరకును ముఖ్యమైన విషయాల కోర్డినేషన్ తయారు చేయబడుతుంది. ఇందులో దైనందిన పరిపాలనకు సంబంధించిన ప్రతివిషయం, ప్రతిజిల్లాకు సంబంధించినవి, ప్రతిమునిసిపాలిటీకి సంబంధించినవి లేవు అని అందుకు విచారం తెలియచేయ నక్కరలేదు. గవర్నరుగారి address వున్నంతవరకు ఆకర్షణీయంగా ముఖ్యమైన విషయాల గురించి చక్కగా వివరంగా చెబుకోవా, లేదా అనే విషయం గమనించాలి. నాభిప్రాయం చక్కగా చెబుతుందనే, అందులో ఇప్పుడు ప్రపంచంలో హిందూదేశానికి ప్రఖ్యాతిగల ఒక విషయం ఉన్నది. సోవియట్ రష్యాలో 1917 లో రెవల్యూషను వస్తే 1934 వరకు పంచవర్ష ప్రణాళిక ఏర్పడలేదు. స్టాలిను వచ్చి పంచవర్ష ప్రణాళికను పెట్టాడు. సోవియట్ రష్యాకు ఖ్యాతి వచ్చింది దానివల్లనే. మనకూడా సోషలిస్టు సమాజ స్థాపనకే పూనుకున్నాము. మనం 1947 లోనే స్వాతంత్రం తెచ్చుకున్నప్పటికీ ప్రథమ పంచవర్ష ప్రణాళికను, ద్వితీయ పంచవర్ష ప్రణాళికను ఏర్పాటుచేసుకున్నాం. ఇవి అన్నీ మహాత్మాగారు. ఇతర దేశాలనుంచి వచ్చి చూసేవారు హిందూదేశం అభివృద్ధి చెందుతోందని ప్రశంసిస్తున్నారు. మనం చేస్తున్నదంతా సామ్యవాద సమాజస్థాపనకే; capitalist countries లో ఇటువంటి స్థానింగువుండదు. అక్కడ ఆర్థికవ్యవస్థ వ్యక్తులచేతుల్లో వుంటుంది. ఇక్కడ ప్రభుత్వం అన్నీ తీసుకుంటుంది. ప్రతిపాలనీ ఆరోగ్యం, విద్య, వైద్య అన్నీ ప్రభుత్వంచేతుల్లో వుంటాయి. వాటినిగురించి గవర్నరుగారి address లో వుండడం చాలా ప్రశంసనీయంగా వున్నది. సుందరయ్యగారు విశాలాంధ్ర విషయం చెప్పారు. వారు చెప్పినదానితో నేను పూర్తిగా ఏకీభవిస్తాను. ఆంధ్రరాష్ట్రం వచ్చింది కాని మనకోరిక పూర్తికాలేదు. విశాలాంధ్రవస్తే మనకు సర్వ సౌకర్యాలు వస్తాయి. ఆంధ్రజాతికి తగ్గే పేరు ప్రతిష్ఠలు వుంటాయి. ఆంధ్రరాష్ట్రం పారిశ్రామికంగా అభివృద్ధి చెందలేదు. చాలా గొప్పనదులు వున్నాయి. రుషీకుల్య మొదలుకొని స్వర్ణముఖి వరకు అనేకనదులు వున్నాయి. మనది వ్యవసాయక భూభాగం అందువల్ల మనకు irrigation projects, Hydro electric projects ముఖ్యమైనవి. వాటివిషయంలో చాలా పనిచేశారు. ఆంధ్రరాష్ట్రం ఏర్పడినప్పటినుంచి సంజీవరెడ్డిగారు ఉప ముఖ్యమంత్రిగావుండి చేసిన కృషిని అభినందిస్తున్నాను. మాచిండ్, నందికొండ, తుంగభద్ర హైలెవెల్ ఛానల్ ఇవన్నీ తీసుకువచ్చారు, తరువాత అనేక చిన్న చిన్న ప్రాజెక్టులు తీసుకువచ్చారు. నందికొండ విషయంలో పెద్దపరిశ్రమ వున్నది. ఇంతవరకు స్వాతంత్రం వచ్చినాక మనకు ఒక ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టు లేదు. విశాలాంధ్రావుంటే సత్వరంగా వచ్చివుండేది. మొట్టమొదటి రామసాదసాగరం వచ్చింది. తరువాత కృష్ణా పెన్నార్లు వచ్చింది. దానిక్రింద కృష్ణానదీజలాలూ చెంగల్పట్టు, ఉత్తర ఆర్కాటు జిల్లాలకు తీసుకువెళ్లే ప్రయత్నం జరిగిందని ఆందోళన లేవదీయడం జరిగింది. తరువాత నందికొండ వచ్చింది. ఇది విశాలాంధ్ర ప్రాజెక్టు అని నేను మనవిచేయుచున్నాను. కృష్ణా, గోదావరి, శబరి ఇవన్నీ మనకు వారికి సరిహద్దులు. ఒకే గవర్నరుమెంటు లేకపోతే పంచవర్ష అన్నీ అలస్యం అవుతున్నాయి. ఈ ప్రాజెక్టు దక్షిణహిందూదేశంలో పెద్దదిమాత్రమే కాకుండా ప్రపంచంలోనే పెద్దదని నావశ్యాకం. 89 లక్షల ఎకరాలవరకు సాగులోనికి వస్తుందని విన్నాను. కాబట్టి యది ప్రపంచంలోనే పెద్ద ప్రాజెక్టు అవుతుంది. దానిని తీసుకువచ్చినందుకు ప్రభుత్వాన్ని అభినందిస్తున్నాను. విశాలాంధ్రగురించి

(Sri A. Kaleswara Rao) [25th April, 1955]

ఎందుకు చెప్పలేదు అంటున్నారు. ఇప్పుడు చెప్పవలసింది ఏమివున్నది? ఆంధ్రగవర్నమెంటు, ఆంధ్రలోని అన్ని రాజకీయ పక్షాల ఎట్టి అభిప్రాయభేదం లేకుండా విశాలాంధ్ర కావాలని కోరాం. తెలంగాణలో క్లిష్ట పంతులు విశాలాంధ్రకు అనుకూలంగా వున్నారు. $\frac{1}{4}$ వంతుమాత్రం తెలంగాణ వేరేవుండాలి అని అన్నాడు. చాందా, బస్తరు, ఒరిస్సా ఆంధ్రులు, మైసూరు ఆంధ్రులు అంతరూ విశాలాంధ్ర కోరారు. కాని ఒక్క తెలంగాణ కోరలేదు. సాక్ష్యం ఇవ్వడానికి నేను ఫజిల్ అలీ కమీషనరీ దగ్గరకు వెళ్లాను. ఫజిల్ అలీ కమీషనరీ పోర్టు జూనెలాఖరుకు వస్తుంది అనుకుంటున్నాను. రాకపోతే ఏమిచేయాలో తరువాత చూద్దాం. ప్రకాశం, సంజీవరెడ్డిగార్లు - అందరూ ఆంధ్ర నాయకులు విశాలాంధ్రకు commit అయినవారే. కమ్యూనిస్టు పార్టీకన్న తీవ్రంగానే విశాలాంధ్ర గురించి చెప్పాము. విశ్వవిద్యాలయాల్లో తెలుగుపెట్టాలనే విషయంలో, పరిపాలన తెలుగులో జరగాలనే విషయంలో అభిప్రాయభేదాలులేవు. పీటీఎల్ల అసంతృప్తి తెలియజేయవలసిన పని లేదు. Land reforms గురించి పెద్దగా చెప్పారు. పోషలిష్టు పార్టీవారు ఈనామూలు గురించి చెప్పారు. చాలా వెద్దచిక్కులతో కూడుకున్న legislation ఇది. వాటిని తప్పకుండా చేస్తారు. కమిటీవారు విచారిస్తున్నారు; వారి రిపోర్టు వచ్చిన తరువాత legislation చేయవచ్చు. నేను urban municipality నుంచి వచ్చిన పభ్యుణ్ణి. ఇంతసంపూర్ణంగా municipal members ఒకరిద్దరు వున్నారేమో నాకు తెలియదు. విజయవాడ మనకు cultural and political capital గా వుంటున్న పట్టణం. కాని ఆక్సరడోమల ఎక్కువగా ఉన్నాయి. వీళ్లకూడా ఇప్పుడు కొరతగా వున్నాయి. విజయవాడ మురికినీటి పారుదల స్కీము విషమై శ్రద్ధతీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. బందరు రేవును అభివృద్ధి చేస్తాము అంటున్నారు. చాలా సంతోషం. ఇంకా అనేక minor ports వృద్ధిచేయాలని కోరుతున్నాం. హరిజనులకు ఇండస్ట్రీలు ఇస్తామని సూచించారు. కొంతమంది గవర్నమెంటు పోరంబోతులు ఆశ్చర్యపడుతున్నారు. పట్టాలు ఇవ్వడానికి కొంతమంది దగ్గర డబ్బుతీసుకున్నారు. వీళ్లకు పట్టాలు ఇవ్వడంలేదు. ముఖ్యంగా urban areas లో ఇటువంటివి చాలా వున్నాయి. Labour co-operative societies ఇక్కడ పనిచేయడం లేదు. రైతులకు సక్రమమైన వర్టీలపై అప్పులు ఇచ్చుటకు సహకారసంఘాలు ఉన్నప్పటికీ సక్రమంగా పనిచేయటంలేదు. Labourer co-operative societies స్థాపించే విషయంలో ప్రత్యేక శ్రద్ధ పహించాలని సహకారశాఖ మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

ధాన్యం లక్షీవతిగారి యాజమాన్యం క్రింద పనిచేసిన ఆయుర్వేద కమిటీ రిపోర్టు ప్రభుత్వం వారు జాగ్రత్తగా పరిశీలించాలని కోరుతున్నాను. అన్ని విషయాలలోను ప్రధానమంత్రి, ఆర్థిక మంత్రి ఆయన గోపాలరెడ్డిగారు బడ్జెటు సెషనులో చెబుతారు. అప్పుడు మనం ఇంకా చెప్పడానికి అవకాశముంటుంది.

చదిరాపాయల శిస్తు మాప్ చేశామన్నప్పుడు, చాలా ఆకర్షకపద్ధతులు. నేను సంతోషించి వ్యక్తికలవారిని అభినందించలేదు. ఎందువల్లనంటే ఏ గవర్నమెంటైనా బడ్జెటును గమక కుదుర్చుకొన లేకపోతే, ఆ గవర్నమెంటు చిరకాలము ఉండలేదని శ్రీరామకృష్ణరాజుగారు నెలవిచ్చింది విజయం. Uneconomic holdings కు వచ్చు ఆక్సరలేదనే నిర్ధారణమవుతోంది. నేను అట్లా ది. పి. రో చదివాను. అప్పుడే agricultural income-tax పేరీ చానికి తగినట్లునంది.

[25th April, 1955]

(Sri A. Kaleswara Rao)

అదాతెచ్చి income సరిజేస్తేనే అది సరిపోతుంది, కాని ఎవడి చేయకుండా పదిరూపాయల శిస్తు మాఫ్ చేయడమనే బటువంటిది చాలా పొరపాటు. పక్షలాటి కమీషన్ దగ్గరకు వచ్చినప్పుడు, “మా బడ్జెట్ ఎట్లా తుదుర్చుకొంటున్నాడు.” అని అడిగారు. వాంఛగారు వచ్చినప్పుడు 5 కోట్లు లోటుఉంటే, విశ్వనాథంగారు 3 కోట్లకు దింపారు. ఈ బడ్జెట్ విషయం వారు ఎందుకు అడిగారంటే తెలింగాణా బడ్జెట్ సరిపోదు అని, అది అర్థికంగా నిర్వహించగలిగిన రాష్ట్రముకాదు అని చెప్పాము. అయితే విశాలాంధ్రలో ఎట్లాచేస్తారు మీ బడ్జెటు అని అడిగారు. కనుక బడ్జెటు పిషయములో మీరం దరు తోడ్పడి దానిని కుదర్చవలసిన అవసరమున్నది అది సరిగా కుదిరించితే ఈ పదిరూపాయల కేసు ఇంకా ఎక్కువగా ముఫీచేయవచ్చు. ఇప్పుడైనా ఈ పదిరూపాయల శిస్తు మినహాయింపు postpone చేస్తున్నామని అన్నారేగాని. అట్లే ఉంచుకామని చెప్పలేదు. మన ఆర్థిక సరిస్థితిని కుదుర్చుకొనేంతవరకే ఈ విధంగా చేయవలసి యుంటుంది. కనుక, దీనిని సమ్యకంజరు అంగీకరించ వలసియున్నది ప్రభుత్వము ఈ విధంగా ఇప్పుడు చేయక తప్పదు. కనుకనే ధైర్యంగా శిస్తు మినహాయింపు రద్దును తీసుకువచ్చింది. ఇప్పుడు 148 మంది కాంగ్రెస్ సభ్యులున్నటువంటి ప్రభుత్వము ఈ మాత్రంపని ధైర్యంగా చేయలేకపోతే, ప్రజలకు సరియైనటువంటి lead ఇవ్వలేకపోతే ఎట్లాగుంటున్నాను. The Government is not worth anything ఇదికూడ కేవలం బడ్జెటులోటును పూర్తిచేసుకొనేందుకు చేయబడినదేగాని మరేమికాదు. కనుక సమ్యకంజరు దీనిని అంగీకరించవలెనని కోరుతూ ఇంతటితో విరమిస్తున్నాను.

Sri Pragada Kotaiah.—అధ్యక్ష, ఆంధ్రప్రజలను చాలాకాలంగా కలవరపెడుతున్నటువంటి నందికొండ ప్రాజెక్టు, వంశధార ప్రాజెక్టు, తుంగభద్ర ఎగువకాలవ విషయంలో 4, 5 మాసాలుగా గవర్నరు, అంకకు పూర్వము ఉన్నటువంటి ప్రభుత్వము శ్రద్ధతీసుకొని, వీటిని ఒక నిర్మాణవళకు తీసుకొని వచ్చుటకు సహాయపడినందుకు ఆంధ్రప్రజలందరూ కూడ హర్షిస్తారనుటలో సందేహంలేదు. కాని ఒక విషయంలో కొంత బాధ కలుగుతున్నది. సన్నకారు రైతులకు పదిరూపాయల శిస్తు భారాన్ని తొలగిస్తామని, ఏ ప్రజలు అడుగక పూర్వమే, పాతప్రభుత్వము నిర్ణయం చేసింది. ఈ నిర్ణయాన్ని అమలు జరుపడంలో చాలా చిక్కుననువ్వలు ఉన్నమాట నిజమే. అర్థికంగా లోటు ఉన్న ఈ రాష్ట్రంలో ఇప్పుడు పెను వెంటనే సన్నకారు రైతులకు ఆ సౌకర్యాన్ని కలిగించడానికి సావకాళమున్నదా, లేదా అని ఆలోచించినప్పుడు, లేదు అనే సమాధానం వస్తుంది. దానిలో సందేహంలేదు. కాని అంత మాత్రంచేత, ప్రత్యేక పరిస్థితులలో పోయిన కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వము చేసిన నిర్ణయాన్ని ఈ కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం పెనుకపట్టిడం అంత సరికాదు. అందువల్ల అన్నిటియాన్ని అమలు పర్చడంలో వచ్చే లోటును భరించేసుకోడానికి అవసరమైనటువంటి సూచనలుకూడ ఈ సభ ముందు పెట్టి, ఈ సభవారి ఆమోదననుపొంది, సన్నకారు రైతులకు తప్పకుండా ఆకొద్దిపాటి సౌకర్యము నైనా కలుగజేయడానికి పూనుకోవలెనని నేను విజ్ఞప్తిచేస్తున్నాను.

చేనేక పరిశ్రమను గూర్చి గవర్నరుగారి ప్రసంగంలో ఒక చిన్న para ఉన్నది. ఇంకాలో 53-54, 54-55 సంవత్సరాలకు చేనేక పరిశ్రమాభివృద్ధితై 30 లక్షలరూపాయలు ఇండియా ప్రభుత్వము ఇచ్చినట్లు చెప్పబడినది. అందులోనుంచి ఈ రెండు సంవత్సరముల

(Sri Pragada Kotaiah)

[25th April, 1953]

కాలములో 50 లక్షల రూపాయలు మాత్రమే ఖర్చు చేయబడింది, 20 లక్షలు మిగిలిపోయింది. అసలు ఈ 80 లక్షల రూపాయలు ఏవిధముగా ఖర్చు పెట్టబడుతున్నది అలోచించవలసి యున్నది. ఇందులో నూటికి 80 వంతులు అప్పులుగా ఇవ్వబడుతున్నదేగాని, బయట ప్రచారం సాగుతున్నట్లు సరాసరి చేనేతవారికి ఏదో విరాళాలుగా ఇవ్వబడుతున్నది కాదు. ఇవి సహకార సంఘాలకు అప్పులుగానో లేదా, నూలుమిల్లులకు అప్పుగానో, లేదా బట్టల అమ్మకంలో rebate గానో ఇవ్వ బడుతున్నది. అందువల్ల సహకార సంఘాలలో చేరిన కొద్దిమందికి మాత్రమే దీనివల్ల ప్రయోజనం కలుగుచున్నది కాని సహకార సంఘాలకు ఈ cess ప్రాజాభికలవల్ల కలిగిన ప్రయోజనం లేదు. ఈ విషయాన్ని ప్రభుత్వదృష్టికి గత రెండు సంవత్సరాలుగా తీసుకువస్తున్నప్పటికీ ప్రభుత్వ విధానంతో మార్పు కనిపించడంలేదు. ఈ ప్రభుత్వము తమ విధానాలనుగూర్చి భయపడవలసిన అవసరంలేదు. ఎందుకనగా, అన్ని రంగాలలో సాధించవలసినటువంటి అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు, ఏమిటో స్పష్టంగా నిర్వచించినమీదటే ఈపార్టీ అన్నికల్లో నిలబడడం, ప్రజల అభిమతాన్ని చూరగొనడం అధిక సంఖ్యాకులుగా ఈశాసనసభను అలంకరించడం జరిగింది. మన manifesto లో చేనేత పరిశ్రమను గురించి రెండు మూడు విషయములు స్పష్టంగా చెప్పాము. చేనేత పరిశ్రమకు బట్టల యంత్రాల పోటీనుంచి రక్షణకల్పించుటకై చేనేతకు చీరలు, దోవకులు తేటాయిండానికి ఈ ప్రభుత్వం కృషి చేస్తుందని చెప్పబడింది. రెండవది బట్టల యంత్రాలవారికి నూలు చాలా సరసంగా గిట్టుబాటు అవుతున్నది. కాని చేనేతవారికి నూలు కాలించె, చాలా ఖర్చులు లాభాలు చేర్చబడుతున్నాయి. మిల్లులకు గిట్టేధరలకు చేనేతవారికి గిట్టేధరలకు ఒక నూలు లోనే నూటికి 25 రూపాయలుతేడా కనిపిస్తున్నది, ఈ తేడా తగ్గించడానికి చేనేత పారిశ్రామికులు చాలాకాలంగా ఒక సూచనచేస్తున్నారు. గ్రామాలలో అనువైన అభివృద్ధికరమైన చిన్న చిన్న వరుగు సాధనలు ప్రవేశపెట్టి చేనేతవారికి సరసంగా అందేట్లు చూడవలసినదని కోరాడు. ఇదికూడ అన్నికలలో బాహుళ్యంగా చెప్పడమేకాకుండా మన manifesto లో అంగీకరించిన విషయం కనుక ఈరెండు విషయాలు గురించి మన ప్రభుత్వము తగిన శ్రద్ధతీసుకొంటుందని నేను అశిస్తున్నాను.

అన్నిటికంటే ప్రధానమైన మరొక విషయమున్నది. ప్రభుత్వంచేతులో ఆరుమాసాలుగా విత్తానంద కమింగ్ కమిటీరీపోర్డు (Textile Enquiry Committee) ఒకటి ఉన్నది. ఆ రిపోర్డులో ప్రమాదకరమైనటువంటి సూచనలున్నవి. బట్టలయంత్రాలు ఒకప్రక్కన, చేతి మగ్గులు ఒకప్రక్కన బ్రతకడానికి అనువైన మార్గాలను సూచించవలసినదని ఇండియా ప్రభుత్వము కోరి ఆ కమిటీని నియమిస్తే, వారు 1½ సంవత్సరంపాటు దేశం మొత్తంతిరిగి 40 పేజీల కరవత్రాన్ని అందజేశారు. గత 150 సంవత్సరాలుగా వరాయి ప్రభుత్వములో దేశములో బట్టల యంత్రాలు ఎంతవయత్నం చేసినా చేనేత అనేపీడ విరుగడకాలేదు. దానిపీడ విరుగడ చేయడానికి ఒకమందు కనిపెట్టాలని కమిటీ అలోచించి ఈ చేనేతమగ్గులస్థానే power మగ్గులను నెలకొల్పాలని ఒకచిట్కా సూచన చేశింది. ఈ సూచననుచూచి, సుప్రసిద్ధ రాజకీయవేత్త రాజగోపాలాచారి గారు అవినీతరత కాంగ్రెస్ కమిటీ కార్యదర్శి, శ్రీమన్నారాయణ అగర్వాలా ఇంకా దేశంలో అనేకమంది ప్రముఖులు ఈ కమింగ్ కమిటీ నిఫాత్తులను గురించి విమర్శించి వాటిని అమలు

25th April, 1955] (Sri Pragada Kotaiah)

పరచటానికి పీలులేదని చెప్పారు. చేనేతవారికి రక్షణయిచ్చే నిమిత్తం వీరలు ధోవతులు కేటాయించి నూలు ఉత్పత్తికోసం చిన్నవరుకు సాధనలు ప్రవేశపెట్టాలనేది ఈవేగ్ దేశం మొత్తం మీద అందరు అంగీకరించినటువంటి విషయం. ఆరుమాసాలుగా ఈ కమిటీరిపోర్టు ప్రభుత్వం చేతుల్లో ఉన్నప్పటికీ దానిపైన ఆంధ్రప్రభుత్వము ఏమిచేసిందనేది ఇంతవరకు తెలియదు.

మన గవర్నరుగారు 4, 5 మాసాలుగా అనేకవిషయాలలో ప్రత్యేక శ్రద్ధ తీసుకున్నారని వ్యవసాయం తరువాత అతి ప్రధానమైనటువంటి చేనేతపరిశ్రమ విషయములో వారు యిత నిరాదరణ ఎందుకు జూపించారో అర్థము కావడములేదు. ఈ చేనేత విషయాలలో గవర్నరుగారు వారి ప్రసంగంలో ఏమీచెప్పలేదు. కాబట్టి ప్రభుత్వం ఈ విషయంలో ఒక నిర్ణయానికి వచ్చి వుంటుందని నేను అనుకోవడము లేదు. కాని బంజరుభూములు పంపకము విషయంలో కొంతవరకు ప్రభుత్వము నిర్ణయానికివచ్చినట్లు కనిపిస్తున్నది. పోయిన కౌన్సిలసభలో బంజర్లను ఉచితంగా పంచాలని ఏకగ్రీవంగా తీర్మానం చేసింది. దాన్ని అమలుపరచడానికి అప్పటి ప్రభుత్వము నిష్కణముచేసిన వెనువెంటనే నందికొండ వ్యవహారము వచ్చేటప్పటికి, బంజర్లసంగతి నిలిపివేశారు. ప్రాజెక్టు ప్రాంతాలకు సంబంధించిన బంజర్ల సంగతిగూడా నిలిపివేయబడ్డది. మా గుంటూరుజిల్లాలోని తొంపేరు ప్రాంతంలోవున్న బంజర్లవిషయంలో అవతలి drainage improve కాబడ్డది కాబట్టి, అక్కడవున్న బంజర్ల పంపకము నిలిపివేయవలసిన అవసరం వుంటుందని నేను భావించలేదు. ప్రభుత్వమువారు ఒకవర్షాయము ప్రత్యేకంగా ఒక జి. ఓ. ను ప్యానుచేసి, అందుకుగాను సిబ్బందినివేసి యీ బంజర్లను పంపకము ప్రారంభించేశారు. సుమారు ఒక వెయ్యి ఎకరాలవరకు పంపకము అపివేశాకు. ఈవిధంగా నిలిపివేయడానికి కారణము ఏమి అని విచారించగా, ఈభూములకు మార్కెటురేటు నిర్ణయించి అటుతరువాత యిచ్చుటకు, ఈభూముల పంపకమును నిలిపివేయుటకు వుత్తరువులు పంపారని తెలిసింది. కాని టూరొంపేరు బంజర్ల విషయములో అలాంటి మార్కెటురేటు పనులుచెయ్యడమనే సమస్య తెచ్చిపెట్టినట్లయితే చాలా చిక్క సమస్యలకు అవకాశములు ఏర్పడుతవని మనవిచేస్తున్నాను. కాబట్టి పెనుకటి ప్రకారముగా రొంపేరు బంజరుభూములను పేదవాళ్లకు వుచితముగా పంచవలసిందిగా ప్రభుత్వాన్ని అర్థిస్తున్నాను.

*Sri S. Vemayya:—అధ్యక్ష, ఈరోజున మనముందరవున్న గవర్నరు ఉపన్యాసం మీద వచ్చిన అభివృద్ధి తీర్మానము పైజరిగే చర్చలో యీ తీర్మానము బలపరచి అభివృద్ధిచటానికి బదులు, నేను వ్యతిరేకించవలసి వున్నదని భావిస్తున్నాను. మొట్టమొదట యీ తీర్మానము తీసుకొనివచ్చిన సానోదర పక్షుడు శ్రీరాజేశ్వరరావు చాలా విషయాలు చెప్పారు. ప్రభుత్వవిధానాన్ని అనేకవిధాలుగా వారు పొగడడము చూడగా నాకు భారతములో ఒకవిషయము జ్ఞాపకము వచ్చింది. అంటే, ఒక మనిషిని పొగడేటప్పుడు ఒకనాలుక చాలదు.

(వయ్యవలయు నూరు । ప్రయ్యలుగాగ

అప్పుడుగాని చాలదు । అపనిబొగడ ॥

అనేవిధంగా వారు ప్రభుత్వాన్ని పొగడారు. అయితే అనేక విషయాలలో వారు చెప్పినదానికి నేను జవాబు చెప్పడముకాదు గాని, యిప్పుడు మనం ఈ అభివృద్ధి తీర్మానం వర్ధిస్తున్న సమయములో బంజర్లపంపక సమస్యతీసుకున్నప్పుడు అది వివరముగా చెప్పవలసి వుంటుంది.

(Sri S. Vemayya)

[25th April, 1955]

మొట్టమొదట penalties సమస్య గందరగోళముగా వున్నది ఈ విషయము నాకు అనేక వృత్తరమలగుండా వస్తున్నది. జమాబంది కాలములో యీ పెనాల్టీలు తీసివేయమని అర్జీ పెట్టుకుంటే, జమాబంది ఆఫీసర్లు యీ పెనాల్టీలో కొంత తొలగిస్తేయడం, జరుగుతున్నది. అసలు పెనాల్టీను అంతా తీసివేస్తే, దానికి విలువవుండేది, పైగా యీ జమాబంది జరపడమునకు కొంత మటుకు కాలము పొడిగించినట్లు తెలుస్తున్నది పెనాల్టీలు మాత్రం యీ పేదరైతులయొక్క చెంబు, తప్పిల బైటవేసి, వారిని బాధించి నిర్బంధముగా వసూలు చేస్తున్నారని వింటున్నాను. నాకు తెలిసి సంతమటుకు Board Standing Orders ప్రకారము యీ penalties తీసి వేయడమును గురించి జమాబంది ఆఫీసర్ల direction లో వుంటుందని నేను అభిప్రాయపడుతున్నాను. ఆ B.S.O.ను ఉపయోగించకుండా యీవిధంగా నిర్బంధముమీద వసూలుచేయటానికి ఆలోచించి నప్పుడు జమాబంది మాత్రము postpone చేయటానికి ప్రభుత్వము ఏమైనా ఆలోచనచేసిందా అని ప్రశ్నిస్తున్నాను.

The Hon. Sri B. Gopala Reddi.—ఉత్తరువులు జారీ చేస్తున్నాను.

Sri S. Vemayya:—ఉత్తరువులు జారీచేస్తున్నామని ముఖ్యమంత్రిగారు చెబుతున్నారు. అందుకు నాకు శిస్యుడు రుంతోషము కలిగింది. బంజర్లు అంటే కొంతమందికి చాలా తేలికగా వుండవచ్చు. ఈ బంజర్ల విషయము కొద్దిగా చెప్పదలచాను. ఈ బంజర్లలో అనేకరకాల బంజర్లు వుంటూ వున్నవి. అందులో కొన్ని గుంటపొరంబోకు, వంకపొరంబోకు, వాగుపొరంబోకు, గ్రామనత్తం పొరంబోకు, యిల్ పొరంబోకు వర్గాలువున్నవి. కొన్ని అక్షేపణకరంగా వుండేవివున్నవి. అయితే సాధారణంగా B.S.O లో పొరంబోకు అంటే communal land అని అంటారు. Communal land అంటే సాధారణముగా అక్షేపణ చేయబడేవిగా తీసుకుంటారు. ఇటువంటివి అక్షేపణకరమైనవిగా treat చేస్తే, ఒకవేళ యివి ఆక్రమణలోవుంటే, వాటికి penalties వేయడం జరుగుచున్నది. ఇవన్నీగూడా అక్షేపణలేకుండా మినహాయించి, penalties లేకుండా వదలివేయమని అంటున్నాను.

తరువాత forests విషయం మనవిచేస్తాను. ఈ forest lands చాలామటుకు సాగుకు లోయకీగా వున్నప్పటికీ, waste గానే వుంటున్నవి. ఈభూమిని సాగుకు యివ్వవచ్చునా, లేదా అనేది ప్రభుత్వం ఆలోచించి, వీటిని వృధాగా waste గా వుంచకుండా, సాగుకుయిచ్చి, ప్రవయోగము లోకి తీసుకొనివస్తే పేదవారికి ప్రవయోగపడగలవు.

ఇవిగాక యింకను లంకభూముల విషయము వున్నది. ఈ భూములవిషయము ప్రభుత్వద్వారా నడపడే తీసుకొని రావడమయింది. ఇంతవరకు ప్రభుత్వమువారు co-operative societies ద్వారా వేలంపాటపెట్టి ఆమరకానికి విడుస్తున్నారు. వేలంపాటలో ఎక్కువపాట వచ్చినందువల్ల, గ్రామములోని ధనవంతులుగావున్న భూస్వాములుగూడా పాటకు పోటీచేయడమువల్ల, యివి యీపేద వార్లకు దక్కకుండా పోతున్నవి. ఒకవేళ మాటపట్టుదలకు గాని, పాట్ల ఆక్రమణచేతగాని, యీవేలం పాట ఎంతవరకైనా పొడి చాళ్ల పేరటికి కొట్టేయించుకొంటే, వేలంనొమ్ము వెల్లించటానికి అప్పుడేనే పాటకు నిలబడుతున్న కారణముచేత, వీరు అధికంగా దెబ్బతిని పోతున్నారు. ఈవిధంగా ప్రతిపం

25th April, 1955]

(Sri S. Vemayya)

తరము పావుపాలకు దిగడమువల్ల వీరు అవ్వలపాలవుతున్నారు. ఈవిషయము ప్రభుత్వానికి గూఢాతెలుసు. ప్రభుత్వము యీవిషయములో ఏమినిర్ణయము చేస్తారని అడగజున్నాను.

ఇవిగత tank-bed lands కొన్ని వున్నవి. ఈ భూములు చాలామట్టుకు abandoned tanks లో వున్నవి. ఇవి abandoned tanks గదా అని, ఎవరైన పేదవాళ్లు ఆక్రమించి సాగు జేయటానికి ప్రారంభిస్తే, గ్రామాలలోని రైతులు ఏదోవిధమైన ఆక్షేపణలు చేస్తూవుంటున్నారు. ఈ ఆక్షేపణలు సాధారణముగా గ్రామంలో స్థానికంగా వుంటున్న సార్వీక్షణ మూలముగా లేబడు చున్నవి. బంజరుభూములు సాగుచేసుకుంటే అక్కడ ఆక్షేపణలు, abandoned tanks గదా అని వీటి beds లో వున్న భూములకువస్తే, యిక్కడకూడ ఏదో రకమైన ఆక్షేపణలు లేవదీసి, యీ పేదవాళ్లకు ఎక్కడగూడా జానెడు స్థలము లేకుండా చేస్తున్నారు. ఈ tank-bed lands కు ముఖ్యంగా ఆయకట్టు అనేది వుండదు. అందువల్ల యీ tank-bed lands కు ఆక్షేపణ ఎందుకో అర్థముకాకుండా వున్నది. వీటికి ఆక్షేపణ అవసరములేదంటే దీనికి ఒక కారణము మనవి చేస్తాను. ఈ చెరువులు ఎప్పుడో పూడిపోయి వుంటవి. మరమ్మతులు లేవు. అందుకని అవి abandoned గా వున్నవి. వీరు పాలాలలోనుంచే పోయేదికద్దు. స్థానికంగా గ్రామాలలో వుంటున్న సార్వీక్షణలరీత్యా, యీ భూములకు ఆక్షేపణలు లేవదీస్తున్నారు. ఇటువంటి వాటికి పుడవారణలు చెప్పాలంటే వేలాదిగావున్నవి. Specify చేసి చెప్పగలను. ఈ భూములకైనా ఆక్షేపణ లేకుండా చేయమని ప్రభుత్వాన్ని కోరుచున్నాను. ఈ భూములు, యింకా యితర పోరంబోకులు ఆక్షేపణలేకుండా మినహాయిస్తే, పేదవాళ్లు సాగుచేసుకొని జీవించటానికి వీలు కలుగజేయమని ప్రభుత్వానికి మనవిచేస్తున్నాను. ఎక్కడైనా సరే, ఆక్షేపణలేని పోరంబోకులైనను యివ్వమని అర్థిస్తున్నాను.

ఇక Food Committees సోయి District Planning Committees ను ప్రభుత్వమువారు ఏర్పాటుచేశారు. ఈ కమిటీలలోగూడా ఎన్నో తీర్మానాలు చేస్తున్నాము. అక్కడవున్న ప్రద్యోగస్థులు యిచ్చడువున్న సిబ్బంది చాలదు, ఇంకాకావాలని వున్నదని చెప్పుతున్నారు. దీనికి కారణము F.T.L. (above) F.T.L. (below) అనేవి వుంటున్నవి. ఇందులో above ఏది, below ఏది అనేది నిర్ధారణచేయాల్సి వున్నదట. ఇందులో ఏయిబ్బందిగూడా లేని భూమినే యివ్వమని అంటున్నాను. F.T.L. అవునా కాదా అనేది నిర్ధారించుటకు యింకను అధికంగా సిబ్బంది కావాలని ప్రభుత్వోద్యోగస్థులైన యింజనీర్ల చెబుతున్నారు. కాబట్టి పైన నేను చెప్పిన విషయాలు దృష్టిలో పెట్టుకొని యింజనీర్ల సలహాప్రకారము యింకా కొంతమంది సిబ్బందినివేసి, F.T.L. level నిర్ధారణచేయిస్తే, సాగుకు లాభకీగా వుండే భూములను, ఆక్షేపణలేకుండా మినహాయించి యిస్తే, పేదవాళ్లు సాగుచేసుకొని బ్రతకటానికి వీలు కలుగజేసినట్లువుతుంది. ఈ భూముల విషయములోగూడా గత ప్రభుత్వమువారు ఏదో కవులుదారీ బిల్లు లేదోమన్నామని అప్పటి అధికారుల రీతిలో విశ్వనాథంగా వచ్చారు. వారు చెప్పే చెప్పడముతోనే పరిశీలించారు అనిగతి చెబునే జానీటంగా ప్రకటించారు. ప్రకటనలవరకేగాని, బిల్లుమాత్రం యేర్పాటుతోగూడా వచ్చేదు. ఈ సలహా దృష్టిలో పెట్టుకొని, భూస్వాములు ఎక్కడైనా మత్రాలకు చేసుకునే పేదవాళ్లను తొలగించి ప్రారంభించారు. ఆ విధంగా పేదవాళ్లను కైటకు పెట్టి పోరవేయడమువల్ల ఏదీ ఏవిధమునా కష్టంలేకుండా వుంది. పట్టపాసుకొని జీవించటానికి జానెడు భూమి అయినను కొలుకు దొరకముండా పోయింది.

(Sri S. Vemayya)

[25th April, 1955]

ఈ విషయము పూర్తిగా ప్రభుత్వంవారికి తెలుసు. దీన్నిగురించి, యీ కౌలుదార్లకు రక్షణఅనేది ఏ విధంగా ప్రభుత్వమువారు యివ్వదలచుకున్నారనినీ, ఏ సాధకాలు ప్రభుత్వమువారు తేదలచుకున్నారనినీ, ప్రభుత్వాన్ని అడుగుతున్నాను.

అంతేకాకుండా మనము మద్రాసురాష్ట్రములో వుండగా గౌరవనీయులైన మంత్రి లచ్చన్నగారితో యీ కౌలుదారి రక్షణబిల్లునుగురించి మేము మాట్లాడిన సమయములో వారుగూడా ముఖ్యంగా యీ గ్రామాలలో జరిగే తొలగింపులనుగురించి యీనాం చట్టముయొక్క నిర్వచనాన్ని సవరించాలని పదేపదే ప్రభుత్వమువారిని అర్థిస్తూవచ్చారు. ఇంతవరకు ఏ నిర్వచనముగాని, ఏ సవరింపులుగాని బైటికిరాలేదు. ప్రభుత్వమువారు యీ విషయములో యింతకాలయాపన ఎందుకు చేస్తున్నారో అర్థము కావడములేదు.

తరువాత దేవస్థానము భూములు, యింకా యితర భూములు కోఆపరేటివ్ సొసైటీలద్వారా యివ్వదలచినట్లు తెలుస్తున్నది. అందులో అవిగూడా వేలంపద్ధతిమీద యివ్వాలనే ప్రభుత్వోద్దేశము వున్నట్లు తెలుస్తున్నది. వేలంపద్ధతి పెట్టితే ధనికవంతులైన భూస్వాముల చేతులలోకి ఇవి పోవడము తప్ప, పేదవాళ్లకు ఏవిధంగా సహాయముచేయ వీలవుతుందని అడుగుతున్నాను. కాబట్టి వేలంపద్ధతి బొత్తుగా తలపెట్టవద్దని నామనవి. కౌలుదార్లను తొలగించకుండా ఒక రక్షణచట్టము త్వరలో అమలుకు తేవలసిందని మనవి చేస్తున్నాను.

ఇకపోతే యీ గవర్నరు పునస్సానంలో హరిజనుల గురించి చెప్పిన విషయాల్లో ముఖ్యమైనది అంటరాని తనం. ఈ రోజున ఏ నాయకులైనా గుండెమీద చేయివేసికొని అంటరాని తనం పోయిందని చెప్పగలరా? ఇంతవరకు కాయితాలలో వుండిపోయింది కాని యిది నిజంగా కార్యరూపేణా అమలు జరగలేదు. ప్రతి గ్రామంలో హరిజనులకు యిండ్ల స్తలాలు యిచ్చేవిషయంలో Land Acquisition చట్ట లోపాలన్నీ అలస్యం జరుగుతున్నది. హరిజనుల మద్దరించేందుకు కేటాయించిన డబ్బులో సగం సిబ్బందికే దుబారా అయిపోతున్నది. ఇప్పటికే గత 14 సంవత్సరాలనుంచి కూడా pending cases. అనేకం వున్నాయి. అవి ప్రభుత్వదృష్టికి తీసుకువచ్చి పదేపదే చెప్పినాము. Procedure చాలా దీర్ఘంగావున్నది అని ప్రభుత్వపరిపాలనలో వున్నటువంటి విషయాలు చెప్పి వచ్చుటకీ యీ procedure తగ్గించినట్లు యేమీ కనపడదు. కాబట్టి దానినిగురించి ఆలోచించ వలసి వుంటుందని చెబుతున్నాను. తరువాత ఆఫీసుల్లకు పే కమీషను సిఫార్సులను అమలుపరచే విషయం ఈ ప్రసంగంలో లేనందుకు విచారాన్ని తెలియజేస్తున్నాను. శలవు accumulation మూడునెలలు మాత్రమే యిచ్చారు. 3 నెలలుమాత్రమే కాకుండా గడించిన శలవంతా నిలవవుండా అని నా అభిప్రాయం. తరువాత personal files, confidential reports maintain చేయడం జరుగుతున్నది. ఉద్యోగులకు confidential files తీసివేయడానికి యోచించాలి. తరువాత medical aid G.O., నిరుపయోగంగా వుంది. ఎందుచేతనంటే గవర్నమెంటువారు డాక్టరు సర్టిఫికేటు కావాలంటున్నారు. అట్లాకాకుండా ప్రయివేటు డాక్టరు సర్టిఫికేటుకూడా ఆమోదించేట్లు G.O., ను సవరించాలి. House Rent Allowance తీసివేసినందుకు విచారిస్తున్నాను. ఒకేస్థలంలో వున్న కేంద్ర ప్రభుత్వోద్యోగులకు రాష్ట్ర ప్రభుత్వోద్యోగులకు తేడాచూపడం ప్రజాస్వామికం కాదని మనవిచేస్తూ విరసిస్తున్నాను.

25th April, 1955]

Sri P. Ranga Reddi:—అధ్యక్ష, ఎన్నికల అనంతరం జరిగినటువంటి యీ ప్రధాన సమావేశంలో స్వేచ్ఛగా జరిగిన ఎన్నికలు గురించి చెప్పడం సరైనదని నేను భావిస్తున్నాను. ప్రధానంగా కమ్యూనిస్టుపార్టీ తరపున, తరువాత ప్రజాసోషలిస్టుపార్టీ తరపున మాట్లాడిన వ్యక్తులు యీ ఎన్నికలు న్యాయంగా జరగలేదని భావించడం చాలా అన్యాయమని మనవిచేయాలి. కాంగ్రెసు పార్టీ తరపునుంచి వారు చెప్పినట్లుగా ముఖాముఖీపోటీలో వారు చేసినటువంటి అన్యాయాలకు వేలాది వుదాహరణలు యివ్వవచ్చు. కాని యింతకుముందు మాట్లాడిన పెద్దలు, కమ్యూనిస్టుపార్టీనుంచి గాని, ప్రజాసోషలిస్టు పార్టీనుంచిగాని కాకుండా స్వతంత్రగానే నిలబడి ఎన్నికైన శ్రీరామకృష్ణరాజుగారు చెప్పినారు. వారు కాంగ్రెసుతో పోటీచేసి గెలిచినవారు. దేశంలో ఏవిధంగా ఎన్నికల కార్యక్రమం జరిగిందో వారు స్పష్టంచేశారు. వారు చెప్పినటువంటి మాటలను కమ్యూనిస్టుపార్టీ, ప్రజాసోషలిస్టుపార్టీ నాయకులు న్యాయంగా అర్థంచేసుకుంటారని నేను అనుకుంటాను. కమ్యూనిస్టుపార్టీగాని కాంగ్రెసు పార్టీగాని ఎన్నికలలో పాల్గొన్నవచ్చు తమ ప్రణాళికలు తీసుకొనిపోయి ప్రజలముందు పెట్టారు. ప్రజలు ఆయా కార్యక్రమాలను అర్థంచేసుకుని గెలిపించారు. అందుచేత కాంగ్రెసును అన్యాయంగా విడిచివేస్తూ కమ్యూనిస్టు నాయకులకు విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. కమ్యూనిస్టులు ఎన్నికల సమీక్షచేసుకున్నారు. అంతసేపటికీ అయిన అనంతరంకూడా యిది కేవలం కాంగ్రెసుపార్టీవారి దౌర్జన్యం, అన్యాయంవల్ల వారికి విజయం కలిగిందని చెబితే దానిని ఖండించడమేకాక అది వారి తత్వంఅని మనవిచేస్తున్నాను. మేము మాయొక్క కార్యక్రమాలపైన ఆధారపడి యీ ఎన్నికలలో పాల్గొని విజయాన్ని సంపాదించుకున్నాం. ఒక్క కార్యక్రమమేకాకుండా క్రొత్తగా ఆంధ్ర్రరాష్ట్రం ఏర్పడిన తరువాత ఏర్పడిన ఆంధ్ర్రప్రభుత్వం 13 మాసాలుగా జాతి అభివృద్ధిని చేసినటువంటి ప్రధానకార్యాల కూడా యీ ఎన్నికలలో విజయం సంపాదించడానికి చాలవరకు సహాయంచేసినవని చెప్పినవో అతిశయోక్తిలేదు. ప్రధానంగా నీటిపారుదల విషయంలో, చేనేత పారిశ్రామికల విషయంలో, విశ్వవిద్యాలయ ప్రాసవవిషయంలో, కరువుప్రాంతాలను, వెనుకబడిన ప్రాంతాలను, అభివృద్ధిచేసే విషయంలో, విద్యుచ్ఛక్తి నరఫరా విషయంలో కృషిచేసే ప్రజలలో విశ్వాసాన్ని చైతన్యాన్ని కలిపించి కాంగ్రెసు కార్యక్రమానికి నిజంగా వారు దోహదంచేశారని నేను భావిస్తున్నాను. అవిధంగా ఎన్నికలయొక్క సమీక్షచేసుకొని యీరోజు గవర్నరు ప్రసంగంలో చేసినట్టి పాలసీస్టేటుమెంటు చూసినట్లయితే దానికి దీనికి అవి వాభావసంబంధం వున్నదని చెప్పవలసి యున్నది. ఆరోజు ప్రభుత్వం ఏవిధంగా ప్రజాసమస్యలను పరిష్కరించడానికి పనిచేసిందో, యీరోజుకూడా ప్రభుత్వం అటువంటి కార్యక్రమానికి పూనుకుంటుందని ఆ పాలసీస్టేటుమెంటు తెలియజేస్తున్నదని మాత్రం భావిస్తున్నాను. ఈరోజు నీటిపారుదల సమస్యను పరిష్కరించడానికి ప్రభుత్వం కంక్షణం కట్టుకున్నారు. నందికొండ ప్రాజెక్టును మొదటి పంచవర్ష ప్రణాళికలో చేర్చించే కార్యక్రమము సాగిస్తూనే వున్నది. అదేవిధంగా తుంగభద్ర హైలెవల్ కాలువను పొదింపడానికి విరంతరం కృషిచేస్తారని నేను భావిస్తున్నాను. పెద్దపెద్ద ప్రాజెక్టుల విషయంలో చేసినకృషికి నంతోషిస్తూన్నాము గాని చిన్నచిన్న మైసరు యిరిగేషను స్కీములుగూడా అమలుపరచాలని కోరుతున్నాను. 120 నుంచి 140 స్కీములవరకు కేంద్ర ప్రభుత్వానికి పంపి సహాయం పొందుటకు ప్రయత్నించి వచ్చేబడ్డెయితో చేరుస్తారని ఆశిస్తున్నాను. అట్లాగే చెరువులు మరమ్మత్తు విషయంలో ఒక వుదాహరణ చెబుతాను. నంజీవరాయ చెరువు మరమ్మత్తుకు టెండర్లు పిలవడం జరిగింది. కంబ్రాక్లరును నిర్ణయించేయడంకూడా జరిగింది. కాని కార్యక్రమం నిలిచిపోయింది. దానిని పూర్తిచేయడానికి ముందంజవేస్తారని ఆశిస్తున్నాను.

(Sri P. Ranga Reddi)

[25th April, 1955]

బంజరుభూముల సమస్య యీ రోజు నిజంగా ప్రధానమైన సమస్యగా ఆంధ్రదేశములో కనిపిస్తున్నది. దాదాపు 13 లక్షల ఎకరాల బంజరు పంపకానికి చేయవలసిన కార్యక్రమాన్ని ప్రభుత్వం ఉపక్రమించినది. అయితే ప్రాజెక్టుల క్రిందవున్న భూములను పంపకము చేయడానికి వీలులేదనే నిర్బంధము వున్నపుడు బంజర్లు ఎక్కడవున్నవని ప్రశ్నవస్తున్నది. కాకపోతే వ్యవసాయానికి యోగ్యము కాని భూమిని సాగుకు అనువుగా చేయడానికి ఎక్కువడబ్బు ఖర్చుచేసి బీదలకు పంచెపెట్టినందువల్ల లాభముండదు. బంజర్లనుదున్ని వ్యవసాయము చేయాలని ఉత్సాహముగల వారికి co-operative farming societies ను ఏర్పాటుచేసి వాటిని ప్రభుత్వ ఆధ్వర్యన నిర్వహించినట్లయితే మంచిదని మనవిచేస్తున్నాను.

రోజురోజుకు నిరుద్యోగ సమస్య విషమసమస్యగా పరిణమించుచున్నది. పరిశ్రమలను అధికము చేయడానికి, వారికి loans యివ్వడానికి ప్రభుత్వమువారు Finance Corporation ను ఏర్పాటుచేయాలని అనుకుంటున్నారు. ఎక్కువ పరిశ్రమలను స్థాపించుటకు ప్రభుత్వము సరియైన కార్యక్రమమును నిర్ణయించాలని నేను కోరుచున్నాను. అన్నింటికంటే ఇప్పుడు గవర్నరుగారి ప్రసంగము లోని విధానాలు మనము దృష్టిలో పెట్టుకొనవలసివుంటుంది. అనడి కాంగ్రెస్ తీర్మానమునకు, "Socialistic Pattern of Society" కి, అనుగుణముగా ప్రభుత్వ కార్యక్రమము కొనసాగించవలసి వుంటుంది. గవర్నర్ గారి ప్రసంగానికి నా అభివందనాలు తెలియజేస్తూ ఇంతటిలో విరమిస్తున్నాను.

Sri P. Narasimhapparao:—అధ్యక్ష, నేను గవర్నర్ గారి ప్రసంగమును గురించి కొద్దిగా చెప్పదలచుకున్నాను. అందులకు నాకు అవకాశమిచ్చినందులకు మీకు సమస్కారములు చేస్తున్నాను. ద్వితీయ పంచవర్ష ప్రణాళికనుగురించి గవర్నరుగారి ప్రసంగంలో స్పష్టంగా తెలియజేయలేదు. ఈ ప్రణాళికను ఏ policy ని ఆధారంగా చేసుకొని అమలుచేయదలచుకొన్నారో బోధపడుటలేదు. ఈ ప్రణాళిక ఏ ఏ తాలూకాలకు, ఏ ఏ ప్రాంతాలకు ఉపకరిస్తుందో స్పష్టపరచలేదు. మీరు అనలంబించే విధానం reasonable గా ఉండాలని కోరుతున్నాను. మీరు ఏ ఏ గ్రామాలలో అభివృద్ధిపథకాలు అమలుచేయదలచినది మాకు తెలియదు. ఈ వివరముల నన్నింటిని మాకు తెలియజేయవలెనని కోరుతున్నాను. ముఖ్యంగా మా శ్రీకాకుళం జిల్లా పాలకొండ తాలూకాలో electric lines వేయబడినప్పటికీకూడా ఆ తాలూకాలోని ఒక్క గ్రామానికైనా విద్యుచ్ఛక్తి సరఫరా చేయలేదు. కనుక మా తాలూకాలో విద్యుచ్ఛక్తి సప్లయ చేయించాలని ప్రభుత్వమును కోరుతున్నాను.

గొట్టపర్తి వంశధారవదికి అనకట్ట నిర్మించాలని నిర్ణయించినందులకు ప్రభుత్వాన్ని అభినందిస్తున్నాను. శ్రీ గోతులచ్చన్నగారు శ్రీకాకుళం జిల్లా విషయమై ప్రత్యేకమైన శ్రద్ధవహించాలి. Irrigation projects అంటూ, పెద్దవి, చిన్నవి, మధ్యతరగతివి అన్నారు. వాటిని అమలు చేయదలచినది, ఏ ఏ ప్రాంతాలకు అవి ఉపయోగపడునది కూడా మాకు తెలియదు. ఆ వివరములను కూడా తెలియజేయవలెనని గ్రామాలకు విద్యుచ్ఛక్తి ఏ ప్రాతిపదికపై సప్లయచేస్తున్నారో తెలుప కోరుచున్నాను. ఇక P.W.D. వారు సరియైన కాలములో పురస్కృతులు చేయకపోవడముచేత 10 ఘాసాయలతో పురస్కృతు అయ్యేవనికి 3 వేలరూపాయలు ఖర్చు కావలసివస్తోంది. Irrigation works విషయములో P.W.D. శాఖవారు వారి కార్లు పంతవరకు వెళ్లతాయో అంతవరకు మాత్రమే works ఇరుగుతాయి. తరువాత సమలు జరిగడంలేదు. పెండ్లకు తక్కువఅని కోప్పిననులు అపవేయ

25th April, 1955] (Sri P. Narasimhapparao)

బడుతున్నవి. వర్షాకాలములో వరదలు వచ్చినప్పుడు ప్రజలు చాల నష్టపడుచున్నారు. కొన్ని గ్రామాంలో యిండ్లు కొట్టుకుపోతున్నాయి. వరదదెబ్బ తిన్న ప్రాంతంలో యిసుకమేట వేయడంవల్ల కూడా యిండ్లకు పంటభాగాములకు నష్టం కలుగుతోంది. ఇంటువంటి బాధలకు ప్రజలు తోసుకాకుండా ప్రభుత్వము తగిన చర్యలు తీసుకుంటారని ఆశిస్తున్నాను.

ఇంకను కొన్ని విషయాలు చెప్పవలసివుంది. మరొక అయిదునిమిషాలు ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను. చాలా రోజులనుంచి గవర్నమెంటువారు వంశధార రిజర్వాయరుగురించి ప్రయత్నాలు చేస్తున్నారు. ఇప్పటికైనా దానిని తెచ్చినందుకు గవర్నరుగారిని అభినందిస్తున్నాను. ముఖ్యమైన తాలూకాల్లో టెలిఫోను సౌకర్యాలు లేవు. ప్రతి తాలూకాకు టెలిఫోను సౌకర్యం వుండేట్లా సిఫార్సు చేయాలని కోరుతున్నాను. పాలకొండకు ఒక Telephone office open చేయాలని కోరుతున్నాను. అగ్రహారాలు విషయం మనవిచేస్తున్నాను. ఈ అగ్రహారాల బిల్లుపెట్టిన తరువాత కూడా రైతులస్థితి ఏమీ బాగు పడలేదు. ప్రతివారు ప్లీడర్లకోసము డబ్బు ఖర్చుచేస్తున్నారు కాని రైతులు ఏమీ బాగుపడలేదని మనవిచేస్తున్నాను. సెటిల్మెంటు ఆఫీసరుడగ్గరో, ట్రీబ్యునలులోనో, హైకోర్టులోనో ఖర్చులు చేసుకోడం జరుగుతోంది ప్రభుత్వం వీరివిషయం ఆలోచించి సివిలు కోర్టునుంచి తప్పించి సెటిల్మెంటుచేస్తారని కోరుతున్నాను.

* Sri Namburi Srinivasa Rao:—అధ్యక్ష, గౌరవసభ్యులారా, మాతనంగా యిక్కడ గవర్నరుగారుచేసిన ప్రసంగాన్నిగురించి రాజకీయ పక్షాలవారు వివిధముగా వారివారి అభిప్రాయాలు ప్రకటించిన మీదట నాకుగల అభిప్రాయాలను ప్రకటించే సావకాశం కల్పించినందుకు అధ్యక్షులవారికి ధన్యవాదాలు. అర్పిస్తున్నాను. గవర్నరుగారి ప్రసంగం ఏ ప్రణాళికను గురించిగాని, ఆశయాలను గురించిగాని, సిద్ధాంతాలను గురించిగాని, తెలుపుటలేదని విమర్శించడమే వృత్తిగాపెట్టుకొని సుందరయ్యగారు వాదించిన విధానం ఈవేళ కొత్తదికాదు. సిద్ధాంతరీత్యా, ఆచరణరీత్యా ఆరాధ్య దేశమైన రష్యను స్తుతించుకోవడం—వరనిండ, ఆత్మస్తుతి అన్నట్లుగా—వారికి అలవాటని మనకు తెలుసును. ఇదే దోరణిని వారు ఇప్పుడుకూడ అవలంబించినందుకు విచారిస్తున్నాను. అజ్ఞేర్జునోగి మాదిరిగా, సిద్ధాంతాల గండరగోళంతో సర్వప్రపంచంలోను పీవీతకాది బ్రహ్మచర్యంతం తామే representatives అని వారు ఇక్కడ వాక్రుచ్చిన వాక్కులు, కాంగ్రెసుకు గోరికట్టి ఎరకటలో పాగావేస్తామని చెప్పిన ప్రగల్భాలు, చివరకు తబ్బిలై శృంగభంగమైన తరువాత వారు అవలంబించిన విధానం ఎంతవరకు నబబుఅన్నది నంబూరి శ్రీనివాసరావు చెప్పలేడు కాని శ్రీరంగం శ్రీనివాసరావు చెప్పగలడు. ఆయన అభ్యుదయకవి. గవర్నరు తివేదీగారిని తివర్ణపుగవేదీగా, ఆయన గౌరవనీయులైన ఉత్తమ పౌరుడనే విషయమురచి, అభ్యుదయ పత్రికారాజమనబడే నిశాంధ్రలో వర్ణించారు. వాతీనిగురించి ఆంధ్ర ప్రజలకు తెలిసినవిషయమే కాబట్టి ఒకటి రెండు విషయాలు మాత్రం చెబుతాను. వ్యవసాయ కూలీలంటే తెలియని సుందర రామిరెడ్డిగారు. గోపాలరెడ్డిగారి రాజ్యంలో సజీవ రెడ్డిగారి ఉపరాజ్యంలో వ్యవసాయకూలీల బాధలగురించి వర్ణించారు. సుందరయ్యగారు ఖద్దరువాదులుగావుండి ఇప్పుడు సిల్క్లు కట్టుకొంటున్నారు. వాక్రుచ్చిన వాక్కులు proletariat dictatorship శ్రామిక విమంత్రిత్వంపై వారు వెలువరించిన అభిప్రాయాలు కలియగా మేము వచ్చినప్పటికనుక మన చేమయ్య చెప్పినాడు. ఇరవై సంవత్సరాల్లో అన్నీళ్ళుకల ఎంతవరకు పోయిందో

(Sri Namburi Srinivasa Rao) [25th April, 1953]

తమ entertainment ఉపవ్యాసం ద్వారా వేమయ్యగారే తెలియచేశారు. ఈవేళ కమ్యూనిస్టుల్లో కూడా హరిజనులకు భోజనం బైటపెట్టేవాళ్ళున్నారు. వారి అభిప్రాయాలతో ఏకీభవించని వారిని వెలిసేసినవాళ్ళకూడ వున్నారు. ఈ విధంగా యుగయుగాలనుండి వచ్చిన అస్పృశ్యత ఆంధ్ర రాష్ట్రం వచ్చిన 15 మాసాల్లో 15 వేలరెట్లుగా అమలు జరుగలేదని అంటే ఏమనాలి? బంజరు భూములను పేదలకునంచే విషయములో వ్యవసాయం చేస్తున్నవారినే advisory committee గా వేసి వ్యవసాయంచేస్తున్న కూలీలకు వంచే ఏర్పాట్లుచేయించాలని కోరుతున్నాను. Market-value మీద అమ్మితే పేదలకు వద్దంకలుగుతుంది. 'రోజులుమారాయి' సినిమాలో మాదిరిగా మన ఉద్యోగులు మారలేదు.

రెండవది ఏలూరులో tannery work చాలా బాగుగా జరుగుచున్నది. ఈనాడు భారత దేశంలో ఉన్నటువంటి ఉద్యోగస్తులందరూ కూడ కావలసిన boots, belts మొదలగు tannery కి సంబంధించిన వస్తువులన్ని అక్కడ తయారుచేయడానికి అవకాశమున్నది. హరిజనులకు కూడ వృత్తి కల్పించి సహాయం చేయదలచినపుడు, కొన్నితరాల ఖర్చుతో ఒకచక్కని factory నిర్మించితే చాలా ఉపయోగకరంగా ఉంటుందని మనవిచేస్తున్నాను. అనేక factories నిర్మించ దలచినపుడు నూటికి 50, 60 మందిగా ఉండేటటువంటి కార్మికులకు పని కల్పించుటకు ఒక factory నిర్మించి నట్లుంటే ఎంతో బాగుంటుంది. ఈ చర్చాలు విదేశాలకు పోకుండా, అమీద జరిగేటటువంటి విదేశీయుల exploitation పోవడానికి పాపకాశం కలుగజేస్తుందని మనవిచేస్తున్నాను.

ముఖ్యంగా వానియోజకవర్గంలో (ఏంతలావాడి తాలూకాలో) పండ్రవచండుడు చంద్రరాజుగారి శిష్యుడు నేతల పోతరాజుగారిలో పోటీబడినచ్చి నటువంటివాడను నేను. అది వెనుకబడినటువంటి ప్రాంతము. అక్కడపోతేరు, జల్లేరు అనుచుల్లంక అను చిన్నచిన్న ప్రాంతాల్ను ఉన్నవి. అవి గవర్నమెంటు వారు చెప్పనటువంటి చిన్నచిన్న ప్రకారాలలో ఉండవచ్చునని భావిస్తున్నాను. కనుక వాటిని తీసుకో వలసిందని ప్రార్థిస్తూ ఇంతటితో విరమిస్తున్నాను.

*Sri P. Satyanarayana:—అధ్యక్ష, భారతదేశముయొక్క ఆర్థికవ్యవస్థ ఇప్పుడు ఒక విషమదశకు వచ్చినది. ఇది అనేకరూపములు దాల్చుతూ ఉన్నది. చేనేతకు మిల్లాలకు ఉన్నటువంటి పోటీగురించి సుమారు ఒకపాతిక సంవత్సరాలునుంచి ఆందోళన జరుగుచున్నది. ప్రభుత్వము అప్పు డప్పుడు ఏదో కొంత సహాయం చేస్తున్నప్పటికీ, దానియొక్క తీవ్రతమాత్రం నేటికీ తగ్గలేదు. కేంద్రంలో ఉన్నటువంటి ప్రభుత్వము గానుగలకు expellers కు మధ్యన ఉన్నటువంటి పోటీని తొలగించడమనేది భారతప్రభుత్వ విధానంలో ఒక గణనీయమైన అంశముగా భావించుచున్నాము. Biscuits చేతితో చేయవలెనా లేక ప్లాస్టిక్ రీల్లో తయారుచేయవలెనా, అదేవిధంగా ఓడియ చేతితో తయారుచేయవలెనా లేక మిల్లుతో తయారు చేయవలెనా, మొదలైన విషయాలన్నీ కూడ ఆలోచిస్తూ ఢిల్లీలో ఉండేటటువంటి ప్రభుత్వము ఒక పెద్ద ఆర్థికమంత్రాన్ని పురస్కరించుకొని చాలా ఆందోళన తోటి పనిచేస్తూయుండడం, యిదంతాచూస్తే మొత్తంమీద మన ఆర్థికవిధానం ఒక క్లిష్టమైనటువంటి పరిస్థితికి వచ్చిందని ఒప్పుకోకతప్పదు. స్వరాజ్యం రావడంతోనే అహమ్మదాబాదులో ఉన్నటువంటి మిల్లయజమానులు మాంచీరులోవున్న మిల్లయజమానులవలె మనముకూడ కొద్దికాలంలోనే అంతరించేసి పోగలమని ఆశించి ఏదో కలలుగని, తమకుఉన్న భూవత్తు వెలుకుబడిన ఢిల్లీ మంత్రిమండలి ఉపయోగించి

25th April, 1955]

(Sri P. Satyanarayana)

చాలాకాలంనుంచి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. ఈనాడు కనుంగో అనేటటువంటి ఒకపెద్దను Chairman గావేసి అఖిలభారత వస్త్రవిచారణ కమిటీని వేశారు. ఆయన సిపార్సులు మనముందు ఉన్నాయి. అవి చాలా ప్రమాదకరమైనటువంటివి. ముఖ్యంగా రాష్ట్రముయొక్క ఆర్థికవ్యవస్థను చిందరవందర చేస్తుంది. అందుచేత రాష్ట్రప్రభుత్వాలకు ఈవిషయములో అత్యధికమైన శ్రద్ధఉండి తీరవలెను. అందులో ప్రధానాంశం, భారతదేశంయొక్క ఆర్థికవ్యవస్థ handlooms ను liquidate చేయగ్గి నటువంటి దశకువచ్చిందని నిర్ణయించారు. 10, 12 సంవత్సరములలో భారతదేశములో చేనేత పరిశ్రమ ఉండడానికి వల్లకారు అనే నిర్ణయానికి వచ్చారు. ఇది చాలా ప్రమాదకరమైన నటువంటి సూచన. దీనిని అమలుపరచుటకు ప్రతిరాష్ట్రములోను ఉన్న మంత్రులలో ఒకమంత్రికి ప్రత్యేకమైన బాధ్యతను ఇచ్చి instalmental పద్ధతిలో ఒక్కొక్క సంవత్సరం యిన్నేసి అక్షల మగ్గులు రద్దుచేసుకొంటూ రావలెననే ఒక కార్యక్రమం యిచ్చారు. ఇది 19 వ శతాబ్దంలో యూరప్ దేశంలో సామ్రాజ్య విస్తరణ జరుగుతున్న ప్రపంచ చారిత్రకదశలో వెనకపడ్డ దేశాలలోని పరిశ్రమలను రద్దుపరచి తమ పారిశ్రామిక దేశాలలో యంత్రపరిశ్రమను అభివృద్ధి చేసుకొనేటటువంటి దశలో ఈలాటి plans వారికి సాధ్యమైతే కావచ్చుగాని నేటి ప్రపంచ ఆర్థికవ్యవస్థలో భారతదేశానికి ఉన్నటువంటి స్థానాన్నిబట్టి ప్రపంచ రాజకీయ వ్యవస్థలో భారతదేశానికి ఉన్న స్థానాన్నిబట్టిచూస్తే క్రిందటి శతాబ్దంలో Lancashire కు ఉన్నటువంటి స్థానానికి ఈనాడు అప్పొదాబాదు రావడానికి సావకాశంలేదు. ఇప్పుడు మనము ఇతర మార్కెట్లపైన ఆధారపడకుండానే పరిశ్రమను అభివృద్ధిచేసుకోవలసి యున్నది. Imperialist line మననుదుట వ్రాయబడలేదు. మనదేశంలో కొనుగోలు శక్తి పెంచుకోవాలి. మొత్తంమీద ఈసమస్య అంతర్గతంగానే పరిష్కారం కావలసియున్నది గాని గతశతాబ్దములో యితరదేశాల పరిస్థితులనుబట్టి తమ సమస్యలను పరిష్కరించుకొన్నట్లు మనదేశంలో ఈశతాబ్దములో కాదు. కాబట్టి మనదేశంలో కొనుగోలుశక్తి పెంచడంద్వారా ఎక్కువబట్ట ఉత్పత్తి చేసుకోవాలి. ఎక్కువబట్ట ఖర్చు అయిపోయి, యికవాలక అంతమందికి తగినంతబట్ట ఉత్పత్తికాకపోతే అప్పుడువేరేమార్గం ఆలోచించుకోవచ్చును గాని ప్రస్తుతంమాత్రం చేనేతపరిశ్రమను రద్దుపరచేటటువంటి పరిస్థితి భారతదేశంయొక్క ఆర్థికవ్యవస్థలో యంతవరకు రాలేదని ఖచ్చితంగా మన రాష్ట్రప్రభుత్వం ప్రకటించవలసి యున్నది. ఈవిధంగా అన్నిరాష్ట్రాలలోని ప్రభుత్వాలు ఒత్తిడిచేస్తేనేగాని, కేంద్ర ప్రభుత్వంయొక్క నిధానం మారడం కష్టం. గత మూడు సంవత్సరములనుంచి, కేంద్రప్రభుత్వం రాష్ట్రాలకు చేనేత చీరలు, రోవతులు కేటాయింపడం విషయం గురించి ఆందోళన చేస్తూయుండగా, యిప్పుడు యూరిపోర్ట్ అంత కంటే దారుణ పరిస్థితిని తెచ్చింది. ఈవిషయం గురించి మన మంత్రులర్యులు దీర్ఘంగా ఆలోచించి ఆ Textile Enquiry Committee యొక్క సిపార్సులను ప్రతిఘటించేటటువంటి కైఖరిని తీసుకోవలసియుండునని వేమ మనవిచేస్తున్నాను. మరొకవిజ్ఞప్తి. కేంద్రప్రభుత్వము ఏదో ఎప్పుడో చేస్తుందని, అంతవరకు మనమేమిచేయనక్కరలేదని, చేతులుముడుచుకొని కూర్చోవద్దని మనవిచేస్తున్నాను. ముఖ్యంగా ధాదిసిపార్సులు దక్షిణ భారతదేశంలోని రాష్ట్రాలలో చాలా ప్రమాదానికి ధాదితీస్తాయి. పంజాబులో ఉన్న పరిస్థితికి, మద్రాసు, ఆంధ్ర ప్రదేశ్ రాజధానులలో వున్న పరిస్థితికి సంబంధంలేదు. అక్కడ 50 వేల మగ్గులుంటే, యిక్కడ 30 లక్షల మగ్గులున్నవి. మగ్గానికి అయిదేసిమంది ఉంటారు, చీరలు, రోవతుల విషయంలో పంజాబు, కాశ్మీరులలో లాభములేక పోవచ్చును గాని మనకుమాత్రము అది చాలా ప్రమాదమైనటువంటిది. కనుక ఎప్పుడో ఎవరో చేస్తారని, అంతవరకు ఏమిచేయకుండా ఉండే నిధానము అవలంబించక వెంటనే ఈవిషయం గురించి దీర్ఘంగా ఆలోచించి తగుమైన పర్యవేక్షను

(Sri P. Satyanarayana) [25th April, 1955]

కోవలసి యున్నది. Sales-tax అనే ఆయుధం మనచేతులలో ఉండనేఉన్నది. దాన్ని వినియోగించి చేనేతను రక్షించవచ్చును. ఇతర మిల్లునష్టములపైన additional sales-tax వేసి దానిద్వారా చేనేతపరిశ్రమకు రక్షణకల్పించడానికి సావకాశమున్నది. ఈసందర్భమున యింకోకవిషయము మీదృష్టికి తీసుకురాదలచాను. ఇదివరకు జాతీయోద్యమములో మనము పనిచేసినపుడు మనమెన్నో కష్టాలుపడి కారాగారాలకు వెళ్లి ప్రజలయొక్క sentiments అన్నింటినీ బాగా ప్రకోపించేసి, స్వరాజ్యం సంపాదించుకోవలసనే ఆకాంక్షతో ఎంతో పనిచేశాము. స్వరాజ్యంపైనేగాని చేనేత పరిశ్రమ అభివృద్ధికాదనే ప్రచారంతో చేనేతవారిని అనేకమందిని జాతీయోద్యమమునకు లాగినాము. చేనేతపరిశ్రమకు సంబంధించినటువంటి అనేక విషయాల గురించి ఈకాంగ్రెసు పెద్దలు, మాబోటీవాళ్లు అందరు ఎక్కువ ప్రచారము చేశాము. రెండువందల సంవత్సరములు పరిపాలించిన పరాయిప్రభుత్వము ధ్వంసంచేయ బూనినా చేనేతపరిశ్రమను నాశనం చేయలేక పోయింది. ఈవేళ కాంగ్రెసు ప్రభుత్వమూ ఆపని పూర్తిచేస్తామని కనుంగోకమిటి రిపేర్లుద్వారా ప్రకటించేశారు. ఇంతకంటే హాస్యాస్పదము మరోకటి ఉండదని చెప్పచున్నాను. కాబట్టి ఈవిషయాన్ని మన మంత్రివర్గము తగు శ్రద్ధతో ఆలోచించి, ఆ కమిటీ సిఫార్సులను ప్రతిఘటించడానికి తగుచర్యలు తీసుకోవలసిన కోరుతున్నాను.

Sri P. Rajagopala Naidu:—అధ్యక్ష, నేను గవర్నరుగారుచేసిన ఉపన్యాసాన్ని అభినందిస్తున్నాను. ప్రస్తుతము యీ వుపన్యాసానికి అదనంగా ఒక విషయాన్ని చేరిస్తే బాగుంటుందని భావిస్తున్నాను. ఇది వ్యవసాయ సమస్యలో ధరల స్థిరీకరణకు సంబంధించిన విషయము. దీని ప్రాధాన్యతను కేంద్రప్రభుత్వం ఎంతవరకు గుర్తించిందో ఆలాగే మన ప్రభుత్వంకూడా కొంతవరకు గుర్తించి వున్నది. ఇదివరకు శ్రీ తిమ్మారెడ్డిగారు మంత్రివరవిలోపున్నప్పుడు యీ ధరల స్థిరీకరణ విషయమై చాలావరకూ పట్టుపట్టారు. ఆలాగే యీనాడుకూడా యిప్పటి గౌరవ మంత్రిగారైన శ్రీ N. V. Rama Rao గారుకూడా యీ ధరలను స్థిరీకరణ, పెంపుదలను కూడా చేయాలని చెప్పి యున్నారు. అదృష్ట్యం యీ స్థిరీకరణ అనేది చాల అవసరమని అనిపిస్తున్నది. వీటినిగూర్చి చెప్పేముందు ప్రతిపక్షనాయకుల విమర్శలనుగురించి మూల్లాడదలచుకున్నాను. మనమందరముకూడా ధాన్యముల ధరలు గాని, యింకా యితరవస్తువుల ధరలుగాని చాలాతక్కువగా వున్నవని ఆందోళనచేస్తున్నప్పుడు మన Communist Party వారు ధరల పెంపుదల భూస్వాములకు లాభకరమని చెప్పింది మరచిపోయినట్లుగావున్నది. ధాన్యంధర బస్తా 1కి పదకొండు రూపాయలున్నప్పుడు దానిని 12, 13 రూపాయలకు పెంచాలని మేముకోరుతుామంటే, అలాచేస్తే భూస్వాములకే లాభదాయకమని చెబుతూ, ఆందోళనచేసే మమ్ములను విమర్శిస్తూ కమ్యూనిస్టు పార్టీవారు ఒక కరపత్రముకూడా అచ్చువేసి ప్రజలకు పంచిపెట్టారు. ఇదివారు గమనించియుండాలి. ఆలాంటివారు యీనాటి ధరలు స్థిరీకరణకోసం ధాన్యములధరకే కాదు, యితర వ్యవసాయ వస్తువులయొక్క ధరలుకూడా హెచ్చుకావాలని పీరు చెబుతున్నారంటే, యీ తానన సభను వారి ప్రచారంకోసము ఒక వేదికగా ఉపయోగించాలనే ఆశ వారిలో కనబడుచున్నది. ఈ ప్రచారమునుగురించి రైతాంగముఅంతా చాలా జాగ్రత్తగా ఆవమత్తులై వుంటారని నేను ఆశు కుంటాను. అయితే యీ ధరల స్థిరీకరణ గురించి బహు జాగ్రత్తగా ప్రభుత్వము ఆలోచించ వలసియున్నది. కారణమేమంటే, మన ప్రభుత్వంవారు పన్నుల విధానంకూడా రూపొందించుకో వలసి వచ్చినప్పుడు, మనరాష్ట్రం వ్యవసాయ రాష్ట్రము గనుక ప్రభుత్వమువారు త్వరలో పన్నులు రైతాంగం వద్దనుంచి వసూలుచేయటానికి ప్రయత్నిస్తే రైతులవద్ద హెచ్చుగా డబ్బువుంటేనేగాని యీ

25th April, 1955] (Sri P. Rajagopala Naidu)

శిస్తులు వసూలుచేయటానికి వీలుండదు. కనుక తప్పనిసరిగా ప్రభుత్వంవారు యీ ధరల స్థిరీకరణకు త్వరపడవలెనని కోరుతున్నాను. ప్రభుత్వంవారు తగు శ్రద్ధవహించాలని మనవిచేస్తున్నాను. అంతే కాదు పంచవర్గ ప్రణాళికలు దేశములో అమలు జరపవలెనని అంటున్నాము. Local development schemes ద్వారా ప్రభుత్వంవారు తలపెట్టిన community projects ద్వారా national extension schemes ద్వారా మనము ఎన్నోవిధములుగా అభివృద్ధి కార్యక్రమాలను అమలులో పెట్టమంటున్నాము. ఇందుకుగాను రైతాంగము ఏసగమో, శ్రమదానం అయినా లేక డబ్బు అయినా ప్రభుత్వానికి యివ్వడం జరగాలి. ధాన్యపుధరలు పడిపోతే, రైతులు యీ డబ్బును ఏక్కడ నుంచి తేగలరు? ఆ దృష్ట్యా చూస్తేగూడా, పంచవర్గ ప్రణాళిక సరిగా, విజయవంతముగా కొనసాగలంటే తప్పని సరిగా యీ ధరల స్థిరీకరణ చాలా త్వరలో అవసరమని అంటున్నాను. ధరల పెంపుదలగూడ అవసరమనే అంటున్నాను.

అంతేకాకుండా, యీనాడు ప్రభుత్వం కొన్ని లక్షలరూపాయలు ప్రజలకు బుణాలరూపేణా యివ్వవలసి వస్తున్నది. ప్రజలకు ఈ అప్పును యిచ్చేటప్పుడు సాధారణముగా ప్రజలవద్ద ఏ ప్రభుత్వంకు అయితే బుణములు వసూలు చేయగల శక్తి వుంటుందో, ఏ ప్రభుత్వం అయితే ప్రజలకు బుణములు యిచ్చే స్థాయిలో వుంటుందో, ఆ ప్రభుత్వమే గొప్పదని అనుకోవాలి. కాబట్టి ప్రభుత్వమే ప్రజలకు బుణములు యిచ్చే శక్తి గలిగివుండాలంటే, యీ బుణములు యిచ్చే బాధ్యతనుండి ప్రభుత్వం తప్పించు కోవాలంటే యీ బుణముల క్రిందయిచ్చే డబ్బును సాంఘిక సంక్షేమ కార్యక్రమాలకు వినియోగించాలంటేగూడా తప్పని సరిగా ప్రభుత్వం యీ ధరల స్థిరీకరణ అవసరమనికూడ చెబుతున్నాను.

ఇంతేకాదు దేశంలో ప్రతిశతము నెలకొల్పటానికి ప్రభుత్వానికి డబ్బుకావాలి. ఈ డబ్బును ప్రజలవద్దనుంచే బుణముల రూపేణా సేకరించాలి. ప్రజలవద్ద డబ్బు మిగిలితేనే, ప్రభుత్వమువారు ప్రజలవద్దనుంచి బుణములు సేకరించటానికి వీలవుతుంది. అందువల్ల ప్రజలవద్ద డబ్బు వుండాలంటే అధిక సంఖ్యాకులలో, అధికభాగముగోవున్న యీ రైతాంగమువద్ద డబ్బు నిలువవుండాలి. అట్లాంటప్పుడు ధరల స్థిరీకరణ తప్ప చేరువార్గము లేదంటున్నాను.

మరొక విషయము చెబుతున్నాను. దేశంలో వ్యవసాయకూలీల వేతనాల స్థిరీకరణను అమలు పరచాలని ప్రభుత్వం భావిస్తున్నది. ఇందుకు నేను ప్రభుత్వాన్ని అభినందిస్తున్నాను. కాని, ఆ విధంగా ఆంధ్రరాష్ట్రములోవున్న అన్ని గ్రామాలలోను వ్యవసాయ కూలీల వేతనాల చట్టాన్ని అమలు పరచాలంటే రైతుల అధికస్థితి బాగుంటేనే తప్ప రైతులు కూలీలకు ప్రభుత్వం నిర్ణయించిన ప్రకారము యివ్వలేని పరిస్థితి ఏర్పడుతుందని హెచ్చరికచేస్తున్నాను. వేతనాలచట్టము అమలులోకి తెచ్చేముందు, రైతుల అధికస్థితి బాగుపడేటట్లు చేయాలివుంది. ప్రభుత్వము యీ బాధ్యతను గుర్తిస్తుండదు కుంటాను. అదృష్ట్యారూడా ధరలస్థిరీకరణ అవసరమే. అధికోత్పత్తివల్ల ధరలు తగ్గిపోతున్నంటే అందుకు ప్రభుత్వము యేమిచేయాలన్న విషయాన్నిగురించి ఆలోచించవలసియున్నది. కొన్ని కొన్ని వస్తువులవిషయములో వస్తువులపుత్పత్తి కొరతగా వున్నప్పటికీ కూడా ధరలు తగ్గిపోతున్నవి. ఉదాహరణకు బెల్లం విషయం తీసుకుందాము. ఈ బెల్లం ఉత్పత్తి అగుచున్నది.

(Sri P. Rajagopala Naidu) [25th April, 1955]

అదేవిధంగా, ఆనకాపల్లిలో, హిందూపురంలోగూడా బెల్లం ఉత్పత్తి అగుచున్నది. ఈ బెల్లంలో రెండు రకాలువున్నవి. కొన్నిచోట్ల బెల్లం వుండలరూపంలో తయారుచేస్తారు. కొన్నిచోట్ల యీ బెల్లం ఎత్తిగా తయారుచేస్తారు. దీనికి ఎర్రచక్కెర అంటారు. మనకు చక్కెర చాలా కొరతగా వున్నందున యితర దేశాలనుంచి దిగుమతి చేసుకుంటున్నాము. అందువల్ల యీ బెల్లమునకు రక్షణ లేకుండాపోతున్నది. ముందు రోజులలో కంబ్రోల్లువున్నప్పుడు ఎల్లున్ననూ, యీ రోజులలో కంబ్రోలు తీసివేసినప్పుడు బెల్లానికి ధరపడిపోయింది. 5 లక్షల టన్నులు యీ ఎర్ర చక్కెరను మనము దిగుమతి చేసుకుంటున్నాము. ఆంగ్లరాష్ట్రములో ఉత్పత్తి అగుచున్న యీ ఎర్ర చక్కెరను refineries కు పంపినట్లయితే తప్పని సరిగా వారికి లాభమువుంటుంది. అప్పుడు మనం యీ చక్కెరను విదేశాలనుండి తెప్పించే అవసరముంధము. కాని మన ప్రభుత్వమువారు దేశంలో ఎక్కడెక్కడ ఏ ఏ వస్తువులు ఉత్పత్తి అగుచున్నవి, ఏవస్తువులు వుత్పత్తి ఎంత అదనంగావున్నది, వీటికి మార్కెటు ఎక్కడ, అని ఆలోచిస్తే తప్ప, తప్పని సరిగా యిదిజరిగేదికాదు. మన ప్రభుత్వము యీనాడు కొత్తగా ఏర్పడింది. ప్రభుత్వము యిప్పటికైనా ధరల స్థిరీకరణ విషయంలో తగ్గ శ్రద్ధవహిస్తే మంచిది. ఇంతేకాకుండా మనము యిప్పుడు ఏ ఏ వస్తువులు ఉత్పత్తిచేసుకోగలము, ఉత్పత్తి అయ్యేవస్తువులు అదనంగావున్నవా, కొరతగావున్నవా, అదనంగా వస్తువులకు ధరల స్థిరీకరణ చేయటానికి ఏమిచేయాలి. కొరతగావున్న వస్తువులకు ధర ఎందుకు పడిపోతున్నది. వాటికి ధరస్థిరీకరణ చేయటానికి పభుత్వం ఏమిచేయాలి అనే విషయాలు పరిశీలనచేయటానికి ఒక కమిటీని వేయమని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతూ యంతటితో విరమిస్తున్నాను.

Sri K. V. Ramanaiah Naidu:—గౌరవనీయులైన అధ్యక్ష, నేడు గవర్నరుగారి ప్రసంగాన్ని గూర్చి యీసభయొక్క ఆమోదము తెలియజేయటానికి యీచర్చ ప్రారంభమయింది. గవర్నరుగారి పరిపాలన నాలుగునెలలుగా వున్నది. ఈనాలుగు మాసాలలో వీరుచేసిన పరిపాలనావిధానాన్ని గురించిన్నీ, దరిమిలా ఇప్పుడు సూతనముగా ఏర్పడిన మంత్రివర్గంవారు చేయబోయే ప్రభుత్వ విధానాన్ని గురించిన్నీ కొద్దిగా సూచించారు. ఆసూచనలలో మనము ఆమోదించకుండా విమర్శించ వలసినదేమీ నాకు కనిపించడములేదు. అయితే గవర్నరుగారు సూచించిన విషయాలు సమగ్రంగాలేవు. వారుచేసిన విషయాలు చాలావరకు క్లుప్తముగావున్నవి. అందువల్ల నేమకూడా కొన్నిసూచనలు చేయ వలసిన అవసరమున్నదని తలంచుచున్నాను. అందులో ముఖ్యంగా పోర్టువిషయం చెప్పవలసియున్నది. కాకినాడ, బందరు పోర్టును వృద్ధిచేయటానికి కేంద్రప్రభుత్వంవారి వద్దనుంచి 4 లక్షల 16 వేల రూపాయలు అప్పగించుకున్నట్లుగా తెలుస్తున్నది. ఈమధ్య నంజీనరెడ్డిగారు బందరుపోర్టును ఏవిధంగా వృద్ధిచేస్తే బాగుంటుందో ఆలోచించటానికి, అక్కడికివచ్చి తనిఖీచేశారు. ఈసమ్మ అంతయు బందరుపోర్టుకుమాత్రమే సరిపోతుంది, ధావికే ఖర్చుపెట్టుకుంటారని మేముందరము అనుకున్నాము. ఈరెండు పోర్టులన్నూ అభివృద్ధిచేయవలసిన అవసరం చాలా వున్నప్పటికినీ, ముఖ్యంగా రాయలసీమ నుంచి వచ్చే వస్తువులన్నీగూడా యీ బందరు పోర్టుద్వారానే విదేశాలకు ఎగుమతిఅయ్యే కారణముచేత, యీబందరుపోర్టు అవశ్యకత ముందుకువచ్చుతున్నది. రాయలసీమకు బందరుపోర్టు చాలాదగ్గరగావున్న కారణముచేత యీవస్తువులన్ని యీబందరుపోర్టుకే వస్తవి. బందరుపోర్టుకు ఖర్చుచాలా తక్కువగానే అవుతుంది. ఇందువల్ల యీబందరుపోర్టును ముందు వృద్ధిచేయవలసి యున్నది.

25th April, 1955] (Sri K. V. Ramanaiah Naidu)

అదినరకే అక్కడ వున్నటువంటి కాలువను లోతుచేయడానికి ద్రెడ్జరుకావాలని అఖండగోదావరి (డ్రెడ్జరు తీసుకువెళ్ళే ఏర్పాటుచేస్తామని గత మద్రాసురాష్ట్రంలో లక్ష యాభైవేలు భూపాయలు కేటాయించారు. దానిని అమలు పరచడానికి యింతవరకు ఏవిధంగానూ ప్రయత్నం జరిగివుండలేదు. ఇప్పడైనను ఆదోక్షరును తీసుకునివచ్చి అక్కడవున్నటువంటి నీరు పంపుచేసి సముద్రపు బార్లరును త్రవ్వించడానికి, కాలువ లోతుచేయడానికి ప్రయత్నం చేసినట్లయితే రేపు పెద్దదికావడానికి సావకాశం వున్నది. ఇప్పుడు రేపులో లక్షటన్నల Iron వచ్చి నిలువవున్నది. కాలువను త్రవ్వించి లోతును ఎక్కువచేయడానికి ప్రయత్నం చేసినట్లయితే రేపు అభివృద్ధి అవుతుంది. రోజుకు 10 వేలమందికి పనికల్పించే సావకాశం వుంటుంది. కనుక ఈ పనిని తప్పకుండా చేయాలని రామాచంద్రం.

కాంగ్రెస్ పార్టీ చేసినటువంటి దుష్ప్రచారంవల్ల కమ్యూనిస్టులకు అవజయం కలిగిందని సోదరులు సుందరయ్యగారు చెప్పారు. నా అనుభవాన్నిబట్టి కృష్ణాజిల్లాలో, అందులో ముఖ్యంగా తూర్పు కృష్ణా జిల్లాలో, దుష్ప్రచారం అంతా కమ్యూనిస్టులే చేశారని నిస్సందేహంగా చెప్పగలను. కమ్యూనిస్టులు చేసినటువంటి ప్రచారం దుష్ప్రచారమే కాకుండా, అబద్ధప్రచారం మోసపు ప్రచారం అనడంలో కూడ అతిశయోక్తిలేదు. అంతే కాకుండా అమానుషంగా చోరకృత్యాల కావించి అక్కడెక్కడా బందరు టవును గుడివాడ తాలూకాలలో ఏమో కాంగ్రెసువారు దుష్ప్రచారం చేశారని చెప్పడం చాలా కోచనీయంగా వున్నది. ఇప్పటికీ కోర్టులో కేసులు నడుస్తున్నాయి. ఒకసారి రికార్డులుచూస్తే తెలుస్తుంది. దుష్ప్రచారం, అబద్ధప్రచారం కమ్యూనిస్టులు చేశారుగాని కాంగ్రెసువారు చేయలేదు. అయిదేకరాల భూమియిస్తామని 1952 వ సంవత్సరం ఎలక్షనులోచెప్పి కమ్యూనిస్టులు 40 స్థానాలు సంపాదించారు. మరల అదేమోసం చేయడానికి ప్రయత్నించి పరాజయం పొందారు.

రెండోది గవర్నరు ప్రసంగాన్ని అభినందించే విషయం. నందికొండ ప్రాజెక్టు గడచిన మంత్రి వర్గం time లో మొట్టమొదటి పంచవర్ష ప్రణాళికలో చేరకపోయినప్పటికీ, వారి హాతూంలో పంచవర్ష ప్రణాళికలో చేర్పించడానికి ప్రయత్నించినందుకు గవర్నరుగారిని ముఖ్యంగా అభినందించవలసియున్నది. ఇప్పుడు 5 ఫ్యాక్టరీలు ఆంధ్రరాష్ట్రంలో ఏర్పాటు చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాం అన్నారు ఇందులో ముఖ్యమైనది సిమెంటుఫ్యాక్టరీ. నందికొండ ప్రాజెక్టుకు లక్షలాది టన్నుల సిమెంటు కావలసివున్నది. కాబట్టి ప్రయివేటు వ్యక్తులకు లాభంపోకుండా మనరాష్ట్రం ప్రభుత్వం తరపున నందికొండ ప్రాంతంలో ఒకటి, బెజవాడలో ఒకటి సిమెంటు ఫ్యాక్టరీ కట్టినట్లయితే ఆ లాభం యావత్తు ప్రభుత్వానికి వుంటుంది. సోషలిస్టుకి పట్టర్ను గురించి నాకు అర్థం అయినంతవరకు, వ్యవసాయకదేశంలో సామ్యవాదవనమాజం ఏర్పాటుచేయడం సాధ్యంకాదు. అది సారిశ్రామికంగా అభివృద్ధి అయిన దేశాలలో సాధ్యం అవుతుంది. అందుచేత సిమెంటు ఫ్యాక్టరీలు మగదు ఫ్యాక్టరీలు ముప్పుగునని మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వ తరపుననే కట్టుకుంటే లాభం అంతా గవర్నమెంటుకే వుంటుంది అని నామనవి. మనం అందరూ అశిస్తున్నటువంటి separation of the executive from the judiciary విధానం చాల జిల్లాలో అమలుపరచారు. కొన్ని జిల్లాలో ఇంకా జరగజైదు. ఆ జిల్లాలోకూడ ఈ రెండుకొలను విడదీసి వెంటనే అమలులో పెట్టినట్లయితే రాష్ట్రం యావత్తు ఒకేవిధమయినటువంటి న్యాయవిచారణ జరిగే సావకాశం వుంటుంది. కాబట్టి వెంటనే అవిధంగా పెట్టవలసినదిగా నాప్రార్థన. రెండోది కృష్ణాజిల్లాలో యిదివరకు 1941 వ సంవత్సరంనుంచి

(Sri K. V. Ramanaiah Naidu) [25th April, 1955]

నేను గవర్నమెంటు ప్లీడర్ అండ్ పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటరుగా వుంటున్నప్పటినుంచీ ఆలోచనలో ఉన్న బుడమేరు ప్రాజెక్టు ఇంతవరకు అమలుజరుగలేదు. ఈ ప్రాజెక్టు విషయంలో ప్లానులు తయారుచేసి భూములకు ఏవిధంగా compensation వుండాలని నాకు పంపించగా నా సలహాలుకూడా పంపి ఎంతో కాలమయింది. బుడమేరు వరదలవల్ల పొంగినపుడు కృష్ణాజిల్లావారు దానికి గురి అవుతున్నారు. అదే విధంగా ఉప్పుటేరు వంకర టింకరగా ప్రవహించడంవల్ల వరదలలో హెచ్చుభూములు నీటిముంపుకు గురి కావడం జరుగుతున్నది. శిష్టు రెవిన్యూను ఏటా యివ్వాలివస్తుంది. కనుక వెంటనే ఈ స్కీమును అమలుపరిస్తే ప్రజలు సుఖపడడమేకాకుండా ఎంతోపంట మిగులుతుంది. తరువాత కృష్ణాజిల్లాలోని మురుగునీటిని యానత్తు కై కలూరుద్వారా సముద్రంలోనికి పంపవచ్చు.

(ప్రస్తుత పరిస్థితులలో డిస్ట్రిక్టుబోర్డు వుండవలసిన అవసరంలేదు. పంచాయతీచట్టాన్ని సవరించడం చాలా అవసరం. గ్రామాల్లోవున్నట్టి పంచాయతీబోర్డు పెన్సిడెంట్లు చాలా అధికారాలను కలిగి వున్నారు. ప్రాసిక్యూటరు చేసేవారే తీర్పుచెప్పడం ఎక్కడలేదు. కాని యిక్కడ జరుగుతున్నది. అందుచేత యీసర్దుతి మార్చాలి. గ్రామాలలోనివారు చదువురానివారు, ప్లీడర్లు గ్రామాలకు వెళ్లరు కనుక పంచాయతీబోర్డు పెన్సిడెంట్లు దారియిష్టంవచ్చిన తీర్పులు యిస్తున్నారు. కనుక యీ అధికారాలు తీసివేస్తూ సభాపాపతి యాక్టు సవరణ చేయాలి అవసరం వున్నది.

తర్వాత water works and drainage schemes కు మునిసిపాలిటీలకు కోటిరూపాయలు యిచ్చారు. కాశీకరరావు కమిటీ ఆనేది బకటివుంది. ఆకమిటీ నివేదిక ప్రకారము ఇంకా అనేక కోట్లు కావలసియున్నది. దానినిబట్టి బందరు మునిసిపాలిటీకి priority ఇచ్చి ఆస్కీమును ముందు గాతీసుకొనవలెనని కోరుతున్నాను.

*Sri A. Bruku Naidu:—గౌరవనీయులైన అధ్యక్ష, గవర్నర్ గారు చేసిన ప్రసంగములో ఆంధ్రోపరిపాలన విధానము ఇంకా అనేకవిషయాలు పొందుపరచినాఉ. గాంధీగారు మనకు ఆదేశించిన రామరాజ్యమును ఆనడి కాంగ్రెస్ తీర్మానము Socialist Pattern of Society యీ రి సంవత్సరాలు కాలములో అమలు జరపడము ఔతుందని యీ నివేదికవల్ల తెలియజేశారు. కాని శాసనాలు చేయడమువల్ల ఇది జరుగదు. మన శాసనసభదాటి సభ్యులు బయటికివెళ్లి తమ నియోజకవర్గాలలోని గ్రామస్తులయొక్క కష్టసుఖాలు విన్నట్లయితే చాలవరకు ఇది ఆచరణయోగ్యములో లేనట్లు అనిపిస్తుంటుంది. ప్రతి సంవత్సరము ప్రకటనలు జరుగుతూ వుంటాయి. కాని బాగా చూచి నట్లయితే అవి నింతవరకు అమలు జరుపబడినాయో విశదమవుతుంది. హరిజనులకు ఉచితముగా ఇండ్లుకట్టుకొనడానికి స్థలాలు యిస్తారని యీనివేదికలోవుంది.

Sri K. Seetharamayya:—on a point of order Sir అధ్యక్ష గౌరవ సభ్యుడు పుస్తకాలు పెట్టుకొని చదువవచ్చునా?

MR. SPEAKER:—చదువకూడదు కాని కాస్త దానిసహాయముతో ఉపన్యసించవచ్చు.

Sri A. Bruku Naidu:—సాలూరు నియోజకవర్గము దత్తిరాజేంద్రగ్రామంలో 7 వందల రూపాయలు ప్రభుత్వానికి కట్టినా నేటివరకు స్థలాలు యివ్వలేదు. అదబ్బు తిరిగి యింతవరకు వాపసైన

25th April, 1955] (Sri A. Eruku Naidu)

యివ్వలేదు. అక్సిజెషన్ చట్టము మార్పుచేస్తేనే కాని ప్రజలకు ఇండ్లస్థలాలు లభ్యముకావు. సాలారు estate లో Rent Reduction Act క్రింద శిస్తు తగ్గింపుమేరకు బి. మెమోలక్రింద సర్వేకాని గ్రామాలలోకూడ 'చాచుగా' వసూలుచేస్తున్నారు. వడ్డీతోసహా శిస్తు వసూలుచేస్తున్నారు. ఈవిషయము ప్రభుత్వానికి అధికారుల దృష్టికి తీసుకువచ్చినా నేటివరకు ఎట్టిచర్య తీసికొనలేదు. శ్రీకాకుళం జిల్లాలో వంశధార ప్రాజెక్టు కట్టడము చాల సంతోషకరమైన విషయము. కాని చెరువుల మరమ్మత్తు విషయములో ప్రభుత్వము తగినచర్య తీసికోవాలని కోరుతున్నాను. ముఖ్యంగా విద్యలో సాలారుతాలూకా చాల వెనుకపడింది. సాలారులో జిల్లాబోర్డు అధ్వర్యన ఒక high school స్థాపించడమైంది. స్థిరమైనభవనములేక పిల్లలు ఎక్కువగా బాధపడుతున్నారు. ఈ high school భవనమునకు శంకుస్థాపన జరిపినప్పటికీ వారికి ఆదాయము లేదని దానిని ఇంకొక స్థానానికి మార్చాలని జిల్లాఅధికారులు అభిప్రాయపడుతున్నారు. దీనిని ఇంకొకచోట పెట్టుకుండ ప్రభుత్వమువారు సత్వరచర్య తీసికొంటారని ప్రార్థిస్తున్నాను.

Sri A. Bhagavantha Rao :—అధ్యక్ష, శ్రీ గవర్నరుగారు చేసిన ప్రసంగమునకు వారిని అభినందిస్తూ శ్రీ రాజేశ్వరరావుగారు తెచ్చిన తీర్మానాన్ని బలపరుస్తున్నాను. కాని గవర్నరు గారి ప్రసంగంలోవుండే కొన్ని అంగములను అంగీకరించలేనందువల్ల వాటిని సవరించవలసిందిగా ప్రార్థించవలసివస్తోంది. మనది planned economy. మనం నిర్మించబోయేది socialist pattern of society. గవర్నరుగారి ప్రసంగాన్ని సమగ్రంగా పరిశీలించేస్తే రాష్ట్రానికి planned economy అనేదికాని, socialist pattern of society కి అనుగుణంగా ఉండాలనేదికాని లేదని నా అభిప్రాయం. ఎందుచేతనంటే, agricultural labour విషయంలోకాని, చిన్న పరిశ్రమల విషయంలోకాని, కల్లగీత పనివాళ్ల విషయంలో కాని గవర్నరుగారి ప్రసంగం సమగ్రమైన పథకాన్ని సాధించలేకుండా పోతోందని నేను చెప్పదలుచుకున్నాను. నందికొండ, వంశధార ప్రాజెక్టుల విషయంలో సమగ్రమైన సిద్ధాంతాన్ని ఇవ్వలేకపోయింది. వెనుకబడిన జాతుల సముద్ధరణకై గవర్నమెంటు ఏ విధంగా చర్యతీసుకునేది చూపించలేకపోయారు. గీత పనివారల విషయంలోనే ఢత అసంబ్ధి రద్దయిన సంగతి అందరికీ తెలుసును. ఎన్నికలు జరిగిన పిమ్మట గీత పనివారల సమస్య పరిష్కారానికి ఎటు వంటికార్యక్రమాన్ని అమలు జరుపబోయేది గవర్నరుగారి ప్రసంగంతో లేనందుకు విచారించవలసి యున్నది. వారిలోవుండే unemployment, under employment గురించి sample survey undertake చేస్తామని అన్నారు. ఈ survey ఎక్కడ చేయించేది స్పష్టంగా గవర్నరుగారి ప్రసంగాలలో చెప్పకపోవడం శోచనీయమైన సంగతి. Toddy juice ను రాష్ట్ర మంతటా ఉపయోగించేట్లా measures తీసుకోవడం, దానిద్వారా మాజీ గీతపనివారికి employment కలిగించే విషయం సమగ్రంగాలేదు. ఈ విషయంలో గవర్నమెంటువారు ఒక నిశ్చితాధిప్రాయానికి వచ్చిపట్టలేదు. మాజీ గీతకార్మికులకు పుత్రులు కల్పించే విషయంలో immediate action తీసుకొనడానికి పూనుకొన్నాం అని ఒక sentence వున్నది. గవర్నరుగారి ప్రసంగంలో immediate action విధంగా తీసుకునేది, వివిధమైన employment కల్పించడానికి ప్రయత్నించేది సూచించకుండా విడివిడిపట్టడం బాగుండలేదు.

(Sri A. Bhagavantha Rao) [25th April, 1955]

చేనేత పారిశ్రామికల విషయంలోకూడా వారికి జీవనోపాధి కల్పించుటకు కావలసిన చర్యలు ఏమి తీసుకునేది తెలియడంలేదు. ఈ విషయాలన్నింటిలోను సమగ్రమైన పథకాలు రూపొందించి వచ్చే బడ్జెటు సమావేశంలో సభవారి ఎదుట పెడతారని ఆశిస్తున్నాను. Socialist pattern of society కి అనుగుణంగా 60% మంది వెనుకబడినవారిని అభివృద్ధిచేసే ప్రణాళిక, వ్యవసాయ కూలీలకు, ex-tappers కు వృత్తి కల్పించే ప్రణాళిక తయారుచేస్తారని ఆశిస్తున్నాను. Planned economy విషయంలో, National extension blocks గురించి ప్రస్తావన జరిగింది. ఇంతవరకు ఇవి ఏవిధంగా పనిచేస్తున్నవి సమగ్రంగా లేకపోవడం బాగుగాలేదు. రేపల్లె తాలూకాకు సంబంధించినంతవరకు, సముద్రతీరప్రాంతం అంతా చాలా backward area గా వున్నది. ఆ ప్రాంతాన్ని community project area క్రింద తీసుకుంటే దాన్ని చాలా అభివృద్ధిలోనికి తీసుకురావచ్చును. ఈ area ను community project area క్రింద చేస్తారని ఆశిస్తున్నాను. మిగతా విషయాలు మిత్రులందరూ మాట్లాడారు. నేను చెప్పిన విషయాలు బడ్జెటు ప్రతిపాదించే సందర్భంలో గుర్తిస్తారని ఆశిస్తూ, గవర్నరుగారి ప్రసంగానికి వారిని అభినందిస్తూ సెలవుతీసుకుంటున్నాను.

*Janab Sheik Mahammad Rahamathullah:—అధ్యక్ష, గవర్నరుగారి ఉపన్యాసాన్ని అభినందిస్తూ గౌరవసభ్యులు రాజేశ్వరరావుగారి తీర్మానాన్ని బలపరుస్తూ కొన్ని ముఖ్యవిషయాలు ప్రభుత్వ దృష్టికి తెచ్చుచున్నాను. గవర్నరుగారి ప్రసంగంలో అయిదు ఫాక్టరీలమాత్రం పెట్టుచున్నట్లు చెప్పినారు. అవి ఏవ్వలాలో అయినది తెలియకుండా వున్నది. వీటిలో సిమెంటు, ఎరువులు, వస్త్రాలమిల్లులు వున్నాయి. సిమెంటుమిల్లు స్థాపించడానికి కడపలో మంచి వసతియిస్తుంది. Limestone సిమెంటు ఫాక్టరీకి చాలా ముఖ్యఅవసరం. ఇది ఏ కోటి టన్నులో ఏ ఖర్చులేకుండా ప్రభుత్వానికి దొరుకుతుందనడంలో సందేహంలేదు. ప్రభుత్వంవారు స్వంతంగా factory పెడితే చాలా లాభకరమని నేను తెలియజేయుచున్నాను. Factory కాబట్టి చాలామంది కూలివాళ్లకు కూడా పని దొరుకుతుంది. అక్కడ ఏ irrigation scheme లేదు కాబట్టి ఈ factory పెడితే ప్రజలకు మేలు జరుగుతుందని మనవిచేస్తున్నాను. వేంపల్లిదగ్గర ఫాక్టరీ నిర్మించే విషయంలో రాయలసీమ డెవలప్ మెంటు బోర్డువారు ఒక నిర్ణయం తీసుకున్నారు కాని అంతకుమించి ఏచర్య తీసుకోబడలేదు.

మైనరు ఇరిగేషన్ పనులకుగాను 10 కోట్లరూపాయలు ఇవ్వవలసిందిగా కేంద్రప్రభుత్వమును కోరినట్లు చెప్పబడింది. మైనరు ఇరిగేషన్ పనులుఅంటే, సాధారణంగా 250 ఎకరాలకు లోపుగా ఉండే భూములకు నీటిసౌకర్యం కలిగించే పనులకే మైనరు ఇరిగేషన్ స్కీముని చెప్పతున్నాను. ఈ పనులకుగాను ఒక ఓపర్చియర్, తాజిల్దార్లు, ఒక జిల్లాఅంతటకీ ఒక సూపర్ వైసర్ ఉంటారు. రివిన్యూ డిపార్టుమెంటువారు ఈ పనులను సరిగా చూసుకోవాల్సినంటే కష్టంగాయింటుంది. వారికి ఇంకా ఏవో పనులుంటాయి. దీనికి చక్ మెషర్ మెంటు మొదలగునదంతా చేయవలసియుంటుంది. కనుక ఈ పనులను P.W.D. లో కలిపివేసిస్టల్లయితే బాగుంటుంది. ఆ డిపార్టుమెంటులో తాలూకాకోక పెక్షన్ ఆఫీసరు, ఒక ఓపర్చియర్ ఉంటారు. వారు ఈ పనులను శ్రద్ధగా చూసుకోగలరు. కనుక ఇవి P.W.D. వారికి అప్పగించవలసిందని కోరుతున్నాను. అప్పటికే పనులు చురుకుగా జరుగగలవని నమ్ముచున్నాను.

25th April, 1955] (Janab Shaik Mahammad Rahamatullah)

తరువాత ఈ మునిసిపాలిటీలలో డ్రెయినేజ్ స్కీమ్స్ కు గాను ఒకకోటి రూపాయలు కేంద్ర ప్రభుత్వము నునకు కేటాయించినట్లు చెప్పతున్నారు. కడప డ్రెయినేజ్ స్కీము విషయంలో దీని investigation కు గాను 1947 వ సంవత్సరంలో 3,400-0-0 రూపాయలకూడ కట్టి ఉన్నాము. కాని ఇంతవరకు ఆ స్కీము అమలులోనికి రాలేదు. దయయుంచి ఈ కడప డ్రెయినేజ్ స్కీమును తక్షణం తీసుకోవలెనని కోరుచున్నాను. కడపపట్టణం ఎప్పుడూ మలేరియాతో బాధపడుతూ యుంటుందని అందరికీ తెలిసినవిషయమే. Composite State లో ఉండినప్పుడు దీనికి నాలుగవ స్థానం ఇచ్చినారు. కనుక ఈ పట్టణం డ్రెయినేజ్ పని వెంటనే ప్రారంభించే ఏర్పాట్లు చేయవలెనని ప్రార్థిస్తున్నాను. ఇప్పుడు గవర్నమెంటు water works కుగాను మునిసిపాలిటీలకు 11½ లక్షలు అప్పు ఇవ్వవలెనని నిర్ణయించినట్లు తెలుస్తున్నది. అందుకు గవర్నమెంటువారిని అధి నందిస్తున్నాను.

ఈ అవకాశ మిచ్చినందుకు స్పీకరుగారికికూడ నా అభినందనములు అర్పిస్తూ నిరమిస్తున్నాను.

Sri Mahaboob Ali Khan:—

میں پہلے یہ کہتا ہوں کہ گورنر صاحب ایوان کو خطاب کرتے سپاس دے۔ میں آپ کا شکریہ ادا کرتے ہوں یہ کہوں گا کہ تم کانگریس اتنی اکثریت حاصل کرنے کے چند وجوہات ہیں۔ جن میں سابق حکومت نے رعایا کے سہولتیں کا خیال کرتے ہوئے سہولتیں پورے کرنے کی وجہ دوسرا مینارٹی کے مرد لوگ کے سیوا و خواہش جو کبھی باہر قدم ڈالیں تھیں۔ وہ بھی اپنے ساتھیوں کو لیکر اس کا میاب بنانے میں حصہ لئے یہ وجہ سے میں یہ دیکھ رہا ہوں۔

Sri Raja V. V. Krishnam Raju Bahadur:—అధ్యక్ష, గౌరవనీయుడు ఉద్ధలో మాట్లాడుతున్నారు. అది చాలామందికీ అర్థంకాదు. కనుక తెలుగులో మాట్లాడవలసిందిగా కోరితే బాగుంటుంది లేకపోతే, దాని translation కైవా ఏర్పాటుచేస్తే బాగుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను.

MR. SPEAKER:—గౌరవనీయునికి తెలుగురాదు. కనుక ఉద్ధలో మాట్లాడవచ్చు. Translation కు ఈ ఏర్పాట్లు ఇప్పుడులేవు.

[25th April, 1955]

Sri Mahaboob Ali Khan.—

کہ دوسرے محکومہ تعلیمات کے محکومہ کے اساتذہ کو تنخواہ بالکل کم ہے چونکہ یہ ایک محکومہ ہے جو علم ادب کا محکومہ ہے۔ مگر اسی کو کم۔ اس سے گزارش ہے کہ حکومت اس پر ضرور فکر کران کی ضرورتیں پوری کریں۔ یہ آندھراپی نہیں بلکہ پورے ہندوستان میں مینارٹی قوم بھی بس رہی ہے۔ ہر کاروبار میں دونوں کا ایک ساتھ کام چل رہا ہے۔ انکے بھی آباؤ اجداد کے ہڈیاں یہاں دفن ہیں۔ مگر افسوس یہ ہے کہ انکے بچے اپنی مادری زبان سے علم سیکھتے ہوئے آرہے ہیں۔ سنا گیا ہے کہ بعض اسکول میں اردو منشی استادوں کو نکال دیا جا رہا ہے۔ میرا معروضہ ہے کہ جب مسلم بچے اسکول میں ریٹن تو ایک اردو منشی رکھنا چاہئے۔ پیرکاشم حکومت نے ۱۰ روپے مالگذاری معاف کر دی تھی۔ موجودہ حکومت اس کو برقرار رکھگی۔ کرنول میں کیا پٹل (Karnal) ہے۔ کرنول گویا جڑہ ہے۔ چاروں طرف پانی ہے مگر پانی کی تکلیف ہے۔ اس لئے حکومت پانی کی سہولت جلد از جلد کریں گے۔ دوسرا یہ کہ غلات کا خیال کرتے ہوئے جلد از جلد ڈرینینج (Drainage) کا کام شروع کریں گے۔

MR. SPEAKER:—The Assembly will now adjourn and meet again at 11 a.m. to-morrow.

The House then adjourned.